

katılım finans

YIL: 2 SAYI: 10 KASIM - ARALIK 2018

TKBB
TÜRKİYE KATILIM BANKACILIK BİRLİĞİ

TKBB'nin Kurumsal İletişim Yayınıdır

26

TÜRKİYE,
**YERLİ
ÜRETİMDE
NEREDE?**

42

Prof. Dr. Cengiz Kallek:
KÜRESEL
KAPİTALİZME KARŞI
**İSLAM
İKTİSADI
VE
FİNANSI**

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu:

FAİZİN EKONOMİDEKİ AĞIRLIĞI

AZALTILMALI

KATILIMIN, GELECEĞE IŞIK TUTSUN

TKBB - ÖDÜLLÜ MAKALE YARIŞMASI

1-Dünyada ve Ülkemizde Katılım Bankacılığının Gelecek Simülasyonu

2-Katılım Finans Paydaşları ile İş Yapma Potansiyeli

3-Katılım Finans Sisteminin Teorik Alt Yapısı Üzerine Öneriler

4-Türkiye’de Katılım Finans Sisteminin Mevcut Sorunları ve Çözüm Önerileri

5-İslam İktisadı Anlayışına Göre Katılım Bankacılığı, Ortaklık ve Sosyal Dayanışma

6-Dünyada Uygulanan Başarılı Faizsiz Finans Ürünleri ve Türkiye’de Uygulanabilirliği

7-Faizsiz Finans Alanında Dijitalleşme ve İnovasyon

temalarından birini seçerek katılabileceğiniz Türkiye Katılım Bankaları Birliği Ödüllü Makale Yarışması’nda hem fikirlerinizle katılım bankacılığı sektörüne katkıda bulunabilir, hem de ödül kazanabilirsiniz.

ŞARTLAR

Yarışmaya, konuya ilgi duyan herkes katılabilir.

Katılım ücretsizdir.

Her yarışmacı, ya tek başına ya da yazar ekibi içerisinde olmak üzere ancak bir makale ile katılabilir.

Yarışmaya ekip olarak başvuranlar, bir proje temsilcisi seçmek zorundadırlar. Ödül, dereceye giren ekibin proje yetkilisine verilir.

Yarışmaya gönderilecek makaleler özgün, daha önce hiçbir yerde yayınlanmamış ve yayınlanmak için gönderilmemiş olmalıdır; daha önce lisans, telif, yayın anlaşması yapılmamış olması şarttır.

Hazırlanacak olan makale Microsoft Office Word formatında, “doc” veya “docx” uzantılı olarak; A4 ebadında 12 punto ile 1,5 satır aralığı olacak şekilde, iki yana yaslı biçimde “Times New Roman” yazı tipinde, dipnot ve kaynakça hariç en az 60.000, en fazla 70.000 karakter arasında Türkçe olarak yazılmalıdır, metin A4 sayfasında ve kenarlardan 2,5 cm boşluk bırakılmış olmalıdır.

Makale başında özet (abstract) yazılmış olmalıdır.

Aday özetlerle beraber başvuru formunu da doldurup makale@tkbb.org.tr adresine göndermelidir.

Makalelerin son gönderilme tarihi: **28/02/2019**

Detaylı bilgilendirme www.tkbb.org.tr’de.

FAİZSİZ FİNANS

**STANDARTLARINDA
YOL GÖSTERİCİ BİR KİTAP**

Bu tercüme esere www.tkbb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz

katılım finans

Yıl:2 Sayı: 10 Kasım-Aralık 2018

Bakış

11 KATILIM BANKALARININ EKONOMİYE KATKISI DEVAM EDİYOR

Katılım bankaları kira sertifikalı ihracatı ile büyüyor

12 KATILIM BANKALARI EĞİTİME DESTEK OLUYOR

Katılım bankaları eğitim finansmanı desteği ile gençleri geleceğe hazırlıyor

Sektör

13 KATILIM BANKALARI ŞUBE SAYISINI ARTTIRIYOR

Katılım bankaları farklı illerde yeni şubeler açtı

14 DÜNYANIN EN BÜYÜK HAVALİMANI İSTANBUL'DA AÇILDI

İstanbul Havalimanında uçuşlar başladı

Araştırma Röportajı

38 HEDEFİMİZ İHRACATÇILARIMIZA DAHA FAZLA KATKI SUNMAK

Türkiye'den iş adamları ile yabancı yatırımcıları bir araya getiriyoruz

Yorum

54 BANKALAR EKONOMİK KRİZLERE KARŞI NASIL TEDBİR ALIR?

TKBB Haber

22 TKBB, KATILIM BANKACILIĞI SEKTÖRÜNÜ TANITIYOR

TKBB, Bosna Bank International ve İslam Kalkınma Bankası'nın düzenlediği Saraybosna Helal Fuarı'na katıldı

Kapak Röportajı

32 FAİZİN EKONOMİDEKİ AĞIRLIĞI AZALTILMALI

Bu dönemde katılım sisteminin daha fazla öne çıkmasını bekliyoruz

Kapak

26 TÜRKİYE YERLİ ÜRETİMDE NEREDE?

Türkiye, yatırım ortamını iyileştirmek için güçlü adımlar atıyor

Emeği Geçenler

42 KÜRESEL KAPİTALİZME KARŞI İSLAM İKTİSADI

Gösterişli olmayan, kaynakları israf etmeyen tüketim, İslam'ın en temel ilkesidir

Analiz

48 KOBİ'LERE DESTEK NEDEN ÖNEMLİ?

Mevzuat

50 KARZI HASENİN İHYASI "KARZI HASEN FİNANS VAKFI"

Eğitim

62 GELECEĞİN MESLEKLERİ ÜZERİNE TAVSİYELER

İSLAM İKTİSADININ TEMEL
İLKELERİNDEN YOLA ÇIKAN BU ESER,

SİZE DEĞER KATAÇAK

Prof. Dr. İshak Emin Aktepe'nin "Katılım Finans" adlı kitabı, faizsiz finans, bankacılık, sermaye piyasası ve sigortacılık alanlarında okuyucuya hem akademik hem de pratik yönüyle bilgiler sunmaktadır.

Millî Ekonomiye Katkı Sunmaya Devam Edeceğiz

Amacımız, ülke menfaatleri doğrultusunda yerli ve millî üretimi, her platformda güçlendirmektir

Merhabalar,

Üretim, bir ülkenin kalkınması ve küresel rekabette söz sahibi olabilmesi için hayati önem arz eden bir konudur. Üreten toplumlarda gelir düzeyinin ve istihdam olanaklarının yüksek olması sosyolojik açıdan da bu konunun ne denli önemli olduğunu göstermektedir. Gelişmiş ekonomiler, temellerini planlı bir üretim sistemine dayandırarak, dolaylı olarak teknolojinin de gelişmesine ortam hazırlamıştır. Teknolojiye yatırım yapan, AR-Ge'ye kaynak aktaran ve nitelikli üretim yapan ülkelerin rekabette bir adım önde olacağı yeni bir dönemi aralıyoruz.

Ülkemiz son yıllarda hükümetimizin verdiği destek ve teşvikler ile yerli üretim konusunda ciddi mesafeler kat etmiştir. Cari açığın azaltılması noktasında atılan adımlar neticesinde 2018 yılının ikinci yarısında dengelenme sürecinin başladığını görmekteyiz. Eylül 2018'de ihracatımız geçtiğimiz yılın rakamlarına göre 14,5 milyar dolara yükselirken, ithalat ise 16,3 milyar dolara gerilemiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı

Temmuz 2018'de geçtiğimiz yılın rakamlarına göre yüzde 58 den yüzde 70'lere, Ağustos ayında yüzde 83,3'e Eylül ayında ise yüzde 88,4'e ulaşmıştır. İhracat rakamlarımızda yakaladığımız olumlu ivme ile önümüzdeki dönemde cari fazla vereceğimiz tahmin edilmektedir. Son dönemde ekonomimize yönelik spekülasyon ataklarla oluşturulmaya çalışılan olumsuz hava hızlıca dağılırken, yatırımcıların ve küresel oyuncuların ülkemize olan güveni her geçen gün artmaktadır. Türkiye'nin 2023 hedeflerini gerçekleştirme noktasında üretim yapan, istihdam ve millî ekonomimize katkı sağlayan tüm projeleri önemsiyoruz.

Katılım bankacılığı sektörü olarak ülkemiz ekonomisine katkı sağlayacak tüm ekonomik aktivitelere, faizsiz bankacılık prensipleri dâhilinde bugüne kadar olduğu gibi bundan sonrada desteklemeye devam edeceğiz. Üretime, teknolojiye ve ihracata dayalı büyümeye vereceğimiz destekler ile ülkemizi güçlü ve büyük Türkiye yolculuğuna hep birlikte taşıyacağız. Türkiye'de millî üretimin önemini kapak konusu olarak işlediğimiz Katılım Finans dergimizin onuncu sayısını sizlerle paylaşmaktan keyif duyuyoruz. Allah'a emanet olun

Metin ÖZDEMİR
TKBB Yönetim Kurulu Başkanı

Vakıf Katılım'da
bir **katılım hesabı**
açtırırsınız, hiç
hesapta olmayan
hayallere
ortak olursunuz.
Desteklerde
katkınız,
kârda **payınız,**
ülke ekonomisinde
adınız olur.

Ekonominin Temelinde Üretim Neden Önemli?

Üretimin yerli ve sürdürülebilir olması tarımda, ticarete, sanayide ve enerjide dışa bağımlılığı azaltarak ülkenin refah seviyesini yükseltir

Merhabalar,

Bir ülkenin güç dengeleri üretim, tüketim ve verimlilik üzerine kuruludur. Üretim ne kadar verimli olursa ekonominin temeli o kadar sağlam bir zemine oturur. Üretimin yerli ve sürdürülebilir olması ise tarımda, ticarete, sanayide ve enerjide dışa bağımlılığı azaltarak ülkenin refah seviyesini yükseltir ve bağımsız bir devlet statüsü kazandırır. Aynı zamanda ekonomik büyümenin olduğu dönemlerde en önemli pay toplam üretimdeki artışlarla doğrudan ilgilidir. Bu da üretim gücünün ekonomiye sağladığı desteği ortaya koymaktadır. Ülkemiz başta sanayi olmak üzere tarım ve hizmetler sektöründeki üretim artışlarıyla birlikte ekonomik kalkınma hamlesi içerisinde. Bizde bu doğrultuda kapak konusu olarak Türkiye’de yerli ve millî üretimin önemini işledik ve Türkiye’nin bu anlamda neler yaptığını anlattık. Kapak konumuzu özel sektörün Türkiye’de mesleki üst kuruluşu ve yasal temsilcisi olan Türkiye Odalar ve Borsalar

Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile röportaj yaparak güçlendirdik. Hisarcıklıoğlu ile Türkiye’de yerli üretimin önemi ve üretim süreçlerine yönelik teşvikler üzerine konuştuk. Türkiye’den iş adamları ile yabancı yatırımcıları bir araya getirecek yeni projeler konusunda Eximbank Genel Müdürü Adnan Yıldırım ile röportaj yaptık. Yıldırım, yerli ve millî olma konusunu iş dünyası açısından ele alarak ihracatın önemine dikkat çekti.

Bankacılık sektöründe son dönemlerde gündeme gelen siber güvenlik tehdidini mercek altına aldık. Karzı Hasen, bankaların ekonomik krizler karşısında aldığı tedbirler ve Elektronik Ürün Senetleri (ELÜS) konusunda yorum yazılarına yer verdik. Bunlar dışında eğitim, bilim, aktüel, sanat, sinema ve kitap gibi çeşitli alanlarda analiz yazıları ve önerilerimizi paylaştık.

Yeni bir sayıda buluşmak dileğiyle...

Merve Kantarcı Çulha
Yayın Yönetmeni

+90 (216) 636 95 00 (pbx)

www.katilimfinansdergisi.com.tr
bilgi@katilimfinansdergisi.com.tr

Saray Mh. Dr. Adnan Büyükdüz Cd. Akofis Park C Blok
No:8 Kat:8 34768 Umraniye / İSTANBUL

/katilimfinansdergisi

@KatilimFinans

/katilimfinansdergisi

TKBB'nin Kurumsal İletişim Yayınıdır

Bu dergide yer alan yazılar, aksi belirtilmedikçe Türkiye Katılım Bankaları Birliği'nin resmi görüşünü yansıtmaz, imzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

TKBB Adına İmtiyaz Sahibi

Osman Akyüz

Danışma Kurulu

Metin Özdemir
İkram Göktaş
Melikşah Utku
Ufuk Uyan
Wael Abdulaziz Raies
Temel Hazıroğlu
Dr. Ahmet Albayrak

Genel Yayın Yönetmeni

Aydın Yabanlı

Yayın Kurulu

TKBB İletişim Komitesi
Burak Yedek
Emre Memiş

Didem İzgi
Selçuk Aydemir
Ömer Berkli

YAPIM
cube
medya

Genel Direktör
Ömer Arıcı

Grup Direktörü
Mustafa Özkan

Yayın Yönetmeni
Merve Kantarcı Çulha

Sanat Yönetmeni
Cüneyt Mert

İllüstratör

Merve Aktaş

Redaksiyon

Ayşe Nur Azca

Yayın Türü

Sürekli yayın – İki ayda bir yayınlanır

Baskı

Erkam Yayın San. ve Tic. A.Ş.
İkitelli O.S.B. Mah. Atatürk Bulvarı
Haseyad 1. Kısım
No: 60/3-C Başaşehir / İstanbul
Tel: 0212 671 07 00

Türkiye Katılım Bankaları Birliği Genel Sekreteri **Osman Akyüz**

YERLİ VE MİLLÎ DEĞERLERİMİZİ

Ortaya Çıkaracağız

Türkiye ekonomisi geçmişten bugüne her türlü ekonomik dalgalanmaların üstesinden geldi. Bundan sonraki süreçte de yerli üretime ve tasarrufa önem vererek hizmetlere devam edecektir. Bu anlamda Türkiye; sanayisi, hizmet ve bankacılık sektörü gelişmiş bir ülke. Katılım bankaları olarak her türlü bankacılık hizmetini üretiyoruz. Fakat daha ucuz ve etkin finansal hizmet üretebiliyor hâle gelmemiz gerekiyor.

Katılım bankaları, tasarrufları toplayıp çalışan ve üreten ekonominin hizmetine sunmaya çalışıyor. Bankacılık sistemimizde herkesin parası güvende ve bu sistem finansal ataklara güçlü bir şekilde karşı koyuyor. Bunun ötesinde insanları bireysel emeklilik sistemiyle de tasarruf yaptırmaya teşvik ediyoruz. Bu noktada şirketler, fonlar oluşturuyoruz ve vatandaşları tasarrufa özendiriyoruz. Mahalli ve yerli üretimin finansmanını yapıyoruz. Türkiye'nin ürettiği mal ve hizmetlerin finansmanını oluşturduğumuz kaynakları kullanıyoruz. Hiçbir şekilde ülke dışına bu paraların gönderilmesi söz konusu değil.

Hatta mümkün olduğunca ülke dışından da kaynak temin edip lokal, yerli ve millî ekonomi finansmanında bu imkânları kullanıyoruz. Bizim millî ekonomiye katkımız tabii ki bu yönde oluyor. Dünyanın birçok ülkesinin Türkiye'de yatırımları var. Türkiye'den de aynı şekilde yabancı ülkelere yatırımlar devam ediyor.

Bu yatırımlara da sahip çıkmak zorundayız. O ülkeler de Türkiye'ye bu konuda destek verecekler. Özellikle savunma sanayisinde aldığımız yolun kısa zamanda diğer alanlarda da benimseneceğine inanıyorum. Biz Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB) olarak yerli ve millî değerlerimize sahip çıkmak adına yeteneklerimizi ortaya çıkararak elimizden gelen tüm gayreti göstermeye devam edeceğiz.

TKBB olarak millî değerlerimize sahip çıkmak adına yeteneklerimizi ortaya çıkararak elimizden gelen tüm gayreti göstermeye devam edeceğiz

BMC 185-09B (4x4) 2.5 Ton TTA

ALBARAKA TÜRK "insha"YI ALMANYA'DA SUNDU

Albaraka Türk, Avrupa'da dijital bankacılık hizmeti vermek üzere hayata geçirdiği "insha" projesini Almanya'da çok sayıda katılımcının yer aldığı özel bir toplantıyla tanıttı. Şubesiz ve tamamen dijital bankacılık hizmeti olan "insha" ilk olarak Almanya'da, daha sonra Avrupa çapında dijital katılım bankacılığı hizmetleri sunacak. insha'nın tanıtım toplantısına katılan Albaraka Türk Yönetim Kurulu Başkanı ve Bahreyn Albaraka Bankacılık İcra Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Adnan Ahmed Yusuf Abdulmalek, "Bugünkü heyecanımız, Albaraka Türk Katılım Bankası'nın yolculuğunda ve Albaraka Bankacılık Grubu'nun tarihinde önemli bir dönüm noktasına işaret ediyor. Bu adım, global finans sektöründe 40 yıla yayılan başarılarımızın bir özeti niteliğinde." dedi. Albaraka Türk Genel Müdürü Melikşah Utku, "Almanya'ya ilk kez insha hizmetini sunuyor olmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Bu hizmetle, Almanya'daki Türk vatandaşlarına ve diğer Müslümanlara şubesiz ve dijital bankacılık hizmetleri konusunda eksiksiz bir deneyim sunarak kolaylık sağlamayı amaçlıyoruz." dedi.

"insha"ya IFA'dan Ödül

Albaraka Türk'ün, faizsiz ve şubesiz tamamen dijital bankacılık hizmeti vermek üzere geliştirdiği ve Almanya'da hizmete sunduğu "insha", Cambridge IFA'da "yılın en iyi dijital bankacılık inisiyatifi jüri özel ödülü"nü aldı. Dijital süreç ve dijital ürünlerden meydana gelen insha, dijital platform üzerinden kısa sürede hesap açma imkânı sunuyor.

insha

KATILIM BANKALARININ EKONOMİYE KATKISI DEVAM EDİYOR

Albaraka Türk, 98 gün vadeli 250 milyon TL tutarında kira sertifikası ihracı gerçekleştirdi. Bu ihracat ile birlikte Albaraka Türk tarafından ihraç edilmiş olan dolaşımdaki kira sertifikası tutarı 1,2 Milyar TL'ye, 2018 yılı içerisinde gerçekleştirilmiş olan ihracat toplamı ise 2,1 Milyar TL'ye ulaştı. Kuveyt Türk, geçtiğimiz günlerde talep toplamasını gerçekleştirdiği kira sertifikası ihracını, gelen 640 milyon TL'lik talep üzerine toplam 600 milyon TL olarak tamamladı. Kuveyt Türk böylece sene başından bu yana 4 milyar 390 milyon TL tutarında kira sertifikası ihracı gerçekleştirdi.

Türkiye Finans'ın iştiraki TF Varlık Kiralama AŞ'nin, 440 milyon lira değer ulaşan kira sertifikası ihracı, 22 Ekim 2018'de 95 gün vadeli olarak yurt içi piyasaya sunuldu. Türkiye Finans 440 milyon lira tutarındaki bu kira sertifikası ihracı ile 2018 yılında toplamda 2,9 milyar lira ihracat tutarına ulaştı.

Vakıf Katılım, iştiraki Vakıf Varlık Kiralama A.Ş. aracılığı ile 300 milyon TL tutarında, 107 gün vadeli kira sertifikası ihracı gerçekleştirdi. Vakıf Katılım 2018 yılı içerisinde şu ana kadar 17 tertip ihracat ile toplamda yaklaşık 3 milyar TL'lik kira sertifikası ihracını tamamladı ve tedavülde yaklaşık 1,6 milyar TL'lik kira sertifikası bulunuyor.

Ziraat Katılım Bankası A.Ş., 175 milyon TL tutarlı kira sertifikası ihracını tamamladı. Ziraat Yatırım Menkul Değerler A.Ş. aracılığıyla 20 Eylül 2018'de gerçekleştirilen ihracat ile 92 gün vadeli 175 milyon TL fonlama temin etmiş oldu.

KUZAY AFRIKA ÜLKELERİ İLE TİCARİ İLİŞKİLER GELİŞİYOR

Kuveyt Türk, Türkiye'nin iş diplomasisi örgütü Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu'yla (DEİK) iş birliğine giderek "Cezayir, Fas, Tunus Ülke Günü" etkinliği düzenledi. İstanbul'da gerçekleştirilen etkinliğe Cezayir, Fas, Tunus ülke temsilcileri ile çok sayıda iş insanı ve firma temsilcisi katıldı. Etkinliğin açılış konuşmasını yapan Kuveyt Türk Genel Müdürü Ufuk Uyan, Türkiye ile Afrika ülkeleri arasındaki dostluğa dayalı ilişkiye vurgu yaparak, bu doğrultuda ticari ilişkilerinin her geçen yıl geliştiğini ifade etti. Türkiye ile 54 Afrika ülkesi arasındaki toplam ticaret hacminin 20,6 milyar dolara ulaştığını söyleyen Ufuk Uyan, "Türkiye'nin stratejik hedef pazar ülkeleri

arasında yer alan Afrika ülkeleriyle Kuveyt Türk olarak ilişkilerimizin gelişmesini son derece önemsiyoruz. Afrika ülkeleri ile bankamız müşterilerinin işlem hacimleri her geçen yıl artıyor. 2016'da bankamızın Afrika ülkeleriyle olan dış ticaret hacmi 300 milyon dolarken, bu rakam 2017'de 400 milyon dolara, bu yılın ilk altı ayında ise 260 milyon dolara ulaştı." dedi. Uyan, özellikle Kuzey Afrika ülkeleri ile dış ticaret hacimlerinin sürekli gelişerek son üç yılda yüzde 49 artış gösterdiğinin altını çizdi. DEİK Yönetim Kurulu Üyesi Sayın Ümit Kiler de Kuzey Afrika ülkelerinin ülkemiz için Afrika stratejisinde önemli bir ticaret ortağı olduğunu belirtti.

TÜRKİYE FİNANSTAN NAKİT YÖNETİMİNE KOLAYLIK

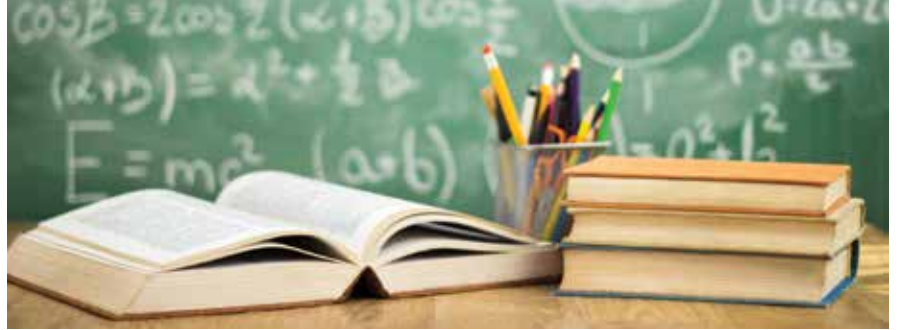
Türkiye Finans, Esnek Destek Finansmanı'nı piyasaya sundu. Firmalar, Esnek Destek Finansmanı ile kısa vadeli işletme sermayesi ihtiyaçlarını kolaylıkla karşılayabiliyor; nakit yönetimlerini verimli bir şekilde yapabiliyor. Esnek ödeme imkânı sunan ürün, tekrar kullanılabilir ve vade sonuna kadar kâr oranı sabit kalıyor. Esnek Destek Finansmanı ismiyle yeni bir ürünü piyasaya sunan Türkiye Finans, bu sayede işletmelerin nakit yönetimlerine katkı sağlıyor. Firmalar, finansmanın esnek ödeme imkânı ile 3 ayda bir kâr ödemesi yaparak finansman tutarının anaparasını bir yıl içerisinde dilediği zaman kapatabiliyor. Üstelik bu işlem erken kapama cezası olmadan yapılabilir. Esnek Destek Finansmanı ile nakit yönetimini çok daha verimli bir şekilde yapabilen işletmeler, istedikleri takdirde finansmanı tekrar kullanabiliyor. Esnek Destek Finansmanı'nın kâr oranı ise vade sonuna kadar sabit kalıyor. Katılım bankacılığı prensiplerine uygun olarak tasarlanan Esnek Destek Finansmanı'nı kurumsal, ticari ve KOBİ segmentindeki bütün tüzel müşteriler kullanabiliyor. Ayrıca Türkiye Finans, müşterilerinin finansman takibini daha kolay yapabilmeleri için firma mail adreslerine aylık otomatik ekstre gönderimi yapıyor.

KATILIM BANKALARI EĞİTİME DESTEK OLUYOR

Albaraka Türk, sağladığı eğitim finansmanı desteği ile üniversiteli gençlerin daha iyi bir eğitim almalarına, hayallerini gerçekleştirmelerine ve kariyerlerini devam ettirmelerine yardımcı oluyor. Albaraka Türk, 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Karatay Üniversitesi, Sabahattin Zaim Üniversitesi, Medipol Üniversitesi, Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi, Ayvansaray Üniversitesi, Saraybosna Üniversitesi, 29 Mayıs Üniversitesi ve Avrasya Üniversitesi'ne kayıt yaptıran öğrenci ve velilerinin vade farkı olmadan 12 aya varan eşit taksitlerle finansman imkânından yararlanmalarını sağlıyor.

Albaraka Türk'ün yıllardır gençleri eğitim finansmanı ile desteklediğine dikkat çeken Albaraka Türk Genel Müdürü Melikşah Utku, iyi yetişmiş insan gücünün

KUVEYT TÜRK'E ÖDÜL

Kuveyt Türk, 189 ülkede okuyucuyla buluşan Global Finance Dergisi tarafından düzenlenen World's Best Banks Awards'ta iki ödüle birden layık görüldü. Bu yıl 20.'si düzenlenen törende Kuveyt Türk, "Türkiye'nin En İyi İslami Finansal Kuruluşu" ödülüne layık görülürken, Kuveyt Türk'ün yüzde 100 iştiraki olarak Almanya'da faaliyetlerini sürdüren KT Bank AG ise "Avrupa'nın En İyi İslami Finansal Kuruluşu" seçildi. Kuveyt Türk ve KT Bank AG adına ödülleri alan Kuveyt Türk Genel Müdürü Ufuk Uyan, yaptığı açıklamada, World's Best Banks Awards'ın banka sektörünün en prestijli ödüllerinden biri olduğunu

ülkemiz ekonomisinin kalkınmasına katkı sağlayacak en önemli unsurlardan biri olduğunu belirtti.

Türkiye Finans'tan "Dert Çözen Finansman"

Türkiye Finans, müşterilerinin zaruri ihtiyaçlarını karşılamak üzere Dert Çözen Finansman desteği sunuyor. Müşteriler, bu çözümü eğitimden sağlık harcamalarına, tadilat giderlerinden evlilik masraflarına kadar tüm ihtiyaçlarına finansman desteği sağlamak amacıyla kullanabiliyor. Bu yeni ürün, ihtiyaçların vakit kaybetmeden tamamlanmasına yardımcı ve Türkiye Finans müşterilerinin okul ihtiyaçlarını da karşılamak üzere destek oluyor. Dert Çözen Finansman desteğinden yararlanabilmek için en yakın Türkiye Finans şubesine giderek başvuru yapılabilir.

belirterek, hem yurt içindeki hem de yurt dışındaki faaliyetlerinin kıymetli bir ödülle taçlandırılmasının tüm Kuveyt Türk ailesini son derece mutlu ettiğini belirtti. Almanya merkezli KT Bank AG'nin çalışmalarına değinen Ufuk Uyan, 2019 yılının ilk çeyreğinde beşinci şubeyi Münih'te açmayı hedeflediklerini belirtti.

KATILIM BANKALARI ŞUBE SAYISINI ARTTIRIYOR

Albaraka Türk, 218. Şubesini Erzincan'da açtı. Albaraka Türk Genel Müdür Yardımcısı Hasan Altundağ ve çok sayıda davetlinin katılımıyla açılışı gerçekleşen Erzincan Şubesi, Fevzi Paşa Caddesi'nde faaliyete geçti. Şubenin açılışında bir konuşma yapan Albaraka Türk Genel Müdür Yardımcısı Hasan Altundağ, Erzincan'a hiç de uzak olmadıklarını, bu tarihi şehirde uzun yıllardır gerek kurumsal, gerek bireysel müşterilerinin bulunduğunu, bu nedenle şube açılışından büyük mutluluk duyduklarını ifade etti.

Türkiye Finans 300 Şubeye Ulaştı

Türkiye Finans, bu stratejiyi yeni şubeler, yenilikçi ürün ve hizmetlerle destekliyor. Perakende bankacılıkta yılın ilk 8 ayında 13 yeni şubeyi müşterileriyle buluşturan Türkiye Finans, Kocaeli'nin Gölçük ilçesinde açtığı yeni perakende şubesi ile Türkiye'deki şube sayısını 300'e ulaştırdı.

Türkiye Finans yıl sonuna kadar kurumsal ve perakende bankacılıkta toplam 22 şube açmayı planlıyor. Türkiye Finans Perakende Bankacılık Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Necati Özdeniz, yeni açılacak şubeler ile daha fazla noktada hizmet vermeye devam edeceklerini belirtti.

Vakıf Katılım'dan Samsun'a ve Ordu'ya Yeni Şube

Katılım bankacılığında referans kurum olma vizyonu ile faaliyetlerini sürdüren Vakıf Katılım, Samsun ve Ordu'da yeni şube açtı. Samsun'da açılışında konuşma yapan Vakıf Katılım Genel Müdürü İkram Göktaş 2018 yıl sonuna kadar yapacakları yeni şube yatırımları ile 90 şube sayısını aşmayı ve yaklaşık bin 200 çalışan sayısına ulaşmayı hedeflediklerini söyledi. Göktaş, Vakıf Katılım'ın dünya genelindeki olumsuz konjonktüre rağmen aktif büyüklükte 2017 yıl sonuna göre yüzde 41'lik bir büyüme sergilediğini ve 2018 yılı üçüncü çeyreğinde 18,6 milyar TL'lik aktif büyüklüğe ulaştığını belirtti.

Son olarak Konya'da yeni şubelerini faaliyete geçiren Kuveyt Türk ise Konya ilindeki 13. şubelerini hizmete sundu. Konya'nın en kalabalık nüfusa sahip bir ilçesi olan Selçuklu 'da kurulan yeni şube, kurum bünyesinde 411. Şube oldu.

KUVEYT TÜRK BRÜKSEL ÇİZGİ ROMAN FESTİVALİ'NDE

Kültürel mirasın yaşatılması ve gelecek nesillere aktarılması adına öncü çalışmalar gerçekleştiren Kuveyt Türk, Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Aile ve Gençlik Merkezi (KAGEM) ile birlikte dünyaca ünlü Tenten, Red Kit, Şirinler gibi karakterlerin ortaya çıktığı Brüksel Çizgi Roman Festivali'ne iştirak etti. Kuveyt Türk ve KAGEM, her yıl yaklaşık 250'den fazla çizgi roman sanatçısının açıldığı ve yaklaşık 100 bin kişinin ziyaret ettiği festivale, Brüksel Yunus Emre Enstitüsü tarafından davet edildi. Geçen yıl İstanbul'da sanatseverlerle buluşturduğu Mantıku't-Tayr - Kuşların Şarkısı minyatür sergisiyle ve bu sergiden esinlenilerek hazırlanan Kuşlar Şarkısı isimli çocuk

öykü kitabıyla festivale katılan Kuveyt Türk ziyaretçilerden büyük ilgi gördü. Uluslararası pavyondaki EUNIC (Avrupa Birliği Kültür Enstitüsü) standında Türkiye'nin yanı sıra Bask Bölgesi, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Macaristan, Letonya, Lüksemburg, Polonya, Portekiz ve Romanya'yı temsilen sanatçılar yer aldı.

ALBARAKA TÜRK YABANCI YATIRIMCILARLA BULUŞTU

Albaraka Türk Katılım Bankası, 10-14 Eylül 2018 tarihleri arasında küresel sukuk ve sendikasyon yatırımcılarına genel bilgilendirme amaçlı ziyaretlerde bulundu. Bu kapsamda, Albaraka Türk Genel Müdürü Melikşah Utku ve Albaraka Türk Hazine, Finansal Kurumlar ve Yatırım Bankacılığı birimlerinden sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Malek Temsah Singapur, Dubai ve Londra'da bahsi geçen yatırımcılar ile bir dizi toplantı gerçekleştirdi. Toplantı sonrası değerlendirmelerde bulunan Melikşah Utku; "Oldukça yüksek bir önem atfettiğimiz ve her yıl gelenek haline getirdiğimiz bu tarz yatırımcı ziyaretleri, bankamız ve yatırımcılarımız arasında pekiştirmeyi hedeflediğimiz sürdürülebilir bağlılık ve şeffaf iletişim hususlarına katkı sağlamaya yardımcı olmaktadır. Son zamanlarda şahit olduğumuz olayları ve yatırımcılar tarafından bu olayların yansımaları ile birlikte tam anlamıyla idrak edilmesine yönelik olan ilgiyi dikkate aldığımızda, yapmış olduğumuz yatırımcı ziyaretlerinin zamanlamasının ve içeriğinin daha da önem kazandığı kanaatindeyiz." dedi. Gerçekleşen toplantılarda Albaraka Türk yetkilileri, yatırımcılar ile Albaraka Türk Katılım Bankası finansal tabloları ve mevcut makroekonomik gelişmeleri üzerinden içinde bulunduğumuz döneme dair ve ileriye yönelik değerlendirmelerde bulundu. Albaraka Türk Katılım Bankası, yatırımcı bilgilendirme toplantıları hususunda Emirates NBD Capital'ı tek koordinatör olarak atadı.

TÜRKİYE FİNANS'TAN "UZMANINDAN LEASING" PAKETİ

Hayata Katılım Bankası stratejisi ile beklentileri aşan ürün ve hizmetler sunmayı hedefleyen Türkiye Finans, müşterilerinin ihtiyacı olan finansmana rahatlıkla ulaşmalarını sağlayarak, en kârlı yatırımlarında onlara destek oluyor. Banka, bu şekilde müşterilerinin ihtiyacı olan finansmana ulaşmasını hem pratik hem de avantajlı hâle getiriyor. Bu amaçla "Uzmanından Leasing" kampanyasını müşterileriyle buluşturan Türkiye Finans, farklı sektörlerden firmaların finansal kiralama işlemlerinde avantajlı koşullar sunuyor. Banka; makine, ekipman ya da gayrimenkul gibi "Leasing"e konu olan belirli alanlarda değil, tüm yatırım alanlarında tek bir paket üzerinden işletmelere fonlama yapabiliyor. Katılım bankacılığı prensipleri ile geri ödeme koşullarında esneklik arayan müşterilere yüzde 1 KDV avantajı sunan Türkiye Finans; yatırımlarını finanse etmek, rekabetçi gücünü artırmak veya yeni iş kurmak isteyen tüm işletmelere farklı bir "Leasing" şirketi üzerinden değil, banka bünyesindeki uzman kadrosu ile hızlı bir şekilde destek olmayı hedefliyor.

DÜNYANIN EN BÜYÜK HAVALİMANI İSTANBUL'DA AÇILDI

İstanbul Havalimanı'nın ilk fazı, Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katıldığı programla uçuşlara açıldı. Tamamlandığında dünyanın en büyük havalimanı olacak İstanbul Havalimanı'nın açılış törenine, vatandaşların yanı sıra dünyanın dört bir yanından 50'nin üzerinde üst düzey konuk katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan ve eşi Emine Erdoğan, yeni havalimanı apronunda resmi törenle karşılandı. Bu projenin ülkemize hayırlı olmasını temenni

eden Cumhurbaşkanı Erdoğan bunun yanında Cumhuriyetin kurulmasının 95. yıldönümünü de kutladı. Yeni havalimanı hakkında bilgi veren Erdoğan, "Toplam dört etaptan oluşan projenin yaptığımız ilk etabı bile yılda 90 milyon yolcu kapasitelidir. Dolayısıyla kendi enerjisini üreten, tabiat dostu ve engelsiz bir proje olarak büyümeye devam edecektir. Bu projede 120 bin kişi görevli olacaktır. Ayrıca önümüzdeki yıllarda havalimanı sayımız 64'e çıkacak. Burası geleceğin dünyasına hitap eden akıllı havalimanı olarak bilinecek ve örnek alınacaktır. Sadece havacılık alanında ulaştığımız seviye bile başlı başına bir başarı hikâyesidir. Hedeflerimize doğru emin adımlarla ilerlemeye devam edeceğiz." dedi.

LONGA GİRİŞİMCİLİK MERKEZİ 2.DÖNEM MEZUNLARINI VERDİ

Teknoloji odaklı ve ölçeklenebilir iş fikirlerinin ülke ekonomisine kazandırılması amacıyla Kuveyt Türk tarafından kurulan Longa Girişimcilik Merkezi, ikinci dönem mezunlarını verdi. Mezuniyet töreni, Longa'nın kuruluş aşamasından itibaren iş birliği yaptığı ve girişimcilere Türkiye'nin çeşitli illerinde çalışma alanı sağlayan Workinton'un Levent 199 ofisinde gerçekleştirildi.

Törene çok sayıda davetli ve basın mensupları katıldı. Dokuz girişimci ekibe altı ay boyunca eğitim ve mentorluğun yanı sıra kuluçka hizmeti, hibe ve AR-GE desteği gibi ayrıcalıklardan yararlanma imkânı sunulan merkezde, çocuk ve gençlere yönelik iş geliştirme eğitimlerinden KOBİ'lere destek sağlayan programlara kadar birbirinden farklı projeler desteklenip geliştirildi.

Törende konuşma yapan Bankacılık Servis Grubundan sorumlu Genel Müdür Yardımcımız İrfan Yılmaz, Longa Girişimcilik Merkezi'ni yazılım, teknoloji ve FinTech alanındaki bilgi, birikim ve deneyimlerini girişimcilerle paylaşmak amacıyla hayata geçirdiklerini söyledi. Yılmaz, özellikle erken aşama girişimcilerin eğitim, mentorluk, networking ve çalışma alanı gibi birçok ihtiyacı bulunduğuna dikkat çekti.

İSLAM İKTİSADI ALGISINI OLUŞTURMAK HEPİMİZİN GÖREVIDİR

Yeni Şafak yazarlarından Yaşar Süngü 10 Ekim 2018 tarihli köşe yazısında "Medyada İslam İktisadi Algısı" üzerine bir yazı kaleme aldı. Yazıda; katılım bankacılığı sektörü temsilcilerinin İslam İktisadının temel hedeflerini medya üzerinden topluma ulaştırma yönünde bir kaygı taşımadığı ve katılım bankalarının bu noktada çaba sarf etmeleri gerektiği belirtiliyor. Bu eleştirilere cevap veren Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB) Genel Sekreteri Osman Akyüz, medyanın bu anlamda sorumluluklarını yeterince yerine getirmeye dikkat çekti. Akyüz şu şekilde konuştu; "İslam iktisadını anlatmak sadece bizim görevimiz değildir. Asıl olması gereken, İslam iktisadi üzerine yapılan çalışmalara ve yazılan kitaplara medyanın sahip çıkmasıdır. Evet, kurum olarak faizsiz finansın sektör temsilcisiyiz, görevimizi titizlik ve itina ile yapmaya çalışıyoruz. Bu konuda TKBB olarak makale, kitap ve yayın faaliyeti anlamında her türlü gayreti gösteriyoruz. Katılım bankalarına zafiyet atfetmek bence hedef saptırmak anlamına gelir. Konu mademki "medyada İslam iktisadi algısı", öncelikle medya kendisine şu soruyu sormalıdır: "Biz üzerimize düşeni yapıyor muyuz? Bu alanda yapılan çalışmalara köşelerimizde ve haberlerimizde yer veriyor muyuz?" Açıkçası bu sorulara benim cevabım "Hayır". Bu noktada medyanın İslam iktisadına yeterince önem vermediği, derinlemesine özlü çalışmaların yapılmadığı, köşe yazarlarının yeteri kadar bilinçli olmadığı ve muhafazakâr yazı yazar kişilerin yeterince hassasiyet göstermediği kanaatindeyim. Katılım bankalarının görevi faizsiz finansman hizmeti almak isteyen vatandaşta bu hizmeti en iyi şekilde sağlamaktır. Bunu da layıkıyla yaptıklarını düşünüyorum. Eğer İslam iktisadi konusunda medya algısı oluşturulacaksa, bunun muhatabı üniversiteler, STK'lar ve medyadır. Kısaca, medyada İslam iktisadi algısı oluşturulma ihtiyacı varsa bu önce başta meydana olmak üzere hepimizin görevidir.

finansman hizmeti almak isteyen vatandaşta bu hizmeti en iyi şekilde sağlamaktır. Bunu da layıkıyla yaptıklarını düşünüyorum. Eğer İslam iktisadi konusunda medya algısı oluşturulacaksa, bunun muhatabı üniversiteler, STK'lar ve medyadır. Kısaca, medyada İslam iktisadi algısı oluşturulma ihtiyacı varsa bu önce başta meydana olmak üzere hepimizin görevidir.

ALBARAKA TÜRK'TEN YENİLİKLER

Albaraka Türk, biyometrik imza uygulamasını hayata geçirdi. Öncelikle belirli dört şubede pilot uygulaması gerçekleştirilen uygulama, yakında tüm Albaraka şubelerinde hayata geçirilecek. Bankanın uygulamaya aldığı biyometrik imza uygulaması sayesinde müşteriler, tablet ya da akıllı ekranlar üzerinden bir kalem aracılığıyla imza işlemini hem güvenli ve hızlı bir şekilde gerçekleştiriyor hem de kâğıt tasarrufu sağlayıp doğaya katkıda bulunuyor. Biyometrik imza uygulaması ilk olarak 20 bin TL ve altında olan dekontlarda kullanılacak.

İkinci Çeyrek Finansal Sonuçlar Youtube Kanalında

Albaraka Türk, inovatif uygulamalarına bir yenisini daha ekledi. Banka, dijitalleşmeye yaptığı yatırımların bir yansıması olarak Türkiye'de bir ilke imza atıp ikinci çeyrek finansal sonuçlarını Youtube kanalı aracılığıyla açıkladı. Hazine, Yatırım Bankacılığı, Finansal Kurumlar ve Yatırımcı İlişkilerinden sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Malek Khodr Temsah ve Yatırımcı İlişkileri Müdürü Sadrettin Bağcı'nın katılımıyla gerçekleştirilen yayın sayesinde yatırımcılar; Albaraka Türk'ün ikinci çeyrek finansalları ile ilgili bilgileri ilk ağızdan dinleme imkânı buldu.

KUVEYT TÜRK'TEN YILIN İLK YARISINDA 479 MİLYON TL NET KÂR

Yenilikçi ürün ve hizmetleriyle katılım bankacılığının gelişimine katkı sağlayan ve istikrarlı büyümesini sürdürdü. Kuveyt Türk'ün toplam aktifleri 67,3 milyar TL, öz varlıkları ise 5 milyar TL büyüklüğe ulaştı. Yılın ilk çeyreğinde finansal hedeflerini aşan Kuveyt Türk, ilk yarı sonunda da başan grafiğini sürdürdü. Kuveyt Türk, yılın ilk altı ayında net kârını geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 37,5 artırarak 479 milyon TL'ye yükseltti. Bu dönemde toplanan fon büyüklüğü 2017 yılı sonuna göre yüzde 21,2 artışla 48,3 milyar TL'ye, kullandırılan fon büyüklüğü ise yüzde 21,4 artışla 46,1 milyar TL'ye ulaştı. Kuveyt Türk'ün toplam aktifleri 67,3 milyar TL olurken öz varlıkları da 5 milyar TL'yi aştı.

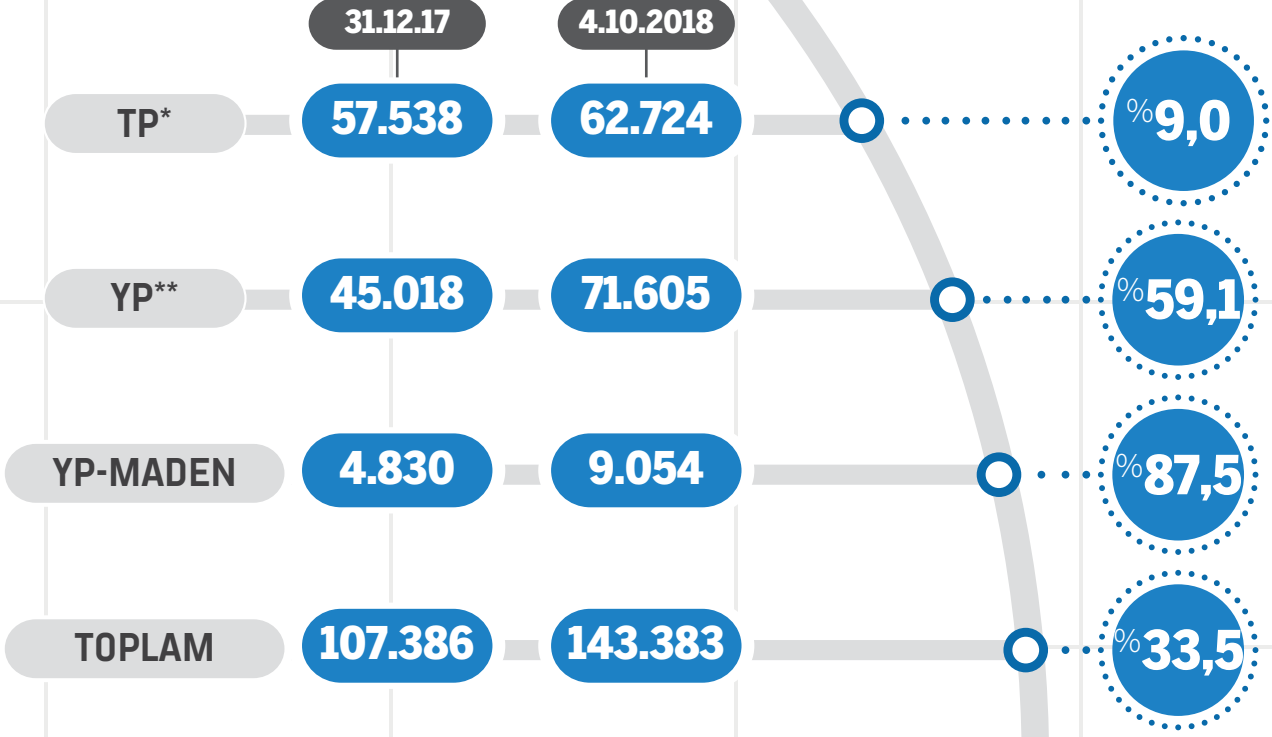
KATILIM BANKALARI BAŞLICA FİNANSAL BÜYÜKLÜKLERİ

FİNANSAL BAŐLIKLAR	KATILIM BANKALARI (Milyon TL)		
	Aralık 2017	Ağustos 2018	Ağustos 2018 / Aralık 2017 Değişim
TOPLAM AKTİF	160.136	223.278	%39,4
ÖZ VARLIK	13.645	15.622	%14,5
*NET KÂR	1.035	1.847	%78,5
PERSONEL SAYISI	15.029	15.540	%3,4
ŞUBE SAYISI	1.032	1.087	%5,3

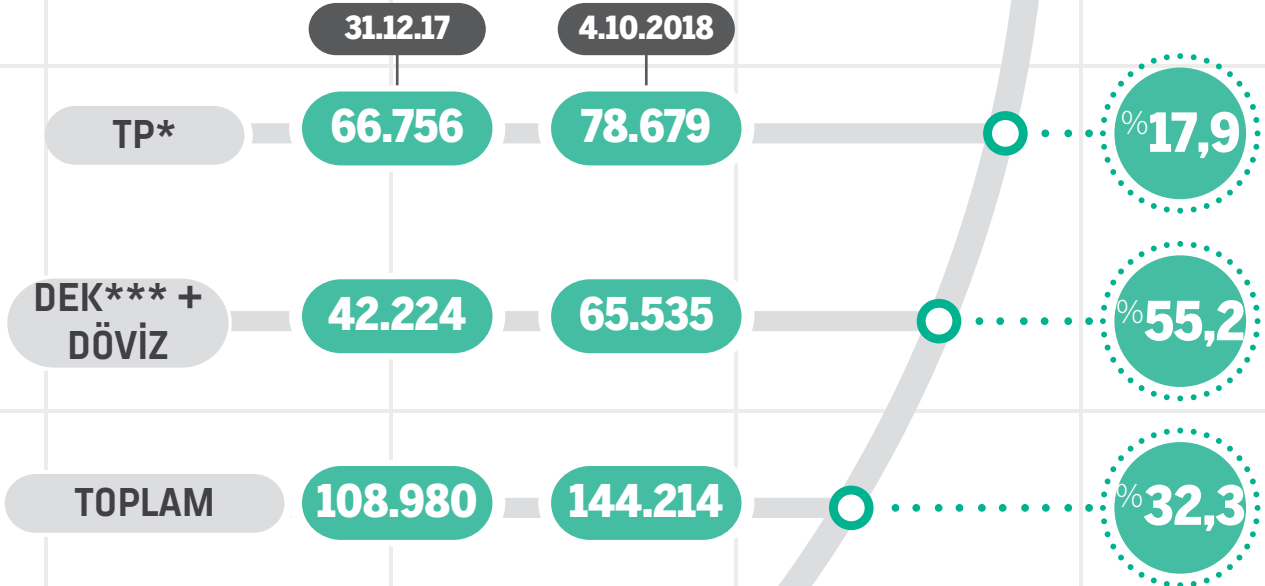
*Net Kar rakamı geçen yılın aynı ayına göre mukayese edilmiştir

TOPLANAN FONLAR (Milyon TL)

Ekim 2018 - Aralık 2017 "Değişim"

KULLANDIRILAN FONLAR (Milyon TL)

* Türk Parası ** Yabancı Para *** Döviz Endekli Krediler

BOE İSLAMİ FİNANS İÇİN LİKİDİTE KREDİSİ AÇACAK

İngiltere Merkez Bankası GMT Dave Ramsden'e göre İngiltere Merkez Bankası (BOE) yakında İngiltere'nin İslami finans sektörünü desteklemek için bir likidite kredisi açmayı planlıyor. Ramsden, İslam hukukuna uyumlu bir kredi sunmak için yeni bir BOE yan kuruluşu kurulacağını söyledi. Ramsden, Batılı büyük bir merkez bankası tarafından ilk kez İslam hukukuna uygun, faiz dışı bir likidite kaynağı sunulacağını belirtti. Ramsden 28 Eylül'de yaptığı bir konuşmada, "İslami bankaların İngiltere Merkez Bankası rezervlerini tutabilmeleri ve böylece İslami ticaret hukukuna uygun, yüksek kaliteli likit varlıklarının mevcutları için düzenleyici gerekliliklerini yerine getirilmesi için çalışmalarımızı sürdürüyoruz." dedi. Kredinin oluşturulmasına ilişkin bir teklif geçen yıl yayınlandı.

HSBC AMANAH DÜNYANIN İLK SKH SUKUKUNU ÇIKARDI

HSBC Amanah Malezya Berhad (HSBC Amanah), HSBC Grubu'nun küresel sürdürülebilir kalkınmayı finanse etmeye destek olma sorumluluğu doğrultusunda dünyanın ilk Birleşmiş Milletler (BM) Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH/SDG) sukukunu arz ederek, şirketin çevreye faydalı projelere finansman sağlama taahhüdünü ortaya koydu. Bu, HSBC Grubu'nun 2017 yılındaki 1 milyar ABD Doları tutarındaki SKH sukukunun ardından bir HSBC oluşumunu tarafından küresel ölçekte ihraç edilen ikinci SKH'dır ve grubun 2025'e kadar 100 milyar ABD doları tutarında sürdürülebilir finansman ve yatırım sağlama taahhüdüyle uyumludur. Bu hedef, HSBC'nin iklim değişikliği ile mücadele etmek ve kuruluşun hizmet verdiği yerlerde sürdürülebilir büyümeyi desteklemek üzere verdiği beş yeni taahhüden biri. Grup Genel Müdürü ve HSBC Bank Malezya Berhad İcra Kurulu Başkanı Stuart Milne, "Bununla, HSBC Amanah'nın Malezya Hükümeti'nin Malezya'yı bir İslami finans merkezi olarak tanıtmaya yönelik çabalarına olan bağlılığımızı ve HSBC'nin sürdürülebilir finansman konusundaki liderliğini güçlü bir biçimde ispatlıyoruz." dedi.

FAİZSİZ FİNANS AFRİKA'DA YAYILIYOR

Faizsiz finans; yatırımcıların, hükümetlerin ve finansal kurumların hem finansman hem kalkınma potansiyelini gittikçe güçlendirmesiyle, Afrika çapında hızla büyüyor. Derecelendirme ve Finans Kuruluşu Moody's'in verdiği bilgiye göre kıtada 2014 yılından bu yana 2.3 milyar dolarlık sukuk ihraç edilmiş. Ayrıca, son beş yıl içinde lisanslı İslami finans kurumlarının sayısında artış olmuş ve sayıları 80'yi aşmış. Hükümet gittikçe daha fazla İslami finansmanı yaygınlaştırmaya yönelik planlar uygulamaya koyarken, Nijerya, Togo, Senegal ve diğer ülkelerdeki geleneksel bankalar da bu sektörde hizmet almak isteyen müşterilere hizmet vermek üzere birimler kuruyor. Afrika'da artan Müslüman nüfus, İslami finansa artan talebin bir kısmını oluştururken, Afrika hükümetleri kaynak çeşitlendirme çabaları için altyapı ve kalkınma projelerini destekleyecek fonlar arıyor. Moody's, İslami bankacılık varlıklarının, Afrika bankacılık sektörünün toplam varlıklarının yüzde 5'inden daha azını temsil ettiğini ve Afrika'da sukukların küresel sukuk ihraçlarının sadece yüzde 0,5'ini oluşturduğunu belirtiyor.

IFN TÜRKİYE FORUM 2018

IFN Türkiye Forum 2018, Borsa İstanbul iş birliğiyle düzenlendi. REDMoney Group, IFSB, World Bank, International Islamic Trade Finance Corporation, Asian Development Bank, IIFM, INCEIF gibi İslami Finans sektörünün önde gelen kuruluşların yetkilileri ve temsilcileri katıldı. Kamuoyuna açık gerçekleşen Forum'un açılış oturumunda konuşan Borsa İstanbul Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi Murat Çetinkaya, Borsa İstanbul'un İslami finansın gelişmesi için yaptığı çalışmalara değinerek, "Ülkemizin küresel İslami sermaye piyasalarındaki regülasyon ve varlık sınıfı pozisyonunu güçlendirecek çalışmalara odaklanıyoruz ve yeni projeleri destekliyoruz." dedi. İslami finans konusunda değerli çalışmaları olan yerli ve yabancı konuşmacıların katıldığı Forum'da dört farklı oturum yapıldı. Bu oturumlarda Türkiye'de sermaye piyasalarının gelişimi, katılım bankacılığı, sukuk ihracı ve İslami portföy yönetimi gibi önemli konular ele alındı. Dünya Bankası Küresel İslami Finans Geliştirme Merkezi Finans Sektörü Uzmanı ve Müdür Vekili Fatih Kazan, Türkiye'deki sermaye piyasalarında ve altyapı finansmanında yeniliklere değindi.

CIBAFI VE DÜNYA BANKASINDAN İKİNCİ KONFERANS

İslami Bankalar ve Finans Kurumları Genel Konseyi (CIBAFI) ve Dünya Bankası, “Zorlukların Üstesinden Gelme ve En İyi Uygulamaları Yürürlüğe Koymak” başlıklı ikinci konferansını, Malezya'nın başkenti Kuala Lumpur'da gerçekleştirdi. CIBAFI - Dünya Bankası Konferansı, Bank Muamalat Malezya Berhad ile ortaklaşa düzenlendi. Malezya Dünya'nın İslami Finans Pazarı (Bank Negara Malezya) tarafından desteklenen konferansta, kurumsal yönetim alanındaki yeni gelişmelerin ışığında, ortaya çıkan sorunları ve en iyi uygulamaları tartışıldı. Konferansın amacı İslami finans sektörünün önde gelen kurumsal yönetim paydaşlarını, uluslararası kurumları, uluslararası ve ulusal düzenleyici kurumları, politika yapıcılarını ve akademik çevreleri bir araya getirmek. Konferansa 25 ülkeden 200'den fazla aktif temsilci katıldı. Konferansta İslami bankaların yakın geçmişteki kurumsal yönetim uygulamaları ele alındı. Konferansta, birbirini izleyen üç oturumun ana temaları sırasıyla “İslami Bankaların Kurumsal Yönetim Uygulamalarında Önemli Bir Mesele Olarak Yönetim Kurulu Etkinliği”, “Risk Yönetimi, Şeffaflık ve Raporlama Gereksinimleri” ve “Faizsiz Finans Yönetişimi” idi.

ULUSLARARASI KALKINMA FORUMU GERÇEKLEŞTİ

İslam Kalkınma Bankası Üyesi Ülkelerde Ulusal Kalkınma Finans Kuruluşları Birliği (ADFIMI) tarafından “Dijitalleşme Çağında KOBİ Finansmanı ve Gelişimi” konulu etkinlik İstanbul'da gerçekleştirildi. Dijitalleşme olgusu, KOBİ ve KOBİ Finansman kurumlarına yeni alanlar ve fırsatlar sundu. Dijitalleşmenin gerisinde kalmamak için, bu alan ve fırsatlar KOBİ'ler ve Ulusal Kalkınma Finansman Kurumları tarafından hızla tanınmalı ve kullanılmalıdır. Bu yılki Uluslararası Kalkınma Forumu'nun amacı, KOBİ'lerin dünya çapında ekonomik ve sosyal refah düzeylerine katkıları hakkındaki mevcut bilgi durumunu analiz etmektir. Forum, KOBİ'lerin küresel ve dijital ekonomide finans, inovasyon, düzenleme, dijitalleşme, istihdam, beceriler, ticaret ve küresel değer zincirleri ve çevre konularında karşılaştıkları fırsatları ve zorlukları incelemeye çalışmıştır. Forumda, Dünya Bankası / IFC, IDB, OECD, Doğu Afrika Kalkınma Bankası, IMF, SESRIC'ten üst düzey yetkililer ve on beş ülkeden CEO'lar katıldı.

FAİZSİZ FİNANS FIRSATLARI AÇIĞA ÇIKACAK

İslam Kalkınma Bankası (İKB), Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve Malezya Menkul Kıymetler Komisyonu (SC), iddialı Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi'ni finanse etmek üzere İslami finansman araçlarının kullanımını geliştirmek için bir ortaklık kurdu. SKH'ler (Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri) için İslami finansın potansiyellerini desteklemek amacıyla İKB'nin IRTI'si ve SC el ele verdiler, New York'taki BM Genel Merkezi'nde düzenlenen 73. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu esnasında “SKH'lere Ulaşmak: Yenilikçi Yatırımcılar ve Araçlar yoluyla İslami Finansman Potansiyelini Açığa Çıkarma” başlıklı üst düzey bir foruma ev sahipliği yaptı. Forumda SKH'lerin uzun vadeli finansmanında İslami finansman beklentileri tartışıldı. Onursal açılış konuşmasını yapan Malezya Başbakanı Dr. Mahathir, Malezya'nın faizsiz finans alanında küresel lider olduğunu belirtti. BM Genel Sekreteri Başyardımcısı ve BMKP Genel Müdürü Tegegnetwork Gettu konuşmasında BMKP'nin, İslami finansçıların kalkınmaya katılımını artırmak için kurulan ortaklığın etkinliğine olan güvenini vurguladı.

ULUSLARARASI KURUMLAR BİR ARAYA GELDİ

İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Üye Ülke Borsaları Forumu 12. Toplantısı, yurt dışından konuşmacıların da katılımıyla Borsa İstanbul'un ev sahipliğinde İstanbul'da gerçekleşti. Forum, İİT üye ülke borsaları arasında gerçekleştirilecek iş birliği çerçevesini oluşturmak için, İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi'nin (İSEDAK) girişimleri ile 2005 yılında kurulmuş olup, Borsa İstanbul halen Forum'un koordinatörlüğünü üstlenmektedir. Forum toplantıları her yıl olduğu gibi bu yılda İstanbul'da İİT üye ülke borsaları, takas, saklama ve kayıt kuruluşları ile diğer ilgili kuruluşları (IIFM, IFSB, SESRIC, AAOFI, ICDDT, IDB, AFE vb.) bir araya getirdi. Açılışta konuşan İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK) Sekreteryası Direktörü Selçuk Koç, forumda İslam ülkeleri arasında bir altın borsası kurulmasına yönelik çalışmalarının önemine dikkat çekti. Borsa İstanbul A.Ş. Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi Murat Çetinkaya, bu toplantının ileriye dönük somut planlamalar açısından önemli olduğunu belirtti.

ORTAKLIK KÜLTÜRÜ ŞİRKETLERE

Değer Katıyor

Yözi: Mustafa Özkan

Katılım finans sisteminin vadettiği temel kavramlardan olan "ortaklık" dünyada sadece Müslüman ülkelerde ya da Londra, Lüksemburg gibi finans merkezlerinde bir finans enstrümanı olarak kullanılmıyor. Dünyaca ünlü ve çok uluslu şirketler ortaklık kültürünü kendi bünyelerinde sistematik bir şekilde de kullanıyor. Bu şirketler yapıları gereği çalışanlarıyla ortak oluyor. Bu şekilde hem kurumsal büyüklüklerini bu yolla ilerletiyor hem de nakit akışında rahat hareket edebiliyorlar. Tabi şimdi bu yönüyle bakıldığında büyük şirketlerin halka arzları akla geliyor olabilir. Bu bahsettiğimiz yapının halka arzdan en büyük farkı şirkete belli

oranlarda sadece şirketin kendi çalışanlarının ortak olmasıdır. Bununla beraber belli oranlarda ortaklıkların kurulduğunu da eklemeliyiz.

Dünyaca ünlü ve çok uluslu şirketler ortaklık kültürünü kendi bünyelerinde sistematik bir şekilde kullanıyor

Dünyada birçok şirketin bu sistemi kullandığı biliniyor. Orijinal adıyla "shareholding" diye tanımlanan mekanizmanın en büyük avantajı ise şirkete olan aidiyet ruhunun artırılması ve ortak kazanma kültürünün oturtulmasıdır. Kendi çalışanlarına hisse verilmesi, ülkemizde pek yaygın olmasa da ABD ve Avrupa menşeli şirketlerin sıkça uyguladığı bir sistemdir. Birkaç örnek vermek gerekirse 2015 yılında Twitter CEO'su sahibi olduğu hisselerin üçte birini çalışanlarını ödüllendirmek üzere

bir fona aktaracağını açıklamıştı. O dönemde bu oran 200 milyon dolara tekabül ediyordu. Dünyanın onlarca ülkesinde üretim ve satış ağı olan kablo üreticilerinden Prysmian, 2014 yılında aldığı bir kararla hisselerinin yüzde 5'ini çalışanlarına satma kararı vermişti. Buradaki ilginç detay ise bu hisseleri dünyada çalıştıkları 50 ülke arasında en çok alan ülkeler arasında Türkiye'nin ABD'den sonra ikinci sırada gelmesi.

Decathlon'da "Hissedarlık" Uygulaması

Türkiye'de son yıllarda yatırımlarıyla dikkatleri çeken Decathlon, her türlü spor malzeme ve ekipmanlarının satışını yapan Fransız mağazalar zinciri. Dünyanın birçok ülkesinde onlarca mağazası olan yapının çalışanlarının aidiyetini artırmak ve motive etmek adına kurguladığı "hissedarlık" sistemi bahsettiğimiz ortaklık kültürüne güzel bir örnek. 2015 yılında Decathlon Türkiye olarak ülkemizdeki çalışanlar içinde uygulanmaya başlanmış. Decathlon'un amacı bu sistemle çalışanların inandıkları bir projeye yatırım yapmalarına imkân sağlamak ve aynı zamanda kurumun bir parçası olmalarını sağlamak. Decathlon Ülke Müdürü Boumediene Boualaoui, bunu şöyle bir örnekle açıklıyor: "Bir çalışan kendini sadece o şirketin bir personeli olarak görürse işi bittiğinde odadan çıkıp gider. Kurumuna bağlı ve kendini onun bir parçası olarak gören bir çalışan ise odadan çıkarken ışığı da kapatmayı ihmal etmez."

Hissedarlık uygulamasında hedef çalışanların şirkete güvenmelerini sağlamak ve maddi bir koruma alanı oluşturmak. Decathlon'un büyüme hedefleri, mağaza sayıları gibi potansiyeli de çalışanlar tarafından sorgulanmış. Hisseler değer kazanırsa çalışanların paylarının da değerlendirilecek olması çalışma azmini artırmış. Sistemin çalışma prensibini de şöyle özetleyebiliriz; Decathlon Türkiye'de çalışma süresi iki ayı dolan herkes hisse satın alabiliyor. Buna yarı zamanlı çalışanlar da dâhil. Bir kişi en az bir hisse, en çok yıllık brüt maaşının yüzde 25'i kadar hisse satın alabiliyor. Sisteme katılmak isteyen, ancak yeterli

Hissedarlık uygulamasında hedef, çalışanların şirkete güvenmelerini sağlamak ve maddi bir koruma alanı oluşturmak

bütçesi olmayan ya da bütçesi o kadar yettiği için en düşük miktarda hisse alabilenlere kurum destek olabiliyor. Her yıl ocak ayında Decathlon Grubu'nun globaldeki kâr oranı hesaplanıyor. Örneğin, bu oran yüzde 20 ise ve çalışan 1.000 TL'lik hisse satın aldıysa, 200 TL kazanmış oluyor. Bu para sistemde kalıyor. Çalışanların kazandıkları parayı çekebilmeleri için en az beş yıl Decathlon'da çalışmaya devam etmeleri gerekiyor. Ancak, evlilik gibi bir koşul olursa çalışanlar beş yıl beklemeden parayı çekebiliyor.

ÇALIŞAN İÇİN AVANTAJLARI NELERDİR?

- Çalışanların satın aldığı hisseler, şirket globalde büyüdüğü sürece değer kazanıyor.
 - Şirket hisselerinin değer kazanmasının sadece çalışanların bulunduğu ülkeye bağlı olmaması bir avantaj. Yani, ülke zararda olsa bile grup globalde kârda olduğu için hisseler değer kazanmış oluyor.
 - Evlenme, ev alma gibi yüksek miktarda toplu para gerektiren durumlarda çalışanlar bu parayı kullanabiliyor.
- Çalışanlar için risken bahsettiğinizde ise grubun global kârı düştüğünde hisselerin de değer kaybettiğini söyleyebiliriz. Bu durumda çalışanlar da para kaybetmiş oluyor. Ancak, ödemeler Avro cinsinden yapılıyor. Yani, Türkiye'de çalışanlar TL cinsinden hisse satın alacaklar ve kendilerine geri ödeme, Avro cinsinden yapılacak. Bu noktada TL ve Avro arasındaki yukarı yönlü kur farkı yaşanıyor olması nedeniyle Türkiye'deki çalışanların para kaybetme riski azalıyor.

TKBB, KATILIM BANKACILIĞI SEKTÖRÜNÜ TANITIYOR

TKBB ve katılım bankaları Bosna Bank International ve İslam Kalkınma Bankası (İKB) tarafından düzenlenen Saraybosna Helal Fuarı'na katılarak katılım bankacılığı sektörünü temsil etti

Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB), Bosna Bank International (BBI) ve İslam Kalkınma Bankası (İKB) tarafından düzenlenen Saraybosna Helal Fuarı'na katıldı. Birçok ülkeden sektör temsilcilerinin katıldığı fuarda standıyla yer alan TKBB ve katılım bankaları, Türkiye'nin üye katılım bankalarıyla birlikte katılım bankacılığı sektörünü temsil etti. Fuarda helal pazarın son dönemde dikkat çektiğini ve 57 İslam ülkesi ve 1,8 milyar Müslüman nüfusun helal sektörün yüzde 20'sini ürettiğini vurgulayan İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkan Yardımcısı İsrail Kuralay, "Küresel helal pazarın büyük bir bölümünü gıda oluşturuyor. Türkiye'de

helal gıda sektörü her yıl yüzde 100 büyüme gösteriyor." ifadelerini kullandı. Başkent Saraybosna'daki Skenderija Kültür Merkezi'nde bu yıl ilk kez yapılan fuar helal sanayi tedarik zincirinin her alanından uluslararası temsilcileri bir araya getirdi. Helal ürün pazarı hakkında bir bilinçlendirme platformu oluşturulan fuarda 36 ülkeden 100'den fazla katılımçı helal ürünlerini sergiledi. İTO Başkan Yardımcısı İsrail Kuralay ve Saraybosna Büyükelçisi Haldun KOÇ, TKBB'nin fuarda standını ziyaret etti. Standta TKBB'nin yapmış olduğu çalışmalar hakkında bilgi alan Kuralay, TKBB'ye fuara katılım sertifikasını takdim etti.

FRANSA VE AMERİKA'DAN TKBB'YE ZİYARET

Fransa ve Amerikan Konsoloslukları ateşeleri, TKBB'yi ziyaret etti. Elçi görevlileri, katılım bankacılığı sektörünün gelişimi ve birliğin faaliyetleri hakkında bilgi aldı.

KIRGIZİSTAN'DAN KATILIM BANKACILIĞI SİSTEMİNE İLĞİ

Kırgızistan'dan gelen ve Türkiye'deki katılım bankacılığı modelini tanımak isteyen heyet, Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB)'ni ziyaret etti. TKBB Genel Sekreter Yardımcısı İsmail Vural'ın yaptığı sunumu dinleyen heyet, Türkiye'de katılım bankacılığı sektörü, katılım bankacılığının tarihi gelişimi, finansal veriler, TKBB'nin projeleri ve faaliyetleri hakkında bilgi aldı.

ETİYOPYA'DAN TKBB'YE ZİYARET

Etüpyopya'dan gelen ve Türkiye'deki katılım bankacılığı modelini tanımak isteyen 15 kişilik heyet Türkiye Katılım Bankaları Birliği(TKBB)'ni ziyaret etti. Heyet TKBB'nin katılım bankacılığı sistemine yönelik çalışmalarını hakkında bilgi aldı.

SÜRDÜRÜLEBİLİR BÜYÜMEYİ HEDEFLİYORUZ

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Bankacılık ve Sigortacılık Yüksekokulu olarak 8 Ekim 2018 tarihinde Ankara'da I. Uluslararası Sigortacılık, Bankacılık ve Finans (IIBF) Sempozyumu gerçekleştirildi. Bu seneki ana tema "Katılım Finansın Ekonomi Politikası" olarak belirlendi. Birçok yöneticinin ve akademisyenin katıldığı programa Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB) Genel Sekreteri Osman Akyüz de katıldı. Osman Akyüz, katılım bankacılığının finansal verileriyle birlikte sektörün önemine dair bir sunum yaptı.

Türkiye Katılım Bankaları Birliği Genel Sekreteri Osman Akyüz de katılım bankacılığı sektörünün esnek ve emniyetli bilanço yapısının 1997 Ortadoğu, 2001 Türkiye ve 2008 global krizlerinde kendini sağlam bir bankacılık modeli olarak gösterdiğini söyledi. Türkiye'nin küresel ekonomide etkili bir oyuncu ve bölgesel süper güç olma yolunda ilerlediğinin altını çizen Akyüz, "İstanbul bir finans merkezi olacaksa

*TKBB Genel
Sekreteri
Osman Akyüz,
I. Uluslararası
Sigortacılık,
Bankacılık
ve Finans
Sempozyumu'nda
katılım
bankacılığı
sektörüne dair
açıklamalarda
bulundu*

katılım bankacılığı ve faizsiz finans ekosistemi tamamlayıcı bir unsurdur. Katılım bankacılığı, dünyanın ve ülkemizin içinde bulunduğu zorlu şartlar altında her zaman olduğu gibi ülke ekonomisinin ve girişimcilerin yanındadır." diye konuştu. Akyüz, katılım bankacılığında sürdürülebilir büyümeyi hedeflediklerine dikkat çekerek, fon toplama tarafında ürün çeşitlendirmesiyle kaynak oluşturmaya gayret ettiklerini aktardı. Kira sertifikası ihraçlarının da başarılı bir şekilde devam ettiğini ve bu menkul kıymetin Türkiye sermaye piyasasında etkin bir rol almaya başladığını vurgulayan Akyüz, şöyle devam etti: "Ülkemizde 17 senedir hakim olan güven ve istikrar ortamı, sağlam temellere dayanan ekonomi anlayışı sayesinde katılım bankalarımız da önceki yıllarda olduğu gibi güçlü büyüme potansiyellerini sürdürüyor. Bu nedenle tanıtımını, uygulanabilirliğini, yetmiş insan gücünü, hizmet ve ürün çeşitliliğini geliştirme gayreti içindeyiz."

Katılım bankalarının 2018 yılı 2. Çeyreğine ilişkin verilere değinen Osman Akyüz, "Katılım bankalarının toplam aktifleri 2017 yılı sonuna göre yüzde 16 artışla 185 milyar TL'yi aşarken, öz varlıkları yine aynı döneme göre yüzde 11 büyüme ile 15,2 Milyar TL seviyesine yükselmiştir. Katılım bankaları, 2018 yılının 2. çeyreğini 1.16 milyar TL net kâr ile tamamlamıştır. Katılım bankacılığı olarak sürdürülebilir bir büyümeyi hedefliyoruz bu alanda kaynak tarafında büyümemize devam ediyor, sukuk ihraçlarımızı başarılı bir şekilde yapıyoruz." dedi.

TKBB GELECEĞE YATIRIM YAPIYOR

Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB), 2018-2019 Eğitim Dönemi Çizelgesi belirlendi. Kredi türleri ve risk yönetimi, ağ güvenliği, katılım bankalarında hazine ve sermaye piyasası ürünleri, kur riski yönetimi, krizler ve kriz yönetim sistemi ve sosyal medya uzmanlığı gibi birçok alanda uzman isimlerin verdiği eğitimler farklı bakış açısı kazandırıyor.

Eğitilere; bankaların pazarlama departmanlarında çalışan pazarlama uzmanları, danışmanları, dijital pazarlama stratejileri konusunda gelişim hedefleyen satış-pazarlama orta düzey yöneticileri, dijital dünya ve pazarlama alanında kariyer yapmayı hedefleyen personeller katılabilir.

TKBB'DEN BAŞARILI ÖĞRENCİLERE BURS

En Büyük Yatırım Geleceğe mottosuyla hareket eden Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB), eğitime yatırımın, geleceğe yatırım olduğu bilinciyle çalışmalarına devam ediyor. TKBB, mevcut bursiyerlere ilave olarak yanı sıra 2018-2019 öğretim döneminde de altı yüksek lisans ve altı doktora öğrencisinin de katılımıyla toplamda 34'e ulaşan öğrenciye karşılıksız öğrenim bursu sağlayacak. Bu şekilde katılım bankacılığının geleceğini şekillendirecek gençlerin yanında olmayı hedefleyen TKBB, eğitime verdiği önemi çalışmalarıyla taçlandırıyor. TKBB'nin www.tkbb.org.tr sitesinde burs için gereken ayrıntılar yer alıyor.

MAKALE YARIŞMASI BAŞLADI

TKB hem katılım bankacılığı sektörüne katkıda bulunmak hem de bu alanla ilgilenen herkesi ödüllendirmek amacıyla ödüllü makale yarışması düzenlemektedir. Yarışmaya;

- 1-Dünyada ve ülkemizde katılım bankacılığının gelecek simülasyonu
 - 2-Katılım finans sisteminin teorik altyapısı üzerine öneriler
 - 3-Katılım finans sisteminin teorik altyapısı üzerine öneriler
 - 4-Türkiye'de katılım finans sisteminin mevcut sorunları ve çözüm önerileri
 - 5-İslam iktisadi anlayışına göre katılım bankacılığı, ortaklık ve sosyal dayanışma
 - 6-Dünyada uygulanan başarılı faizsiz finans ürünleri ve Türkiye'de uygulanabilirliği
 - 7-Faizsiz finans alanında dijitalleşme ve inovasyon temalarından birinin seçilmesi ile katılım sağlanmaktadır.
- İlgi duyan herkesin ücretsiz katılabileceği yarışmaya ancak bir makale ile başvurulabilmektedir. Makalelerin son gönderilme tarihi 28.02.2019'dur. Yarışmayla ilgili diğer ayrıntılara ise www.tkbb.org.tr adresinden ulaşılabilir.

TKBB YAYINLARINA DEVAM EDİYOR

Katılım bankacılığı alanında projeler geliştiren Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB), yayınlarıyla bu alanda sektör temsilciliğini devam ettiriyor.

Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB) ile İslami Finans Kuruluşları Muhasebe ve Denetim Kuruluşu (AAOIFI), İslam bankacılığı standartlarının Türkçeye çeviri projesi sonuçlarını vermeye başladı. Aslen Arapça olarak yayınlanan ve dünyadaki faizsiz finans kurumlarınca esas kabul edilen 58 Faizsiz Finans Standardı, Türkçeye tercüme edildi. TKBB'nin öncülüğünde gerçekleşen Faizsiz Finans Standartları kitabı bin 312 sayfadan oluşuyor. Faizsiz Finans Standartları adlı kitap, muamelat fıkhi alanında güncel fıkhi muhakemelerde kullanılan derlenmiş öncü ve global çapta bir başvuru kaynağı konumunda. Standartlar aralarında bankacılık, İslami sigorta, yatırım bankacılığı, menkul kıymetler piyasası, finans ve benzeri birçok faizsiz finans anlaşmaları ve ürünlerinin yer aldığı geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır. Bu standartlar hukuk departmanları, denetleyici kurumlar, finansal kuruluşlar ve hukuk büroları, muhasebe ve danışmanlık firmaları, üniversiteler, akademik kurumlar, araştırma merkezleri ve fetva yayınlayan kurullar dâhil olmak üzere bu endüstri için faizsiz finans alanında en önde gelen referans kaynağı olarak sayılıyor.

Katılım Finans Kitabı Rafflarda Yerini Aldı

TKBB, alanında uzman isimlerle iş birliği içinde çalışmalarını devam ettiriyor. Bunlardan biri olan "Katılım Finans" kitabı Prof. Dr. İshak Emin Aktepe'nin kalemıyla okurlarına kaynak oluşturuyor. Son yıllarda ülkemiz ekonomisinde

*TKBB
yayınlarıyla
katılım
bankacılığı
sistemine destek
veriyor*

yaşanan gelişme ve büyüme de faiz esasına bağlı finansal yapılar yerine doğrudan üretimi destekleyen faizsiz finansal bir sisteme odaklanmamızın önemini ortaya koyan bu kitap, faizsiz bir finansal yapılanmanın varlığını ve büyütülmesini dini, ictimai ve iktisadi açılardan ele alıyor. Faizsiz finansa hizmet eden kurumların varlığının hem dünyada hem de ülkemizde faiz duyarlılığı olan kesimlerin kaynaklarını ülke ekonomisine kazandırmayı ve ihtiyaçlarını belli bir sistem dâhilinde karşılamaı sağlayacağına dikkat çeken Prof. Dr. İshak Emin Aktepe kitabın önsözünde konuyu şöyle özetliyor; "Katılım bankacılığı sektörüne arz ettiğimiz bu yeni kitabımız büyük oranda yeni bir çalışma olmakla birlikte, bilinmelidir ki kitabın telifinde önceki çalışmalarımızdan istifade ettik. Bu düşüncelerle çalışmanın faizsiz finans sektörüne faydalı olmasını dileriz."

Katılım Bankacılığı Sektörüne Yeni Kitap

Eğitime ve geleceğe yönelik projeleriyle dikkat çeken TKBB, yeni bir kitabı okuyucularına sunmaya hazırlanıyor. "Yaşayan ve Gelişen Katılım Bankacılığı" ismiyle çıkacak olan kitap 12 bölümden oluşuyor. Her bölümde katılım bankacılığına yönelik farklı konuların ele alındığı ve birbirinden farklı alanında uzman isimlerin, akademisyen ve uygulamacıların yazdığı kitabın, üniversitelerde İslami finans, ilahiyat, İslam iktisadi ve katılım bankacılığı gibi bölümlerde okuyan öğrencilere ışık tutması hedefleniyor.

TÜRKİYE YERLİ ÜRETİMDE NEREDE?

Türkiye, girişimcilik ekosistemini güçlendirmek, yatırım ortamını iyileştirmek ve nitelikli üretim yapmak için çok güçlü adımlar atıyor

Yazı: Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi Başkanı, Türkiye Varlık Fonu Yönetim Kurulu Üyesi Arda Ermut

Türkiye 2001 yılından bu yana cari açık veren bir ülke. Bir anlamda son 17 yıldır dışa bağımlı bir ekonomimiz var. Cari açık sorunu çözülebilir bir sorun ve Türkiye bunu aşmak için bir dizi önlemler alıyor. Bunların başında yerlileştirme geliyor. Yerli ürünler, yerli tasarım, yerli ham madde ve yerli teknoloji ülkemiz için büyük öneme sahip. Türkiye, uluslararası yatırımların kaldıraç olarak kullanılıp, yerelde üretilmeyen ürünlerin Türkiye’de üretilmesine yönelik projelerinin geliştirilmesine destek veriyor. Ayrıca, dışa bağımlı olduğumuz ve “ara malı” ithalatı yüksek olan sektörlerde, uluslararası firmaların ülkemize çekilerek dış ticaret açığının azaltılması ve yerelde katma değer artışının sağlanması için

Reformlarla ve doğru yatırımlarla verimliliği artırma noktasında katılım bankaları büyük öneme sahip

çalışmalar yapıyoruz. Dışa bağımlı olduğumuz enerji sektöründe 10 yıl önce çok yüksek dışa bağımlılık varken atılan adımlar sayesinde yerli üretim büyük ölçüde artış gösterdi. Aynı şekilde savunma sanayisinde de bunu başardık. Türkiye artık kendi savunma araçlarını üreten ve ihraç eden bir ülke konumuna geldi. Diğer birçok sektörde de yerlileştirme süreci devam ediyor. Yatırım Ofisi olarak nitelikli Uluslararası Doğrudan Yatırımların (UDY) öneminin farkındayız. Doğrudan yatırımların ülkeler için makro ve mikro faydaları var. Makro faydalar cari açığın finansmanı, istihdam olanaklarının ve ihracatın artırılması şeklinde sıralanabilir. Mikro faydaların başında ise teknoloji transferi geliyor. Bu da üç şekilde gerçekleşebiliyor. Dikey teknoloji transferi ile uluslararası şirketler yerli tedarikçileri eğitim veya teknik danışmanlıkla besleyerek kapasitelerinin artmasını sağlıyor. Yatay transferde ise doğrudan yatırımcılar ülkeye yeni teknolojiler getirmek suretiyle iç pazardaki

oyuncuların verimliliğini arttırıyor. Üçüncü bir teknoloji transferi türü de yurt dışından nitelikli personel getirmek suretiyle gerçekleşiyor. Ofis olarak, bölge ve sektör ayrımı yapmamakla birlikte, doğrudan yatırımlarda bu üç tür transferden en az bir tanesinin gerçekleşmesine önem ve öncelik veriyoruz. Bununla birlikte, Türkiye bu çalışmaları bir yatırım ekosistemi oluşturarak, şeffaf, dışa açık, rekabetçi bir ortam sağlayarak, güçlü destekler vererek ve bilgi ve teknoloji yoğun üretimi destekleyerek gerçekleştirmektedir. Özellikle, girişimcilik ekosistemini güçlendirmek, yatırım ortamını iyileştirmek ve böylece ülkemizde daha çok nitelikli üretim yapmak için çok güçlü adımlar atıyoruz. Her alanda ve bütün sektörlerde AR-GE ve inovasyona büyük önem veriyoruz. Türkiye AR-GE'ye güçlü destekler veren ülkelerin başında geliyor. Büyük ölçekte AR-GE yapan firmalara 100 lira AR-GE karşılığında 200 liradan fazla destek sağlıyoruz. Türkiye'de AR-GE harcamalarının millî gelire oranı son 15 yılda ikiye katlandı, fakat bu oran hâlâ yüzde 1 civarında. Nitelikli üretimi artırmak ve katma değer zincirinde daha yukarılara çıkabilmek için bu oranı yüzde 2.5-3'lere çıkarmayı hedefliyoruz. AR-GE ve inovasyonu desteklemek için yıllardır çeşitli

TÜRKİYE'DE AR-GE
HARCAMALARININ
MİLLÎ GELİRE
ORANI SON

15
YILDA
2'YE
KATLANDI

reformlar ve teşvikler hayata geçiriyoruz. 2016 yılında önemli bir AR-GE reformu yaparak ilk defa yüksek katma değerli üretimin en önemli bileşeni olan tasarıma destek sağladık. Benzer şekilde 2017 yılında yeni bir Sınai Mülkiyet Kanunu çıkararak Türkiye'de yapılan AR-GE, patent, inovasyon gibi çalışmaların aynı zamanda bir yasal çerçeve ile korunmasını sağladık. Ayrıca 2018 yılında, bugüne kadarki en kapsamlı teşvik sistemi olan proje-bazlı teşvik sisteminin detayları Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından açıklandı. Yüksek ve orta-yüksek

Türkiye AR-GE'ye güçlü destekler veren ülkelerin başında geliyor

teknoloji gerektiren ürünlerin Türkiye’de üretilmesine yönelik ve çoğu uluslararası ortaklı projelere toplam 135 milyar TL teşvik sağlandı. Bu teşvik kapsamındaki şirketler yeni teknolojilerle Türkiye’de üretilmeyen ham madde ve ara mamullerin ülkemizde üretilmesini sağlayacak ve cari açığın düşürülmesine önemli katkıda bulunacaktır. Kısa vadede geçici dalgalanmalar olsa da Türkiye geleceği parlak bir ülke. Son yıllarda birbiri ardına yaşadığımız global ve yerel kaynaklı olaylara rağmen reformlara hız kesmeden devam ettik. Son 16 yıldır sağlanan siyasi istikrar sayesinde Türkiye 2002-2017 yılları arasında ortalama yüzde 5,7 büyüyerek diğer gelişmekte olan ülkeleri geride bıraktı. 2017 yılında yüzde 7,4 büyüme oranı ile G20 ülkeleri arasında en hızlı büyüyen ekonomi olduk. Türkiye, 2018’in birinci ve ikinci çeyreğinde de sırasıyla yüzde 7,3 ve yüzde 5,2 oranında büyüme kaydederek dünyanın en hızlı büyüyen ekonomilerinden biri olmuştur. Önceliklerini doğru saptamış bir hükümet ve dinamik bir nüfusumuz var. Son 10

Türkiye artık kendi savunma araçlarını üreten ve ihrac eden bir ülke konumuna geldi

yılda 9 milyon vatandaşımıza istihdam sağladık. Bu sayı AB üyesi ülkeler toplamında 5,2 milyon. Türkiye olarak hem nüfusumuz genç hem de istihdam sağlamaya devam ediyoruz. Şimdi ise reformlarla ve doğru yatırımlarla verimliliği artırma zamanı. Bu noktada katılım bankaları büyük öneme sahip. Çünkü katılım bankacılığının asli fonksiyonu ortaklık. Belli bir süreliğine olsa stratejik sektörlerde faaliyet gösteren şirketlerle ortak olmak, daha sonra ise halka arz yoluyla veya diğer ortağa satmak suretiyle çıkış yapmak, bu dönemde ülke olarak verimliliği ve yerleştirmeyi desteklemek açısından çok önemli. Bu gibi ortaklıkların örneklerini yakın zamanda görmeye başladık, bundan sonra da sayılarının artacağını öngörüyoruz. Bu sayede stratejik sektörlerde destek olmak, ithal bağımlılığını azaltmak, üretimi arttırmak mümkün olacak ve katılım bankalarının asli görevi olan kâr/zarar ortaklığı da bu projeler ile hayat bulacaktır. Türkiye’de var olan imkânlarla sınırlı kalmayıp, küresel uzun vadeli kaynaklarla finansman

sağlamak da ayrıca önemli. Çünkü Türkiye olarak bizim iştahımız büyük, biz hızlı koşmak ve hızlı büyümek istiyoruz. Makro ihtiyati tedbirleri uygulamaya devam ederken, büyümeyi desteklemek için uzun vadeli kaynaklara ihtiyacımız var. Bu çabaların sonuç vereceğine ve ne kadar küçük olursa olsun atılacak her adımın Türkiye’nin büyümesine ve küresel değer zincirinde yukarılara çıkmasına katkıda bulunacağına inanıyoruz.

Atak Helikopteri

Cumhurbaşkanı
Recep Tayyip Erdoğan

**İŞİMİZE
DÖRT ELLE
SARILACAĞIZ**

Buradan milletimize, özellikle de iş dünyamıza sesleniyorum; ekonomik tetikçilere vereceğimiz en güzel cevap, işimize dört elle sarılmak olacaktır. Daha çok üreteceğiz, daha çok ihrac edeceğiz, depoları kilitlemenin anlamı yok. İhrac, ihrac, ihrac... 'Üretimi askıya alalım.' Çok ciddi yanlış yaparsınız. Üretim, üretim, üretim... Yola devam. Daha çok istihdam oluşturacağız, daha çok ter dökacağız, daha çok emek vereceğiz. Dışardan dövizle aldığımız her ürünün daha iyisini, daha kalitelisini burada üretip, biz dışarıya satacağız. Amerika'nın elektronik ürünlerine biz boykot uygulayacağız. Onların iPhone'u varsa, öbür tarafta Samsung var. Kendi ülkemizde Venüs var, Vestel var. Biz bunları uygulayacağız. Ne yaptığımızı, ne yapacağımızı anlatırlar. Dolayısıyla biz, kendimize yeteceğiz. Olmayanı da üreteceğiz. Dışarıya para verip yaptığımız her işin daha güzelini yapıp biz dışarıya servis edeceğiz. Bu millet bunları yapmaya muktedirdir.

TÜRKİYE YERLİ ÜRETİME HAZIR BİR ÜLKE

Türkiye artık kendi savunma araçlarını üreten ve ihrac eden bir ülke konumuna geldi. Enerji, teknoloji ve finans gibi birçok sektörde de yerleştirme süreci devam ediyor. Bu doğrultuda hareket eden katılım bankaları da girişimcilik ekosistemini güçlendirmek ve yatırım ortamını iyileştirmek için yeni hizmetler geliştiriyor.

Albaraka Türk Genel Müdürü Melikşah Utku

YERLİ TEKNOLOJİ ÜLKEMİZİN ETKİNLİĞİNİ ARTTIRACAK

Yerli hammadde ve özellikle de yerli teknoloji birçok ekonomik ve politik göstergesi pek çok açıdan etkileyen önemli gelişim unsurlarıdır. Hammadde ve teknolojiye yerleşmemiz demek, cari açığı azaltmak ve hatta cari dengeyi cari fazlaya çevirerek ülkenin refahını artırmak anlamına gelmektedir. Mevzubahis iki unsurun yerleşmesi, güçlü bir ekonomik yapı oluşturarak, yüksek enflasyon ve kur artışı gibi ülkemizin önemli problemlerini bertaraf edecektir. Ayrıca dışarıdan aldığımız hammadde ve teknolojiler dışa bağımlılık anlamına gelmekte ve ülkemiz açısından güvenlik kaygılarını ön plana çıkarmaktadır. Ülkemizin kendine yeter konuma gelmesini de sağlayacak olan yerli hammadde ve teknolojiler ülkemizin etkinliğini ve küresel kıymet zincirinden aldığı payı artıracaktır.

Vakıf Katılım Genel Müdürü İkrâm Göktaş

MİLLİ ÜRETİM DIŞA BAĞIMLILIĞI AZALTACAK

Son dönemde global ölçekte yaşanan siyasi ve ekonomik gelişmeler, ülkelerin yerli ve milli üretime neden önem vermesi gerektiğini net bir şekilde ortaya koymaktadır. Üretim yerine "hazır olanı alma" yöntemini tercih eden ülkelerin dış ticaret açıklarının arttığını, piyasalarında derinlik oluşturamadıklarını ve ekonomik dalgalanmalara karşı zafiyet gösterdiklerini görüyoruz. Yerli ve milli üretimi öncelleyen ülkelerin, yerli hammadde ve teknolojiler kullanarak dışa bağımlılıklarını azaltacağını; bu şekilde sadece ekonomik anlamda değil siyasi bağlamda da daha rahat ve konforlu bir düzleme oturacaklarını söyleyebiliriz. Bu noktada ülkemizde savunma sanayi ile başlayan teknoloji ve üretim yatırımlarının bugün geldiği noktayı özellikle vurgulamak gerektiğini düşünüyorum. Savunma sanayinde başlayan bu değişimin başta ithal ikamesi olmak üzere diğer tüm üretim kalemlerinde de benimsenmesi hâlinde ülkemizin yakın zamanda dünya genelinde önemli roller üstlenen ve sosyoekonomik anlamda dünyaya yön veren ülkeler arasında yerini alacağına inanıyorum.

TKBB Yönetim Kurulu Başkanı ve Ziraat Katılım Genel Müdürü Metin Özdemir

MİLLİ EKONOMİYE KATKI SAĞLAYAN PROJELER ÖNEMLİDİR

Küresel piyasalarda rekabet koşulları her geçen gün değişirken, ülkelerin üretim ve ticaret stratejileri konjoktüre bağlı olarak sürekli yenilenmektedir. Taraflar bir taraftan pazar paylarını korumaya yönelik tedbirler alırken, diğer bir taraftan da yeni pazar arayışlarını da sürdürmektedir. Dış ticaret hacmi her yıl büyüyen Türkiye için yerli ve milli üretimin önemi son dönemde daha da artmıştır. Yerli üretim gerek dış ticaret açığının azaltılması gerekse ürün teminin sürdürülebilir hale getirilebilmesi açısından hayati önem taşımaktadır. Bu kapsamda kamu ve özel sektör girişimleri ile AR-GE ve yenilik alanında önemli çalışmalara imza atılmıştır. Savunma sanayii başta olmak üzere, yazılım, bilişim ve birçok alanda yerli teknolojinin kullanılmaya başlandığını yakinen takip etmekteyiz. Bankamız, kurulduğu günden bugüne kadar katılım bankacılığı sektörüne derinlik kazandırmak vizyonu ile hareket etmektedir. Türkiye'nin 2023 hedeflerini gerçekleştirmesi noktasında üretim yapan, istihdam sağlayan ve milli ekonomimize katkı sağlayan tüm projeleri önemsiyoruz.

Kuveyt Türk Genel Müdürü Ufuk Uyan

YERLİ VE MİLLİ TEKNOLOJİYİ DESTEKLİYORUZ

Türkiye'nin stratejik öncelikleri arasında yer alan ve 100 Günlük İcraat Programı'nda da vurgulanan 'yerli ve milli teknolojilerin geliştirilmesi' hususunu Kuveyt Türk olarak büyük bir kararlılıkla destekliyoruz. İstihdama ve ekonomiye katma değer sağlamak ve nitelikli ürün üretmek anlayışıyla ilk AR-GE merkezimiz 2010 yılında faaliyetlerine başladı. 2009 yılında başlattığımız dönüşüm projesiyle kendi bankacılık yazılımımızı yüzde 100 iç kaynakla ürettik, yurt içi ve yurt dışında çeşitli bankalara satışını gerçekleştirdik. Böylece hem ülkemize döviz kazandırmanın mutluluğunu yaşadık hem de teknoloji ihrac eden bir banka hâline geldik. İkinci AR-GE merkezimiz ise 2013'te Konya'da hayata geçirdik. Bankacılık sektöründe iki AR-GE merkezine sahip tek banka olarak yerli ve milli teknolojileri geliştirmek için ivmesi artan şekilde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Teknoloji odaklı girişimcileri desteklemek adına kurduğumuz Lonca Girişimcilik Merkezi'nde, yeni fikirleri geliştirerek ülke ekonomisine kazandırıyoruz.

Türkiye Finans Bilgi Sistemleri ve Operasyon Genel Müdür Yardımcısı Fahri Öbek

YENİ PROJELERİ HAYATA GEÇİRMENE DEVAM EDECEĞİZ

Türkiye, genç iş gücü ve yerli üretim kabiliyeti ile potansiyeli yüksek bir ülke. Ülkemizin ikinci çeyrekteki yüzde 5,2'lik büyüme oranı bu potansiyelin en büyük göstergesidir. Tüm zorluklara rağmen Türkiye ekonomisi büyümeye, üretmeye devam ediyor. Ülkemizin büyümesini sürdürülebilir kılmaya ve ekonomik yapının istikrar kazanabilmesi için yerli üretimin artması ve yatırım odaklı hareket edilmesi gerekiyor. Bunu da en hızlı ve çevik biçimde teknoloji ile yapabiliriz. Ülkemiz, her sektörden tüm kurumları ile IT ve inovasyonu önceliğine alır, çok daha fazla yerli AR-GE projesi üretilip hayata geçirirse, dünyadaki rekabetçi konumunu pekiştirir ve dünyanın sayılı ekonomileri arasına girebilir. Biz de "Hayata Katılım Bankası" mottomuzla ekonomiye ülkemizin küresel gücüne olumlu katkılar sağlamaya amaçlıyoruz; finansal teknolojiler üretmek, kendi AR-GE Merkezi'miz ve nitelikli iş gücümüz ile sektörde ilk olan yenilikçi ürün ve hizmetler kazandırıyoruz. Türkiye'de yerinde AR-GE merkezi olan üçüncü banka olarak 85 kişilik AR-GE ekibimiz ile müşterilerimizin ihtiyaçlarını karşılamak üzere yenilikçi ve katma değer üreten fikir ve projeleri hayata geçirmeye devam edeceğiz.

FAİZİN EKONOMİDEKİ AĞIRLIĞI

Azaltılmalı

Röportaj: Merve Kantarcı Çulha

Özel sektörün Türkiye’de mesleki üst kuruluşu ve yasal temsilcisi olan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), yerli üretimi destekleme konusunda önemli çalışmalar yapıyor. Biz de “Yerli Üretim” olan kapak konumuz doğrultusunda TOBB Başkanı M.Rifat Hisarcıklıoğlu ile Türkiye’de yerli üretimin önemi ve üretim süreçlerine yönelik teşvikler üzerine bir röportaj gerçekleştirdik.

Ülke genelindeki tüm sanayiciler, tüccarlar, turizmciler, bankacılar ve ithalatçıların üyesi olduğu TOBB, Türkiye'nin 2023 hedefleri doğrultusunda geleceği nasıl hedefliyor?

2023 hedefleri önemli bir vizyonun göstergesiydi. Türkiye'nin iktisaden gelişmiş ülkeler ligine yerleştirmeyi ifade ediyordu. Öte yandan çok daha büyük bir etkisi oldu. İlk defa hem kamu kesimi hem de özel sektör aynı vizyon ve hedefe birlikte odaklandı. Bu sayede daha önce yaşanan uyumsuzluklar ve farklı hareket tarzları epey azaldı. Kamu ve özel sektör birlikte pek çok ortak proje ve reformu hayata geçirdi. Ayrıca tüm kamu idaresi de aynı ortak hedefe yönelik çalışmaya başladı. Bugün geldiğimiz noktadan baktığımızda şu an bu hedeflere ulaşmanın epey uzağında kaldığımızı görüyoruz. Elbette bunun birden fazla nedeni var. İlk olarak bu hedefler konduğu zaman ki küresel ortam daha farklıydı. Ticaret ve fon akımları daha canlıydı. Gelişmiş ülkeler parasal daralma yaşıyor. Korumacı politikalar artıyor. Bunlara ilave olarak Türkiye çeşitli terör örgütlerinin saldırılarıyla karşılaştı. FETÖ kaynaklı hain bir darbe girişimi yaşadı. Suriye ve Irak'taki iç savaşların her tür olumsuz etkisine maruz kaldı. Hedeflerin bugün için gerisinde kalsak da önemli olanın inanç ve azmimizi kaybetmeden yola devam etmek olduğunu unutmayalım. 2023'de bu hedefleri yakalayamayabiliriz. Ama kendimize inanır, güven ve istikrarı muhafaza edersek devamındaki yıllarda bu hedeflere ulaşacağımıza inanıyorum.

Faizle mücadele kapsamında TOBB neler yapıyor? Bu anlamda KOBİ'lerden ve bankalardan beklentileriniz neler?

Faiz, sosyal ve iktisadi adaletsizliğin en temel sebeplerinden biri. Faize dayalı ekonomide refah, toplumun genelinden, çok küçük bir azınlığa akıyor, eşitsizliğin büyümesine yol açıyor. Bu sebeple faizin ekonomideki ağırlığının azaltılmasına ihtiyaç duyuluyor.

İSLAM ÜLKELERİNDE
GELİRİN SADECE
BİNDE

2'Sİ

AR-GE'YE GİDERKEN,
DÜNYA ORTALAMASI

%3

'LERDE

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile ihracattan katılım sistemine, teknolojiden yerli üretime kadar birçok konuyu ele aldık

Katılım bankacılığı, parayı faizle değil, üretim ve yatırımla büyümeyi amaçlayan, daha insani ve adaletli bir finansal alternatif sunuyor. Bu nedenle katılım bankacılığının gelişmesi ve daha kapsayıcı hâle gelmesini arzu ediyor ve destekliyoruz. Sadece Anadolu'da değil, İstanbul gibi gelişmiş piyasalar da bile katılım finans sistemi daha iyi tanındıkça daha fazla talep görüyor. Özellikle faizlerin artma eğiliminde olduğu ve klasik bankacılığın içine kapandığı bu dönemde katılım finans sisteminin daha fazla öne çıkmasını bekliyoruz.

Türkiye, katılım finans sisteminin gelişmesi anlamında önemli adımlar attı. Küresel katılım bankacılığı hacmi büyüdü. Bu yüksek büyümenin istikrarlı sürdürülmesi için neler yapılmalı? İş dünyasına ne gibi sorumluluklar düşüyor?

Hem kamu idaremizin attığı adımlar hem de milletimizin katılım finans sistemine giderek artan ilgisi sayesinde katılım bankacılığı sektörü, son 15 senede büyüme anlamında, klasik bankacılığı ikiye katlamış durumda. Finansal sistem içindeki payı da yüzde 3'den 6'ya çıktı. 2025 yılı için de çok iddialı hedefleri var. Bu oranın yüzde 15'e yükselmesi ki reel sektör olarak bizi de heyecanlandıran ve motive eden bir hedef.

Faizlerin artma eğiliminde olduğu ve klasik bankacılığın içine kapandığı dönemde katılım finans sisteminin daha fazla öne çıkmasını bekliyoruz

Zira, klasik bankacılık sektöründe verilen krediler içinde, KOBİ'lerin payı yüzde 25. Katılım bankacılığında bu oran yüzde 35'e çıkıyor. Yani katılım bankaları KOBİ'lere daha yakın çalışıyor. Onların büyümesi, esasında KOBİ'lerin de büyümesi, finansmana erişimlerinin kolaylaşması demek. Öte yandan dünyada da bu yöndeki eğilim güçleniyor. Küresel katılım bankacılığı hacmi son 10 yılda yaklaşık 15 kat büyüdü. Faizsiz bankacılık alanında Türkiye bugün dünyada 7. sırada bulunuyor. İstanbul'un, bölgesel ve küresel bir finans merkezi hâline getirilmesi, hedefi kapsamında, sektörün önü açık. Katılım finans sistemi bir nevi iş ortağı olarak görülüyor. Dolayısıyla özellikle KOBİ'lerimiz açısından yüksek maliyetli faizli sistem karşısında daha adil ve paylaşımcı bir alternatif sunan katılım finans sisteminden daha çok faydalanacağımız bir dönemin başlangıcındayız.

□ Dünya nüfusunun önemli çoğunluğunu Müslümanlar oluşturuyor. Fakat dünya üretiminin çok az bir kısmı Müslüman ülkelerden geliyor. Bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu noktada faizin etkisi nedir?

Bir zamanlar dünyaya yön vermiş İslam

medeniyeti bugün çok zor durumda. Bilimde, kültürde, teknolojide hem Batı'nın hem Uzak Doğu'nun epey gerisinde kaldı. Oysa İslam medeniyeti, özünde bir ilim ve irfan medeniyetidir. Bizler, ilk emri "ikra" yani "oku" olan, beşikten mezara kadar ilim öğrenmeyi tavsiye eden bir dinin mensuplarıyız. Müslümanların dünyaya yön verdikleri dönem aynı zamanda bilginin, ilmin, yeniliğin merkezi oldukları dönemdir. Ne zaman ki Müslümanların hayatında okuma, ilim tahsil etme, araştırma, sorma, sorgulama ikinci plana düşmüştür, işte o zaman gerileme ve çöküş başlamıştır. Bugün Müslüman 57 ülkenin millî gelir toplamı 2 trilyon doların altında. Buna karşın 310 milyonluk ABD tek başına 12 trilyon dolar değerinde mal ve hizmet üretmekte. İspanya'nın bile tek başına üretimi 1 trilyon doların üzerinde. OECD ülkelerinde millî gelirden eğitime ayrılan pay yüzde 5 iken bu oran İslam dünyasında yüzde 1'i dahi bulmuyor. Günümüzün en önemli güç kaynağı olan bilgi teknolojileri konusunda üreten değil tüketen konumundayız. Peki, Müslümanlar neden bu kadar güçsüz hâle geldi? Elbette pek çok nedeni olabilir. Ama bence ilk sıradaki neden; kaliteli ve çağdaş eğitim yoksunluğu. Kalitesiz-ezberci eğitim sonucunda araştırma geliştirmeye yeterli kaynak ayrılmıyor. İslam ülkelerinde gelirin sadece binde 2'si AR-GE'ye giderken, dünya ortalaması yüzde 3'lerde.

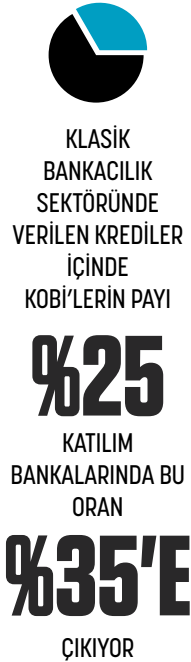
□ Türkiye, savunma sanayisinden teknolojiye kadar birçok alanda artık yerli olma yolunda hızlı adımlarla ilerliyor. Bunlardan en önemlisi de yerli otomobil. Bu noktada süreci nasıl değerlendiriyorsunuz, yerli otomobil konusunda TOBB'a düşen görevler nelerdir? TOBB'un buradaki rolü, yatırımcıları bulup bir araya getirmek ve birlikte çalışmalarını

Katılım bankaları KOBİ'lere daha yakın çalışıyor. Onların büyümesi, esasında KOBİ'lerin de büyümesi demektir

sağlamaktı. İkinci aşamada da tasarım ve üretim süreçlerine yönelik destek ve teşvik mekanizması üzerine kamu idaresiyle birlikte çalışma yapmaktı. Her iki alanda da önemli mesafe alındı. Bunun dışında TOBB olarak yerli üretimi destekleme konusunda iki önemli çalışmaya daha başladık. Biliyorsunuz ABD'de "Buy American" uygulaması mevcut. AB projelerinde üye ülke firmalarının önceliği bulunuyor. Benzer uygulamalar Japonya, Güney Kore ve Çin gibi diğer birçok ülkede de yaygın olarak kullanılıyor. Biz de Sanayi Bakanlığımızın onayı ve desteğiyle, orta ve yüksek teknoloji ürünleri belirliyor ve bunlara yerli malı belgesi belirliyoruz. Bu ürünler kamu ihalelerinde yüzde 15 fiyat avantajı elde ediyor. Bu sayede eskiden kamu malı alım ihalelerinde, yerli üretimin payı sadece yüzde 9 iken, şimdi bu oran yüzde 34'e ulaştı. Yani millî üretime, yılda yaklaşık ilave 30 milyar lira ilave iş imkânı sağlanmış oldu. İkinci adımı da yüksek teknoloji ürünler için attık. Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi (CERN) ile anlaşarak ilk defa Türk şirketlerinin buraya dâhil olmasını sağladık. CERN'in yıllık 550 milyon İsviçre frangı mal alımı var ve bugüne

kadar bizim payımız sıfırdı. Son iki yılda onlarca Türk firması ilk defa buranın ihalelerine girip kazanmaya başladı. Biz aynı zamanda CERN'den ihale alma yolunda firmalara birebir koçluk yapıp onları buraya hazırlıyoruz.

□ Dünya dijital dönüşüm sürecinde. Teknoloji ve dijitalleşme her alanda olmazsa olmazların başında geliyor. Sizin bu noktada iş dünyası ve KOBİ'ler için dijitalleşme alanında hedefleriniz nelerdir?

TOBB olarak KOBİ'lerimizde dijital dönüşümün ve bu kapsamda e-ticaretin gelişmesine öncülük ediyoruz. Tüm sektörü bir araya getirdiğimiz TOBB E-ticaret Meclisini kurduk ve Türkiye'nin önde gelen e-ticaret firmalarıyla kamu kurumları arasında bir köprü görevi üstlendik. Böylece iki tarafın e-ticareti büyütecek politikaları birlikte tasarlayabilecekleri bir çatı oluşturduk. On binlerce KOBİ'ye ulaştık.

Onlara dijital çağın tehditlerini ve fırsatlarını anlattık. İşlerini nasıl dijital ortama taşıyabileceklerini gösterdik. Sonrasında e-ihracat seferberliğini başlattık. Projemizle şirketlerimiz, herhangi bir bedel ödmeden küresel pazar yerlerine üye olacak. Üyelik bedelinin yüzde 80'ini Ticaret Bakanlığı, geri kalan yüzde 20'yi Halkbank ve Vakıfbank karşılayacak. Böylece milyonlarca alıcıya kolaylıkla ulaşabilecekler. Bu projeye birlikte daha önce hiç ihracat yapmamış firmalarımızı ihracatla tanıştırmak, Türkiye'ye binlerce yeni

İhracatçı kazandırmak istiyoruz. Son olarak da ülkemizin önde gelen teknoloji firmalarıyla birlikte KOBİ'lerimizin dijital skorlamasını yapıyoruz. Sonra bu seviyenin artırılmasını yönelik danışmanlık hizmeti sağlıyoruz. Sadece firmadan tüketiciye değil, firmadan firmaya yapılan e-ticareti de geliştirmek istiyoruz. Pek çok ilde kadınlara kodlama eğitimi veriyor, genç girişimcilere dijital ekonomi eğitimleri düzenliyoruz. Dijital okuryazarlığı ve KOBİ'lerimizin dijital altyapılarını geliştirmek için de projeler üretiyoruz. Ticaret Bakanlığımızla, e-ticaret sitelerinin tescili ve e-ticaret lojistik merkezi kurulumu konularında birlikte çalışıyoruz.

□ Hükümet yatırım ve ihracat için çok kapsamlı teşvikler üretiyor. Bu durumun ihracata yansımaları sizce nasıl olacak? Türkiye'nin 2023 yılında ihracat hedefi sürecini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Özellikle bu son dönemde teşvik uygulamaları hem çeşitlendi hem de güçlendirildi. Sıkıntı yaşadığımız ve ilave destek gerekli gördüğümüz hemen her alanda önemli iyileştirmeler sağlandı. Şimdi özel sektör olarak bize önemli görev düşüyor. İhracat yaptığımız pazarları ve ihrac ettiğimiz ürünleri çeşitlendirmeli, ihracatçı sayımızı arttırmalıyız. Bugün ülkemizdeki 1,5 milyon girişimcinin sadece 72 bini, yani yüzde 5'i ihracatçı. Mesela bize en yakın ekonomi olan İtalya 500 milyar dolar ihracata

İhracat yaptığımız pazarları ve ihrac ettiğimiz ürünleri çeşitlendirmeli. İhracatçı sayımızı arttırmalıyız

195 bin ihracatçıyla ulaştı. Demek ki bizim de ihracatçı sayısını üç katına çıkarmamız gerekiyor. Geliştirmemiz gereken ikinci alan, ihrac pazarlarımız. İhracatta eksen büyümek, ufkumuzu genişletmek zorundayız. Şu an Türkiye'nin ihracat menzili yaklaşık 2 bin 900 km. Ama mesela Kore'ninki bunun iki katı kadar, tam 5 bin 700 km. Hindistan'ın menzili 6 bin 200 km. Küçük İsrail'in ihracat menzili bile 5 bin 600 km. Demek ki onlar dış pazarlara ulaşmak için koşarken, bizim nefesimiz ancak diğerlerinin yarısına yetiyor. Menzili dar olanın ufku da dar olur. Eskiden malımızı başka ülkede satmak için dağıtıcı, bayi gibi birkaç kademedan geçerdik. E-ticaret ile bunların da hepsi ortadan kalkıyor, doğrudan tüketiciye ulaşabiliriz. Mesela 2017'de Bayburt'tan ihracat yapan firma çıkmamış. Şimdi Bayburt dijital dünyanın sunduğu fırsatları kullanıp tüm dünya ulaşabilecek. Artık Bayburt'un o meşhur lezzeti Bayburt Tel Helvasını e-ticaretle 3 bin kilometre ötedeki Berlin'e de 14 bin kilometre mesafedeki Sydney'e de rahatça pazarlayabiliriz. İhracat artışında üçüncü önemli konu yabancı sermaye stratejisi. Off-set anlaşmalarıyla ve yeni stratejik yatırım teşvik araçlarıyla, uluslararası sermaye yatırımlarının ihracata da odaklı hâle gelmesini sağlamalıyız.

Her türlü zaruri ihtiyacınız bizim için her şeyin üzerinde!

Evinizin tadilatından
eğitim ve sağlığa
ihtiyaçlarınızı
çözen finansman
Dert Çözen Finansman!

**Dert Çözen
Finansman'a**
başvurmak için

"ÇÖZÜM" boşluk
"TC Kimlik No"
2310'a gönder.

#hayatakatılım

0850 222 22 44 • turkiyefinans.com.tr

[f](https://www.facebook.com/turkiyefinans) [i](https://www.instagram.com/turkiyefinans) [v](https://www.youtube.com/turkiyefinans) / [turkiyefinans](https://www.turkiyefinans.com.tr)

**Türkiye
Finans**

*Hayata
katılım
bankası*

HEDEFİMİZ İHRACATÇILARIMIZA DAHA FAZLA **Katkı Sunmak**

Ülkemiz ihracatçılarının daha istikrarlı döviz kazanan, rekabet gücü yüksek ve pazarları çeşitlenmiş bir yapıya sahip olmasına katkı sunmayı hedefliyoruz

Röportaj: Merve Kantarcı Çulha

Ülkemizin son dönemde içinde bulunduğu hareketli durumda ihracatın yeri büyük bir öneme sahip. Buradan yola çıkarak dengeli ve uluslararası rekabete açık ihracat politikalarının izlenmesine katkıda bulunan Türk Eximbank'ı ziyaret ettik. Türk Eximbank Genel Müdürü Adnan Yıldırım ile son döneme dair gündem ve ihracat üzerine bir röportaj gerçekleştirdik.

• Öncelikle okurlarımız için kendinizden kısaca bahseder misiniz?

Lisans eğitimini Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Ekonomi ve Maliye Bölümü'nde tamamladım. Mesleki yaşamıma Maliye Bakanlığı'nda hesap uzmanı olarak başladım. Hesap Uzmanları Kurulu'ndaki on yıllık kariyerinin

ardından Gelirler Genel Müdürlüğü'nde Daire Başkanlığı'na atandım. 2014-2015 yılları arasında Ekonomi Bakan Yardımcılığı görevini yürüttüm ve 2016'da Ekonomi Bakanlığı'nda Baş Danışman olarak görev yaptım. Kasım 2016'da ise Türk Eximbank'ın Genel Müdürlüğü'ne atandım ve görevime devam etmekteyim.

• Eximbank yeni şubeler açarak ağını genişletiyor ve dijital dönüşüm projeleriyle kolaylık sağlıyor. 2017 rakamlarında yüzde 46 oranında ihracat kredi oranına sahipsiniz. 2018 yılını ve kurumsal gelecek planlarınızı değerlendirir misiniz?

Göreve başladığım tarihten sonra Türk Eximbank'ı ihracatçılarımıza daha etkin ve hızlı bir hizmet sunacak yapıya kavuşturmak için

çalışmalarına başladık. 2017 yılı Türk Eximbank için ihracatçıların ihtiyaçlarını daha etkin şekilde karşılama ve ihracatçılarla doğrudan çalışma hedefleri doğrultusunda bir yeniden yapılanma dönemi oldu. Pazarlama, tahsis ve operasyon birimleri kurularak ihracatçı ile doğrudan çalışılmaya başlandı ve yerinde hizmet için şubeleşmeye gittik. Bu kapsamda, 2017 yılından bugüne kadar 9 yeni şube açarak toplam 12 şube ile ihracatçılarımıza hizmet vermeye başladık. Bu kapsamda, 2017 yılında sekiz (Adana, Bursa, Denizli, Konya, Kayseri, Antalya, İstanbul Avrupa ve Gebze şubeleri) ve 2018 yılında bir (İstanbul Merkez Şubesi) yeni şube açarak toplam şube sayımızı 12'ye çıkardık. Ayrıca, ihracat potansiyeli yüksek olan illerimiz ve organize sanayi bölgelerimizde bulunmak amacıyla irtibat ofisleri açarak hizmet ağıımızı genişletmeye devam ediyoruz. 2017 yılında beş (İzmir Kemalpaşa OSB, Eskişehir Ticaret Odası, Kahramanmaraş Ticaret Odası, Ege Bölgesi Sanayi Odası ve Manisa OSB) ve 2018 yılında (Çerkezköy OSB, Hatay, Sakarya, Ege İhracatçı Birlikleri) son iki ayda açılan Aydın, Çorlu ve Erzurum dâhil yedi irtibat bürosu açarak irtibat bürosu sayımızı 14'e yükselttik.

Banka içerisinde Yeni Kredi Projesini 2017 yıl sonunda tamamlayarak uygulamaya koyduk. Ayrıca Sigorta Dönüşüm Projesini de bu yılın sonunda tamamlamayı planlıyoruz. Bununla birlikte, Bilişim Teknolojileri Destekli olarak kurulan Türk Eximbank İhracat Destek Hizmetleri Merkezimiz ile ihracatçılarımız bize daha kolay

Çalışmalarımızda ve ihracatçılarımızla yaptığımız görüşmelerde yerleşirmenin desteklenmesini amaçlıyoruz

AĞUSTOS 2018
VERİLERİNE
GÖRE EXİMBANK
ÜLKEMİZİN İHRACAT
KREDİLERİNİN

%48
İNİ
KARŞILIYOR

ulaşmalarını sağlıyoruz. Telefon, e-posta ve yeni internet sitemizden ulaşılan bu merkez ihracatçılarımızın gerek Eximbank programlarıyla ilgili, gerekse kredi/sigorta müracaatlarının geldiği aşama hakkında hızlı bir şekilde bilgi alabilmelerine imkân taniyacaktır. Ayrıca kullanıcı dostu bir tasarıma sahip olan, mobil uyumlu ve güncel teknolojilerle yenilenen web sayfamız ile dijital banka olma yolunda önemli bir adımını daha attık. Yeniliklerimizden bir diğeri sigorta işlemleri için gerekli olan bilgilerin tek bir küresel veri kaynağından alınarak sigorta faaliyetlerinde çok daha hızlı ve yerinde limit tesisine imkân taniyacak Global Data Temini sistemidir. Sunulan hizmetlerin hızının artırılması amacıyla Türk Eximbank'ta e-dönüşüm gerçekleştirilmektedir. Bu adımlardan biri olan Elektronik Teminat Mektubu Platform pilot uygulaması 4 Temmuz 2018 tarihinde Kredi Kayıt Bürosu (KKB) ve Vakıfbank ile imzaladığımız protokol ile başlatılmıştır.

Türk Eximbank, KKB tarafından alt yapısı kurulan "Elektronik Teminat Mektubu Platformunu" muhatap sıfatıyla ilk defa kullanan banka olurken Vakıfbank ilk defa e-teminat mektubu veren banka oldu. Sürece, 4 Ekim 2018 tarihinde Vakıfbank tarafından ilk niyet mektubunun gönderilmesi ile fiilen başlamıştır. E-teminat mektubu işlemleri ile ihracatçılarımızın ihtiyaçlarını çok daha hızlı karşılayabilmelerinin yanında; hata, kayıp, zayıf, tahrifat gibi risklerden de tamamen korunmuş olacağız. Öte yandan, 20 Temmuz 2018 tarihinde e-bono uygulaması çerçevesinde TCMB kaynaklı reeskont kredileri kapsamında iki kurum arasında fiziksel ortamda işlem gören kredi evrakı, her iki kurumun sistemlerinin entegrasyonunu

Türkiye'den iş adamları ile yabancı yatırımcıları bir araya getirerek yeni projeler ve ortak finansman konusunda adımlar atıyoruz

sağlanması neticesinde elektronik ortama aktarılmaya ve hem kredi onayları hem de süreç takibi sistem üzerinden gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Bu gibi gelişmelerden sonra, faaliyet sonuçlarımızdan bahsetmem gerekirse, Ağustos 2018 verilerine göre 2017 yılı sonunda yüzde 46 paya sahip olduğumuz, ülkemizin ihracat kredilerinin yüzde 48'ini sadece biz karşılıyoruz. 2018 Eylül ayı itibarıyla ise kredi ve sigorta desteğimiz toplamda 31 milyar ABD dolarına çıktı. 2018 yıl sonunda ise toplam 46 milyar ABD doları finansman desteği sağlayarak ihracat destek oranımızı 2017 yılı sonundaki yüzde 25'ten yüzde 27'ye çıkarmayı planlıyoruz.

• Türkiye'nin yaşadığı bu dönemden çıkış yollarından biri de hiç şüphesiz ihracatın artırılması. Bu anlamda Türk Eximbank Türkiye için ne ifade ediyor? Siz bu konuyla ilgili neler düşünüyorsunuz ve banka olarak çalışmalarınız neler?

Türk Eximbank olarak kâr amacı gütmeyen ihracatı destekleme misyonuna sahibiz. Ülkemizin son dönemde içinde bulunduğu hareketli durumda ihracatı artırmaya yönelik olarak daha fazla icraatta bulunmak adına yukarıda da bahsettiğim gibi çalışmalarımıza son hızda devam ediyoruz. Bu doğrultuda, az önce de bahsettiğim gelişmeleri biz elbette yeterli görmüyor ve adımlarımızı hızlandırmak adına ihracatçılarımızla görüşmelerimize devam ediyoruz. Şubelerimizle periyodik olarak bir araya gelerek, ülkemizin her yerinden taleplerini ileten

ihracatçılarımızın taleplerine yönelik ilerleme kaydetmek adına görüşmelerimizi sağlıyoruz. Örneğin, hayata geçirmek istediğimiz yeni ürün çalışmalarından bir tanesi Emtia Bazlı Finansman Modelidir. Emtia Bazlı Finansman Modeli ile nakdi ödeme gücünü yaşayan ülkelerde ihracatçılarımızın gerçekleştireceği projelere karşılık emtianın alınması sureti ile borcun kapatılması mümkün olacak. Bu sayede yurt dışında iş üstlenen firmalarımızı alternatif yollar ile desteklemeyi hedefliyoruz. Diğer kurum ve bakanlıklardan oluşan paydaşlarımızla birlikte Emtia Bazlı Finansman Modeli çalışmaları kapsamında Sahraaltı Afrika ve Orta Asya'da yer alan 6 ülkeyi; Gana, Kenya, Senegal, Tanzanya, Kazakistan ve Moğolistan'ı hedef ülkeler olarak belirledik ve son dönem iyi ikili ilişkilerimizi gözeterak Gine ve Özbekistan'ı da listeye ekledik. Ülkemiz ile ticari ilişkilerinin, rezervlerinin ve ne tür projelerin desteklenebileceğinin belirlenmesine yönelik çalışmalar ise diğer paydaşlarımız ile birlikte sürdürülüyor. Başarılı bir pilot uygulama gerçekleştirmemiz durumunda söz konusu modeli yayarak uygulamak istiyoruz. Bir diğer çalışmamız Garanti/Sigorta olanaklarının artırılmasıdır. Bu kapsamda 2018 yılı içinde uygulamaya almayı hedeflediğimiz yeni garanti ve sigorta olanaklarımız ile ihracatçılarımızın ve alıcılarının finansmanında gerek yurt içi gerekse yurt dışı bankaların kaynaklarının ihracatımıza yönelmesi amaçlanmaktadır. Bu çalışmalarımızın yanında uluslararası alanda da çalışma ve görüşmelerimize devam ediyoruz. Türk Eximbank aynı zamanda ihracatçılarımızın ve müteahhitlerimizin yurt dışında rekabet güçlerinin artırılabilmesi amacıyla diğer ihracat kredi kuruluşları ile iş birliğine de gitmektedir. Bu iş birliği anlaşmaları; üçüncü ülkelerde ortak gerçekleştirilecek projeler kapsamında her kuruluşun kendi ülkesinden gerçekleşen ihracata doğrudan kredi, garanti ve sigorta desteği sağlaması veya kuruluşlar arası bilgi alışverişi ve eğitim imkânlarına yönelik olarak imzalanmaktadır. Daha önce US Exim, Katar Kalkınma Bankası, ICIEC, Dhama gibi çeşitli

ihracat kredi kuruluşu, uluslararası finans kuruluşu ve kalkınma kuruluşu ile iş birliği anlaşmaları imzalanmıştır. Son yıllarda Fransa'nın BpiFrance (2018), İngiltere'nin UKEF (2017), İtalya'nın SACE (2017) ve ABD'nin US EXIM (2016) kuruluşları ile reasürans anlaşmaları imzalanmış olup Belçika'nın Credendo (2017), Güney Kore'nin KSure (2017), Japonya'nın NEXI (2017), Tayland'ın Eximbank Tayland (2017), Japonya'nın JBIC (2018) ve Batı Afrika Ülkeleri Kalkınma Bankası EBID (2018) kuruluşlarıyla da farklı nitelikte anlaşmalar imzalanmıştır. Kanada'nın EDC kuruluşu ile iş birliği ve Danimarka'nın EKF kuruluşu ile de reasürans anlaşması imzalanması için çalışmalar devam etmekte olup, Hollanda'nın Atradius ve Almanya'nın Euler-Hermes kuruluşları ile süreçlerin başlatılması yönünde girişimde bulunulmuştur. Diğer taraftan Türk Eximbank Asya kıtasında yer alan üye ülkelerin ihracat kredi kuruluşları arasındaki iş birliğini geliştirmek amacıyla kurulan Asya Eximbankları Forumu'nun Kasım ayındaki 2017 Yıllık Toplantısı'nda daimi üye statüsü kazanmıştır.

• **İhracat kredilerinde yerli üretim yapan şirketlerle ilgili özellikle desteklediğiniz bir çalışmanız ya da planlamanız var mı?**

Firmaların yerli malını öncelikli olarak kullanmaları tabii ki temennimiz ancak, ihracatın artırılması misyonumuz çerçevesinde elbette hammaddeyi dışardan alsın veya alsın biz tüm ihracatçılarımızın finansman imkânlarımıza erişmeleri için yoğun çaba sarf ediyoruz. Fakat şu noktayı da belirtmeliyim ki sunduğunuz tüm programlar ile hâlihazırda Türk menşei statüsü kazanmış, diğer bir ifade ile yerli katma değer oranı belirli bir seviyenin üzerinde olan ürünlerimizin ihracatı desteklenmektedir. Bu bağlamda Eximbank olarak fonlarımızın ülkemizde üretilen katma değer yaratılan ürünlerin ihracatına aktarılmakta olduğunu rahatlıkla söyleyebilirim. Ayrıca, stratejik olarak yerli üretimi desteklenmesi amacıyla Ocak 2018'de yayınlanan ekonomi teşvik programı kapsamında, öncelikli alanlarda üretim ve ihracat kapasitesini artıran uluslararası doğrudan yatırımların, ithal girdiler ve stratejik ürün ve sektörlerde yerleştirmeyi özendirici bir şekilde destekleneceği belirtildiğinden biz de çalışmalarımızda ihracatçılarımızla yaptığımız görüşmelerde yerleştirmenin desteklenmesini amaçlıyoruz ve çalışmalarımız hâlâ sürmektedir.

Biz Eximbank olarak, ülkemiz ihracatçılarının daha istikrarlı döviz kazanan, rekabet gücü yüksek, pazarları çeşitlenmiş ve dinamik bir yapıya sahip olmasına katkı sunmayı

EXİMBANK
İMKÂNLARINDAN
FAYDALANAN FİRMA
SAYISI

10 BİNİ
GEÇİYOR

İhracatçılarımızın katma değeri yüksek nitelikli ürünler üreterek ülkemizin makroekonomik dengelerine olumlu katkı sundukları bir gelecek için çalışıyoruz

hedefliyoruz. Bu hedeflere ulaşmak için ihracatçılarımızın hem kısa vadeli finansman gereksinimlerini temin edecek araçlar sunuyor, hem de uzun vadeli dönüşümü teşvik edecek programlar uyguluyoruz.

• **Katılım bankacılığı ve faizsiz ekonomi ile ilgili düşünceleriniz neler? İhracatta katılım bankacılığının payı sizce nedir?**

Türkiye'de katılım bankacılığı faaliyetlerinin var olan katılım bankalarına ek olarak artırılması yönünde çalışmalar ile faizsiz kredi kullanmak isteyen ihracatçılarımızın finansmana daha rahat ulaşmaları sağlanmış olacaktır. Şu anda katılım bankası sayısı 5'tir. Bu sayının artmasını temenni ediyorum. Çünkü toplamda 50 banka içerisinde katılım bankalarının sayısı sadece 5 tane ve bu sayıyla ihracat kredileri içerisindeki payları yüzde 2 düzeyinde. Diğer taraftan katılım bankalarının sağladığı finansmanlarda Ağustos verileriyle geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 40'lık bir artış olduğunu görüyoruz. Oldukça yüksek olan bu artış oranı katılım bankalarının daha fazla tercih edilmeye başladığının işaretidir. Ancak sektördeki toplam finansman içerisindeki payı yüzde 4,6 düzeylerinde aynı kalmış görünmektedir. Bu payın artması için faizsiz ekonomi anlamında seçeneğin artırılmasına katkıda bulunan katılım bankalarının sayısının artması gerektiğine inanıyorum.

KÜRESEL KAPİTALİZME KARŞI **İslam İktisadı ve Finansı**

Röportaj: **Merve Kantarcı Çulha**

İslami iktisat çağdaş İslam toplumlarının ihtiyaçlarından dolayı ortaya çıkmıştır ve günümüzde mutlakı arayan insana bir çözüm ve bu çözüme dayalı sistem getirmiştir. Peki, bize düşen nedir? İslam iktisadı dediğimiz tanımı nasıl anlamalıyız? Adalet anlayışımız nasıl olmalı? Bu soruların cevabının peşine düştük. Prof. Dr. Cengiz Kallek ile İslam'da adaletten, küreselleşmenin Müslümanlar üzerindeki etkisine kadar birçok konuyu ele aldık.

► Okurlarımız için kendinizi kısaca tanıtır mısınız?

İstanbul Şehir Üniversitesi Tarih Bölümü'nde öğretim üyesiyim. İslam tarihi ve iktisadı dersleri veriyorum. Ayrıca İslam iktisat düşüncesi üzerine çalışmalarımı ve kendi projelerimi sürdürüyorum.

► İslam iktisadı nasıl olmalı? Hangi ilkelere dayanmalı?

İslam'ın iktisat doktrini, teorisi, felsefesi, sistemi, ahlaki vb. ile ilgili ilkeler de bu röportaja sığmayacak kadar çok. Kısaca en önemli birkaç

tanesine değinelim: İslam iktisadı deyince akla ilk gelen İslam dinidir, değil mi? Ekonominin temel faaliyet alanları olan üretim, tüketim ve dağıtım üzerinden yürüelim. Ekonomik sistem kabaca, neyin, nasıl ve kim için üretileceği sorularına verilen kurumsallaşmış cevaplardan oluşan düzendir. İslam iktisadının üretime ilişkin en temel ilkesi –konvansiyonel ekonominin aksine– insan merkezli ve ihtiyaç esaslı üretimdir. Hayat hakkı gereği,

temel tüketim maddelerinin asgari geçim düzeyine sahip olanların alım gücü sınırları

*Bizim
heyecanımız;
faizsiz finansın,
Türkiye'de ve
dünyada etkin
parasal sistemde
söz sahibi
olabilmesiydi*

içinde ve düzenli biçimde sunulması İslam devletlerinin asli görevidir. Çünkü insan hak ve özgürlüklerinden ve dinî hükümlerin gözettiği beş temel esastan birisi malın korunması iken, bir diğeri canın, binaenaleyh sağlığın muhafazasıdır.

Kıscası İslami üretim anlayışının unsurları "Piyasa için değil insan için piyasanın istediği kadar değil insanın ihtiyaçları kadar, piyasa adına değil insan[cı]lık namına..." şeklinde sloganlaştırılabilir. Tüketim açısından bakıldığında, yine piyasaçı ekonominin hilâfına, gösteriş odaklı olmayan, kaynak ve ürünleri israf etmeyen tüketim İslam'ın en temel ilkesidir. İsrâf karışıklığı kaidesi nokta-i nazarından verimli üretim önemlidir, ama her şeyin önüne geçmez. İslam devleti, belirttiğim işçilik ilkesini görev bellemelidir.

► **İslam'da adaletli bölüşümün en temel unsurlarından biri zekâttır. Sizce dünyadaki gelir adaletsizliği ile nasıl baş edilebilir? Özellikle Müslümanların tutumu nasıl olmalıdır?** Dağıtım ya da bölüşüm açısından bakıldığında ise adaletli bölüşüm ilkesi ön plana çıkar. Sadece kaynakların ve millî hasılanın değil, varlıkların, imkânların, fırsatların, makamların, mevkilerin de meritokrasi çerçevesinde adil paylaşılması önemlidir. İslam iktisadının hem ferde hem de cemiyete en temel faydası adalet ve güveni

İslam iktisadının üretime ilişkin en temel ilkesi konvansiyonel ekonominin aksine insan merkezli ve ihtiyaç esaslı üretimdir

BİRLEŞMİŞ
MİLLETLERE GÖRE
ŞU ANDA

195

EGEMEN DEVLET
BULUNMAKTADIR

sağlamasıdır. Bu ikisinin olmadığı yerde sömürü, gelir dağılımında aşırı dengesizlik, dolayısıyla yaygın fakirlik, sonuçta da istikrarsızlık ve çatışma doğar. Adaletli bölüşümün en temel unsurlarından biri de zekât yükümlülüğüdür. Neticede adil bölüşüme zekâtın yanı sıra sadaka vb. transfer harcamaları, vakıflar ve kademeli vergilendirme gibi araçlar da katkıda bulunur. Bunlara ilaveten adaletli kazanç ile ilgili en temel ilkelere biri ribâ (faiz) yasağıdır. Bir diğeri ilke ise spekülasyon yasağıdır; Hz. Peygamber özellikle kamuya zarar veren spekülatif işlemleri yasaklamıştır. Yolsuzluk da adaleti zedeleyen en temel sorunlardandır. Bu ilkeler uyarınca yapılacak uygulamalar gelir dağılımını düzenleyip fakirliği veya şiddetini azaltır. Ayrıca bu bağlamda şunu da söylemeden geçmeyelim: Bölüşümden önce haksız iktisadın önlenmesi ilkesi gözetilmelidir; varlıkların adil yollarla kazanılmasının toplumsal barış için hayati önemi vardır. İslam kazancın miktarından çok meşruiyetini önemser. Kavramlara aynı anlamları yüklediğimizde anlaşmak çok zorlaşır. "Adalet" veya sorunuzdaki şekliyle "adaletsizlik" nedir? Önce onu tanımlamak lâzım.

► **Öyleyse bu noktada adaletin tarifi nedir?**

Etimolojisinden başlarsak, Arapça adalet kelimesinin kökünde Türkçede hayvan yükünün tek tarafını belirten "deng" manasındaki "ıdl" sözcüğü vardır. Hayvan yükünün iki tarafı eşit ağırlıkta olmasa bile dengede tutulabildiği gibi adaletin gerçekleşebilmesi için de eşitlik

Gösteriş odaklı olmayan, kaynak ve ürünleri israf etmeyen tüketim İslam'ın en temel ilkesidir

bulunmadığı hâlde denklik yeterli, hatta bazen gereklidir. Burada söz konusu olan "nimet-külfet dengesi"dir. Mesela iki kişiye yüklenen farklı ödevlere karşın aynı haklar verildiğinde tek (yani sadece hak) boyutlu eşitlik ve fakat bütüncül bakıldığında adaletsizlik ortaya çıkacaktır. Adalet evrensel bir değer olmakla beraber ayrıntılara inildiğinde uygulamasının amansız çatışmalar bile doğurabildiği görülür. Şöyle ki; Müslüman felsefeciler Grek meslektaşlarını izleyerek adaleti "eşyayı (yani şeyleri) yerli yerine koymak" şeklinde tanımlamışlardır. İktisadi anlamda eşyanın "yerli yeri"nin neresi olduğu ve özellikle onları oraya kimin koyacağı sorusuna birbirine düşman iki rejimden kapitalizm "serbest piyasa", sosyalizm ise "devlet" cevabını verir. Doktriner dogmatik yaklaşımlar güya geleneksel ekonomistlerce reddediliyor, ama bütün sistemlerin problemi olan iktisadi adalet de bir dogma değil mi? Kapitalizme göre her şeyi optimum dağıtan piyasa, doğası gereği bunu en adil biçimde gerçekleştirir. Oysa piyasada bir sürü negatif dışsallıklar ve aksaklıklar ortaya çıkmaktadır. Sosyalizmde ise dağıtım işini devlet yapar. Sosyalist sistem çoktan çöktü. Adaletin tesisi konusunda artık hem devlet hem de din devreye girmektedir. Sonuç olarak, bölüşüm adaletsizliği bakımından şu söylenebilir: Batı'nın küresel üretime katkısının payı ortaya konmalı, yani sömürgecilik unsuru göz ardı edilmemeli.

Katkılarından daha fazlasını aldıkları noktalarda adaletsizlikten bahsedilebilir.

► Küreselleşmenin sizce Müslümanlar üzerindeki etkisi nedir?

Küreselleşmenin yararlı etkilerinden söz edilebilir. Ancak son zamanların süregelen ekonomik krizi, serbest pazar inancının matahlığını, namütenahi büyümenin, küresel iklim ve çevre felaketlerine duyarsız üretimin, dünya kaynaklarını eriten aşırı tüketimin, batacık ölçüsünde borçlanmanın, kontrol edilemeyen uluslararası para akışının kaldıracağı etkisiyle anormal şişirdiği balon ekonomilerin sorunsallığını gösterdi. Daha çok sömürgeci mantığa dayalı küresel finans sektöründe imalat kesiminin zedelenmesi, küresel servetin ve kaynakların çok küçük bir plütokratik sınıfın eline geçmesi, bu gidişata dur diyecek siyasi elitlerin yozlaşması, işsizlerin açlık sınırının altında sefalet çekmesi, sendikacılığın gerilemesinin de etkisiyle emekçilerin yoksullaşması, yeniden başlayan ve form değiştiren silahlanma yarışına kabark savunma bütçeleri ayrılması ancak savaş ekonomilerine havale edilecek devasa sorunlar üretiyor. Bütün bu olumsuzluklar güçlü ekonomilerden yoksun Müslümanları çok zorluyor.

Sanayi kapitalizminin yayılcı kapitalist dinamiği, emellerini evrensellik iddiasının arkasına gizlenerek gerçekleştirmeye çalışmış olmasına rağmen en azından üretkendi.

Katılım bankaları faizden kaçan atıl tasarrufları ülke ekonomisine kazandırmak gibi önemli bir rol oynuyor

XX. yüzyılda ise teknolojik hassaten bilişim/iletişim sektöründeki gelişmeler küreselleşmeyi doğurmuş, onun nimetlerinden faydalanansa özellikle sermayenin uluslararası serbest dolaşımının da yardımıyla yeni yetme "sanal sektör" yani finans kapitalizmi olmuştur. Kapitalizmin çok daha vahşi olan ve sosyalist bloğun çöküşüyle meydanı tamamen boş bulan bu yeni türünü sanayi kapitalizminden ayıran en önemli özellik birincinin üretim yerine dev ölçekli sanal işlemlerle çok hızlı ve büyük vurgunlar yapabilmesi, özellikle az gelişmiş ülkelerin korumacı politikalarla yeşertmeye çalıştığı "reel sektörü" gerçek değerlerinin oldukça altındaki bedellerden ele geçirebilmesidir. İletişimin dolayısıyla da sermayenin dolaşım hızı iktisadi ve hatta siyasi istikrarsızlığın doğuş ve gelişim süratini de arttırmakta, buna karşılık bürokratik mekanizmaların işleyişindeki yavaşlık kriz anında müdahaleye imkân vermemektedir. Üstelik milli ekonomilerin böyle bir iktisadi buhran akabindeki restorasyonu bazen bir savaş sonrası restorasyonundan daha zor bile olabilir; çünkü öncekinde dost ve düşmanların belirsizliği yanında yeni saldırılardan emin olamama gibi zorluklar vardır. Bunlara ilaveten, sanayi kapitalizminin az gelişmiş ülkelerde

**FİNANS
KAPİTALİZMİNİN
DOLAYLI SERMAYESİ
GİRDİĞİ ÜLKEDE
DOĞRUDAN
İSTİHDAM SAHASI
AÇMADIĞI GİBİ
KISA BİR SÜREDE
BÜTÜN KAZANCIYLA
BİRLİKTE ÇIKIP
GİDEBİLİYOR.**

gerçekleştirdiği dolaysız sermaye yatırımı sabitti, yani ana vatanına kâr transferi yapsa bile tamamen tasfiye edilmesi nispeten zor olup zamanla yerlileşiyordu, ayrıca istihdam alanı da oluştuyordu. Finans kapitalizminin dolaylı sermayesi girdiği ülkede doğrudan istihdam sahası açmadığı gibi kısa bir sürede bütün kazancıyla birlikte çıkıp gidebiliyor. Zira özellikle kurun düşük ve durağan, faizlerin yüksek veya borsanın çıkış eğiliminde olduğu dönemler yabancı sermaye için uygun yatırım ortamı oluşturmaktadır; tabiiyle böyle dönemlerde dış borçlanma da kolaylaşacaktır.

Kalkınmacı/korumacı ve toplumsal politikalar uygulamaya çalışan devletlerin kalıpları devasa beynelmilel sermayeye dar gelmeye başlamıştır. Bu nedenle çok uluslu sermaye sosyal refah devletini büyümesinin önünde büyük bir engel olarak görmekte ve küçülmesini talep etmektedir. Çünkü küçülen devletin sorumluluk alanı daralıp fonksiyonları azalacağından sosyal yatırımları ve kamu harcamalarını kısacak, KİT'leri özelleştirecek, destekleme alımlarını kaldırarak ve dolayısıyla sermayeden daha düşük vergiler alacaktır. Bununla birlikte dünya silah sanayisini elinde tutan tröstlerin zarara uğramasının önlenmesi ve statükonun korunabilmesi için hükümetlerin silahlanma harcamalarının kısılması istenmemektedir; ayrıca açıklıkla mücadelede yetersiz kalırsa açlarla çatışma kaçınılmaz olabilir. Ne var ki bir yandan devletin küçültülmesi ve saydamlaştırılması özellikle az gelişmiş ülkelerde insan haklarının tesisinin kaçınılmaz şartı gibi sunulurken diğer yandan bu haklar arasında yer alan sosyal hakların

Adaletli bölüşümün en temel unsurlarından biri de zekât yükümlülüğüdür

ortadan kaldırılması istenmektedir. Geride sosyal güvence olarak cemaatçilik, hemşehricilik ve aile dayanışması gibi yapılar kalmaktadır ki bunlar da küreselleşme ve evrensellik ideallerine kurban edilmekte, toplumsal barış tehlikeye atılmaktadır.

Küreselleşmeyle birlikte devletlerin şeffaflığının sağlanmaya çalışılması belki piyasalarla ilgili kusursuz bilgiye ulaşmayı kolaylaştırıcı bir rol oynayabilir, ancak iktidarlara saydamlığı dayatan beynelmilel sermaye kendisi için aynı şeyi yapmaya niyetli görünmemektedir. Öte yandan uluslararası sermaye az gelişmiş ülkelerden kuralsızlaştırma (de-regulation) ve serbest dolaşımının kolaylaştırılmasını isterken mesela iş gücüne aynı imkânın tanınmasına sıcak bakmamaktadır. Kaldı ki iş gücüne serbest dolaşım olanağı sağlansa bile vasıfsızlık, maddi imkânsızlık, dil sorunu, kültürel uyumsuzluk vs. kısıtlayıcı unsurlar olarak ortada duracaktır. Aynı minval üzere, millî paraların değerlerinin merkez bankalarınca tespitine karşı çıkan para tacirleri arbitraj ve futures gibi işlemlerden elde edebildikleri büyük hacimli meblağların internet üzerinden anında transferi sayesinde kurlarla oynayabilmektedirler. Ayrıca kaldıraç etkisi oluşturarak sermayelerinin onlarca katına ulaşan meblağlarla türev piyasaları başta olmak üzere finans piyasalarında işlem yapabilmektedirler.

Bu, Güneydoğu Asya krizi ile başlayan zincirleme buhranların tetikleyicisi olmuştur. Küreselleşmenin nimetlerinden yararlanmayı uman az gelişmiş ülkeler, yabancı yatırımları teşvik tedbirlerini uygulamaya koymalarına rağmen yeterince başarılı olamamaktadır. Çünkü sadece yabancı sermayeye vergi veya gümrük indirimleri ya da muafiyetleri sunulması, çevrecilik yapılmaması, bürokrasinin azaltılması gibi kolaylıklar sağlanması ve ucuz iş gücü arz edilmesi yeterli değildir. Siyasi istikrarsızlık, altyapı yetersizliği, iş gücü vasıf ve veriminin düşüklüğü, satın alma gücünün kısıtlılığı gibi unsurlar caydırıcı rol oynayabilmektedir. Silah ve enerji tröstlerinin az gelişmiş ülkeler üzerindeki tasarruflarının boyutu konusunda Afganistan, Irak, Libya, Suriye gibi İslam ülkelerindeki iç çatışmalar fikir vermektedir. Ne ilginçtir ki küreselleşen dünyanın ekonomik entegrasyonu politik dezentegrasyona (de-globalisation) yol açmaktadır. 1871'de dünyada Sahra altı Afrika haricinde 64 bağımsız ülke vardı. Şu anda Birleşmiş Milletlere göre 195 egemen devlet bulunmaktadır. Acaba küresel kapitalizm devletleri küçültüp önündeki iktisadi engelleri azaltmaya çalışılmakla yetinmeyip özellikle az gelişmiş ülkeleri bölerek daha küçük lokmalar hâline getirmeye mi çalışıyor? Bunlar üzerinde düşünüp önlemler üretilmesi küresel bunalımların engellenmesi açısından zorunludur.

► İslam ve iktisadi hayatımızda nasıl birleştirmeliyiz? Bunu yaparken nelere dikkat etmeliyiz?

Küresel çağda ekonomilerin birbirine bağımlı hâle gelmiş olması İslam iktisat sisteminin uygulanmasının önündeki en önemli engeldir. Güçlü ve dolayısıyla baskın ekonomik sistem kendi kural ve kurumlarını diğerlerine dayatmaktadır. Bir salgın hastalık onu taşıyanlarla sıkı ilişki içinde olsa bile kâmil bir Müslümana bulaşmaz diyebilir miyiz? Bulaşmaması için hastayı karantinaya almak gerekir, değil mi?

İslam iktisadi hayata bütüncül yaklaşan dinimizin iktisada bakışını konu edindiği için hem Arapça ve ilahiyat alanlarını hem de en azından İngilizce ve modern ekonomi bilimini çok iyi bilen araştırmacılara gereksinim duyar. Klasik İslami literatüre yansıyan tefekkürü hakkıyla anlayabilmek için iktisat, finans, işletme, fıkıh ve tarih disiplinlerinde belli düzeyde bilgi sahibi olmak gerekmektedir. Hatta aslında ilgili klasik eserlerdeki iktisat-finans-işletme düşüncesini kültürel ve toplumsal tarih perspektifine oturtabilmek için antropoloji, iktidarların iktisat politikalarının konjonktürel isabetliliğini

irdeleyebilmek ve politika önerilerinde bulunabilmek için de siyaset bilimi sahalarna minimal düzeyde aşinalık lazımdır. İşte bu alanları bilen ulüemri yetiştirip gösterdikleri yoldan gitmeliyiz.

Hız. Cebrail ve Resûlullah arasındaki bir diyalogu anlatan meşhur bir rivayet vardır. Cebrail'in soruları üzerine Hz. Peygamber "iman", "İslam" ve "ihsan"ın ne olduğunu açıklar. Buna göre "ihsan", Allah'ı görür gibi kulluk etmendir; çünkü sen O'nu görmeden de O seni görmektedir." şeklinde açıklanmıştır. İşte iktisadi faaliyetler de bu kapsamda değerlendirilmelidir. Buna kelimenin etimolojik anlamı da genişletici bir boyut katmaktadır. İhsan sözlükte "(yaptığı işi) iyi yapmak" şeklinde açıklanmaktadır, ancak bu tarif yetersizdir. Doğrusu: "İyi şeyleri iyi yapmak"tır ki bu, İslam iktisadını hayatımıza yansıtmanın mottosu olabilir.

► Dünyada faizsiz finansa olan ilgi hızla artıyor. Türkiye'de ve dünyada faizsiz bankacılığın geleceğini nerede görüyorsunuz?

Tasarlanan İslam iktisat sisteminin kurulabilmesi için "uygulanabilirliği" gerek şart olmakla birlikte yeter şart değildir. Dünya finans sektörünün temelini oluşturan faizin haramlığı Müslümanları ayrı bir finans sistemi kurmaya itmiştir. Dışarıdaki adıyla İslami finans, ülkemizdeki yeni ismiyle katılım bankacılığı, dinî esaslar uyarınca faaliyet gösterdiği için konvansiyonel bankacılıktan finansa yaklaşımı, ilkeleri, ürünleri, işlevleri gibi bakımlardan farklıdır. Olumlu yönden bakılırsa; gerek küresel bazda gerekse yerel ölçekte ilk

başarısız örneklerin oluşturduğu menfi atmosfer çoktan unutuldu. Bu kurumlar, faizden kaçan atıl tasarrufları ülke ekonomisine kazandırmak gibi önemli bir rol oynaya geldi. Sektörün ölçüğü büyüdü, ürünleri / hizmet alanları çeşitlendi.

Katılım bankalarının finansal tablolarını inceleyenlerin verilere güvenini artırmaya, tasarruf sahiplerini ve girişimcileri katılıma özendirmeye katkı sağlayacak muhasebe ve denetim standartları geliştirildi. İslam ve Batı ülkelerinde özgün uygulamalar ortaya çıktı vs. Ancak bu kurumsal yapı mevcut sisteme yama özelliği taşıdığı için faizsiz bankacılık ilk kurgulandığı şekliyle uygulanamıyor. Çünkü birincisi, siyasi rejim ve hukuki düzenlerin elverdiği ölçüde tatbik edilebiliyor. İkincisi, özellikle kriz dönemlerinde, alınan faizsiz krediler İslam iktisadı kurallarının ya da genel olarak tarih boyunca ulaşılan beşerî erdemlerin hilafına ya hiç ya da vadesinde geri ödenemeyebiliyor. Dolayısıyla, kurumlar bazı aşırı korumacı tedbirler almak zorunda kaldılar. Bence nihai kerede faizsiz finans kurumları bu sorunlarıyla bile bankacılık sisteminden farklıdır. Ancak gerek küresel gerekse yerel finans piyasasından daha büyük pay alabilmeleri lazım. Bunun için de daha rekabetçi olmalılar. O da yeni finans araç ve teknikleri geliştirmelerine bağlıdır. Ülkemizde yatırım ekonomisi, olması gereken seviyenin hep altında kaldığı için esasen yatırım finansmanı işleviyle öne çıkması beklenen katılım bankacılığı da bu durumdan olumsuz etkilenmektedir.

1871'DE DÜNYADA SAHRA ALTI AFRIKA HARİCİNDE 64 BAĞIMSIZ ÜLKE VARDI. ŞU ANDA BİRLEŞMİŞ MİLLETLERE GÖRE 195 EGEMEN DEVLET BULUNMAKTADIR

KOBİ'LERE DESTEK

Neden Önemli?

KOBİ'ler; değişen piyasa koşullarına hızlı uyum yetenekleri, esnek üretim yapıları, bölgeler arasında dengeli büyüme, işsizliğin azaltılması ve yeni iş alanları açılmasındaki katkıları gibi bir dizi olumlu özellikleri nedeniyle, ülkelerin ekonomik ve sosyal kalkınmasında büyük önem taşır. KOBİ'lerin öncelikli sorunu özkaynak yetersizliği ve kredi teminindeki güçlüklerden oluşan finansal sorunlardır. Yapısal, yönetim, üretim ve yeni teknolojilere uyum sorunları, düşük kapasiteyle çalışma, tedarik ve stoklama, bilgi desteği ve teknik yardım, pazarlama ve rekabet, yeni yatırım yapamama gibi sorunlar da KOBİ'lerin yaşadığı veya yaşaması muhtemel diğer problemlerdir. Bu nedenle ekonomi açısından önemi ortada olan KOBİ'lerin bu problemlerinin çözümüne ve problem çözme yeteneklerinin geliştirilmesine yönelik mekanizmaların oluşturulması gerekmektedir. Bunun yanında finansal sektörün de KOBİ'leri destekleyecek ürünleri hazır bulundurması önem arz etmektedir. Ülkemizin büyüyen bir pazara sahip olduğu gerçektir. Hem üretim hem de hizmet sektöründe bölgesel bir güç olarak görüldüğünün de altını çizmek gerekir. İç pazarın sunduğu pastadan pay almak isteyen, KOBİ'lerin ihracat potansiyellerini bir fırsat olarak gören yabancı

stratejik yatırımcılar, ülkemizde varlık göstermeye devam ediyor. KOBİ'lerin yaşadığı problemlerin çözümü Avrupa Birliği ülkelerinde ve tüm gelişmiş ülkelerde üzerinde önemle durulan bir konudur. Küresel rekabetin yoğunlaştığı ve teknolojik değişimin hız kazandığı bir dönemde artık ülkeler stratejilerini ortak belirler hâle gelmişlerdir. KOBİ'lerini de bu yönde yönlendirerek teşvik imkânları sunmaktadır. Bu aynı zamanda KOBİ'lerin üzerindeki bürokratik ve finansal yüklerin kaldırılmasını da sağlamaktadır. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın, 2015-2018 yıllarını kapsayan ve uygulamaya başlattığı KOBİ Stratejisi ve Eylem Planı ile KOBİ'lerin ihtiyaçlarına duyarlı, niteliği yüksek hizmet ve desteklerle KOBİ'lerin üretim seviyesini, yatırım miktarını ve katma değeri artırılması amaçlanmıştır.

*KOBİ'ler
ülkelerin
ekonomik ve sosyal
kalkınmasında
büyük önem taşır*

Ziraat Katılım olarak; KOBİ stratejimiz doğrultusunda, "Girişimciliğin geliştirilmesi ve desteklenmesi", KOBİ'lerin yönetim becerilerinin ve kurumsal yetkinliklerinin geliştirilmesi, KOBİ'lerin AR-GE ve yenilik kapasitesinin geliştirilmesi ve KOBİ'lerin ve girişimcilerin finansmana erişimlerinin kolay ulaşması adına çalışmalar yaparak müşterimize ve projelerine destek veriyoruz. Ülkemiz ekonomisinin can damarlarından olan KOBİ'ler bankamız büyüme

stratejimizin başında yer almaktadır. Ticari olarak tabana yayılmamızda çıkış noktamız KOBİ'ler en önemli müşteri portföyü olarak değerlendiriyoruz. Pazarlama faaliyetlerimizi belirlerken önceliklerimizi bu strateji çerçevesinde oluşturduk. Bunun sonucunda da KOBİ müşteri portföyü gelişimimiz hızla devam etmektedir. Bankamız kısa ve orta vadeli pazarlama stratejisinde KOBİ'ler bazında, sektör ayırmaksızın büyümeyi hedeflemektedir. Öncelikli olarak KOBİ sayımızın artırılmasının daha sonraki süreçlerde yeterli müşteri derinliği yakalanarak, segmentler üzerinde derinleşme stratejilerinin oluşturulması hedeflenmektedir. Bu çerçevede KOBİ'lerimizi yerlerinde ziyaret ederek ihtiyaçları ve bu ihtiyaçlarının çözüm yollarını birlikte görüşüyoruz. Sorunların ilk ağızdan dinlenmesi, pazarlama stratejilerimizi oluşturmada bizler için belirleyici ve yol gösterici olmaktadır. KOBİ'lerimiz için ihtiyaç ve imkânları doğrultusunda kaynağa en uygun sürede ulaşmaları bizim önceliklerimizdendir. KOBİ'lerimizin mal / hizmet alımlarını ağırlıklı olarak murabaha yöntemiyle, müşterimizin istekleri doğrultusunda oluşturulan esnek geri ödeme seçenekleriyle finanse ediyoruz. Bunun yanı sıra kâr- zarar ortaklığı ve finansal kiralama ürünlerimizle de müşterilerimize gibi alternatif çözümlerde "KGF, Nefes Kredileri vb" sunuyoruz. Ziraat Katılım olarak finansal kiralama işlemlerini bünyemiz dâhilinde yapabiliyor olmamız müşterilerimizin yapacakları makine ve teçhizat alımlarında farklı alternatif sunma seçeneklerimizi arttırmaktadır. İhracatçılarımıza yönelik Eximbank kaynaklı sevk öncesi finansman, belirli kriterleri sağlayan KOBİ'lerimize uzun vadeli ve düşük maliyetli Dünya Bankası kaynaklı finansman yapma imkânı sağlıyoruz. Gayri nakdi olarak yurt içi ve yurt dışı olmak üzere teminat mektupları, akreditifler ve garantörlük hizmetlerini vermeye devam ediyoruz.

KOBİ'lerimize yön vermeye, destek olmaya, başarılı KOBİ'lerin ayakta kalmasını sağlayarak sayılarını arttırmaya devam edeceğiz

Bakanlığın, KOBİ Stratejisi ve Eylem Planını hayata geçirmesi ile geçtiğimiz 3-4 yıl KOBİ'ler için önemli fırsatlar dönemi olmuştur. Finans sektörünün sağladığı destekler yanında; işletmelerin mali ve yapısal sorunlarının çözümüne ilişkin olarak faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarının daha etkin çalışmaları, işletmelere sağlanan destek süreç ve mekanizmalarının daha verimli ve işletmelerin ihtiyaçlarıyla daha uyumlu hâle getirilmeleri de KOBİ'lerin ekonomik hayatta karşılaştıkları sorunların çözümünde önemli rol oynamıştır. KOBİ'ler daha az sermaye ve yüksek maliyetle borçlanma ve nakit akışlarında problem yaşamaları nedeniyle genelde yüksek yatırım gerektiren AR-GE faaliyetleri ve inovasyonları hayata geçirmekte zorlanmaktadır. Daha esnek ve dinamik yapıları nedeniyle özellikle daha az kaynak gerektiren küçük inovasyonları ve verimlilik odaklı süreç inovasyonlarını büyük şirketlere oranla çok daha etkin bir şekilde gerçekleştirebiliyorlar. Aslında KOBİ'lere uygun destekleri sağlamak ekonominin çok büyük bir bölümünü desteklemek; istihdam, ihracat ve büyüme hedeflerini gerçekleştirmek anlamına gelmektedir. Tam da bu nedenlerle KOBİ'ler tüm ekonomiler için desteklenmesi gereken yapılar olarak ön plana çıkmaktadır. KOBİ'lerin problemlerinin çözümü, girişimciliği daha cazip hâle getirerek yeni KOBİ'lerin kuruluşunu da sağlayacak ve bu durum üretim, refah ve istihdamı artırarak ekonomik büyüme ve kalkınmayı gerçekleştirecektir. Biz de finans sektörü olarak, ülkemizin 2023 yılı vizyonuna uygun olarak, girişimcilerimize ve KOBİ'lerimize yön vermeye, destek olmaya, başarılı KOBİ'lerin ayakta kalmasını sağlayarak sayılarını arttırmaya devam edeceğiz.

2023

**YILI VİZYONUNA
UYGUN OLARAK
GİRİŞİMCİLERE
DESTEK OLMAYA
DEVAM EDECEĞİZ**

Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş. Stratejik Planlama
Müdürü **Osman Çelebi**

KARZ-I HASEN'İN İHYASI

"Karz-ı Hasen Finans Vakfı"

Günümüzde kullanılan kredi; borç tabiri, aslında Arapçada karz olarak ifade edilmektedir. Zorunlu olmayan, insanın iradesine bırakılan yardımlardan olan karz-ı hasen (güzel borç) geniş anlamıyla; herhangi bir menfaat beklentisi olmadan karşılığı Allah'tan umularak ihlaslı yapılan, gönül hoşluğu ile verilen ve ardından eziyet edilip başa kakılmayan, piyasada misli olan mal ile yapılan bir ibadet; ölçülebilir maldan verilen güzel borç, ödünçtür. İnançımızda samimi duygularla verilen karz-ı hasen, salih amel olarak kabul edilmiştir. Bunun yanı sıra borcunu zamanında ödeyen, ödünç alan taraf da hadislerle, en hayırlı kimselerden ilan edilmiş; böylece karz-ı hasenin iki tarafı da manevi anlamda teşvik edilerek karz-ı hasenin fikri altyapısı güçlendirilmiştir. Bu fikri altyapı, bize verilen teşvikler ve İslam toplumlarının bugüne kadarki deneyimleri karz-ı hasenin kurumsal kimlik kazandırılmasına yönlendirmektedir. Karz-ı hasen Kur'an-ı Kerim'in birçok yerinde zikredilmiş, Peygamber Efendimiz tarafından uygulanması teşvik edilmiştir.

Karz-ı Hasen ve Mikro Kredi

Gelir düzeyi düşük veya çeşitli nedenlerle bozulmuş, mevcut finansal sistemin talep ettiği

şartları sağlayamayan, ancak herhangi bir sağlık sorunu bulunmayan kişilere borç/ kredi imkânı sunmak, karz-ı hasen ile mikro kredinin kesişim noktasını oluşturuyor. Her iki uygulamada da belirtilen kısıtlara haiz kişilerin emekleri ile birlikte kendilerine yeten ve sürdürülebilir bir ticari kazanca sahip olmaları hedeflenmektedir. Bu amaç birliği nedeniyle özellikle kaynak kullandırma

tarafında getiri beklentisi hariç tutulduğunda, karz-ı hasen ile mikro kredinin benzediği ifade edilebilir. Uygulamalara baktığımızda Bangladeş'te, 1976'da Muhammed Yunus tarafından başlatılan mikro kredi bugün dünyada 100'den fazla ülkede milyonlarca yoksul insana yarar sağlamış, kendi kendini büyüten bir yapı hâlinde varlığını sürdürmektedir.

Ülkemizde uzun yıllardır mikro finansman benzeri uygulamalar değişik yapılarda (Bankalar, Vakıflar, Dernekler, Meslek Odaları, Kooperatifler ve bazı kamu kurumları) devam etmektedir. Bu konuda Türkiye İsrافی Önleme Vakfı'nın (TİSVA) çalışmaları öne çıkmaktadır. Vakıf bünyesinde yürütülen "Türkiye Grameen Mikro Finans Programı" ile de finansal sıkıntının azaltılması ve Türkiye'de yoksulların küçük bir sermayeye ulaşmasını sağlamak amacıyla mikro kredi faaliyeti

*Karz-ı hasen
(güzel borç) hiçbir
maddi çıkar
gözetmeksizin bir
insanın sıkıntısını
gidermek
amacıyla
karşılıksız borç
vermektir*

KARZI HASENİN DAYANAKLARINDAN BAZILARI

Hiçbir maddi çıkar düşüncesi gözetmeksizin sırf Allah'ın rızasını kazanmak ve din kardeşinin sıkıntısını gidermek amacıyla karşılıksız borç vermeye karzı hasen denir.

TEĞABÜN, 17

"Eğer Allah'a karzı hasen(güzel bir borç) ile borç vererseniz, onu size (kat kat) artırır ve mağfiret eder. Allah şükürün karşılığını verendir, Halimdir."

HADİD, 11

"Kimdir şu kimse ki, Allah'a karzı hasen(güzel borç) ile borç versin de (Allah da) onu kendisine artırsın! Ayrıca onun için(peki) değerli bir mükâfat vardır."

HADİS-İ ŞERİF

"Bir şeyi ödünç vermek, onu sadaka olarak vermekten hayırlıdır."

Karzı Hasenin İstilahtaki Anlamı: İhtiyacı olana borç vermek, borçluyu rahatsız etmemek, mali durumu iyi olmayan borçluya ihtiyacı kadar mühlet tanımak, onun şahsiyetini rencide etmemektir.

Çalışmayı ve üretimi kurumsal bir yapı ile teşvik etmek amacıyla karzı haseni ihya etmek ülkemiz için çok önemlidir

gerçekleştirilmektedir. Türkiye Grameen Mikro Finans Programı ile 2003'ten bu yana 162 binden fazla dar gelirli kadına ulaşılarak 700 milyon liralık mikro kredi sağlandığı ifade edilmektedir. Belirtilen başarılı uygulamaya paralel olarak ülkemizde birkaç kez "Mikro Finansman Kuruluşları" hakkında kanun çalışması yapıldı, ancak çeşitli nedenlerle sonuçlandırılmadı. Uygulama pratiği açısından dünyada başarılı birçok karzı hasen örneği bulunmaktadır. Bunlar arasında en dikkat çekenlerden biri 2003'te faaliyete geçen Pakistan'daki Akhuwat (Kardeşlik) uygulamasıdır. Bu organizasyonda, eğitim, ev, evlenme, yeni iş ve tefecilere düşmüş kişilere karzı hasen kullandırımı yapılmakta olup sağlık sektöründe de ilave yatırımları bulunmaktadır.

Karz-ı Hasenin Katılım Bankalarında Uygulanabilirliği

Katılım bankalarında karz-ı hasen uygulaması iki yöntemle olabilir:

- Finansman Ürünü Olarak karz-ı hasen: Konvansiyonel bankalarda da kullanılan bir ürün olup, mevcut yapısı ile katılım bankalarına rekabet desteği ve müşteri sadakatine katkı sağlayan bir nakit finansman ürünüdür. Katılım bankalarının kendi usullerine göre bireysel ve ticari müşterileri ile akdedilecek sözleşme kapsamında; kâr payı, vade farkı ve benzeri adlar altında bir gelir ve nema elde etmeksizin finansman sağlamasıdır.
- Sosyal Sorumluluk Faaliyeti; Sosyal Bankacılık Olarak Karz-ı hasen: Üretimi ve girişimciliği teşvik etmek ile ihtiyacı olana yardım yapmaktır. Faizsiz finansman çözümleriyle reel ekonomiye destek

TÜRKİYE GRAMEEN
MİKRO FİNANS
PROGRAMI İLE

162

BİNDEN FAZLA DAR
GELİRLİ KADINA
ULAŞILARAK 700
MİLYON LİRALIK
MİKRO KREDİ
SAĞLANDI

veren katılım bankaları üretimi ve girişimciliği teşvik etmek ile ihtiyaç sahibi birey/gruplara karşılıksız borç (karz-ı hasen) vererek, farzı kifaye babından, sosyal sorumluluk görevlerini "sosyal bankacılık" adı ile yerine getirebilir. Bu modelin kaynakları bağışlar ve fon toplama (karz-ı hasen fon hesabı ve karz-ı hasen yatırım fonu oluşturma) yöntemleri ile iki şekilde oluşturulur. Bağışlar, bankanın sosyal sorumluluk için ayrılan kaynaklarından ve bağış yapmak isteyen herkesten toplanabilir. Bunun için yasal düzenleme gerekmektedir. Bunun dışında, yasal altyapısını oluşturmak şartı ile katılım bankalarının mevcut faaliyet alanlarına bir yenisi eklenebilir. "Karz-ı hasen fon hesabı" adıyla, sadece belirlenen şartlarda ve amaçlar için hesap açıp fon toplayabilir, fon kullanılabılır ve bu fonları yönetebilirler. Karz-ı hasen hesabında toplanan kaynaklara herhangi bir getiri verilmez.

Diğer bir kaynak alanı ise; "Karz-ı hasen yatırım fonu" oluşturulmasıdır. Karz-ı hasenin kurumsal kimliğini ve faaliyetlerini desteklemek isteyen yatırımcılara yönelik yatırım fonu kurulur ve bu fonlardan elde edilen gelirler karz-ı hasen hesabına aktararak kullanıma sunulur. Yatırımcılara sadece anaparaları geri ödenir. Örnek olarak; İslam Kalkınma Bankası (İKB) tarafından kurulan Kalkınma için İslami Dayanışma Fonu'nun (İSFD) ihtiyaç duyduğu kaynağı teminen oluşturduğu İhsan Vakfı Yatırım Fonu (İWİF) verilebilir. Toplanan kaynakların kullanılmasında, önceden belirlenmiş amaçlar doğrultusunda karz-ı hasen mantığı ile mikro finans verilmesinde katılım bankası doğrudan rol alabileceği gibi bu konuda uzman kuruluşlarla iş birliği yaparak da mikro finans kullandırımını gerçekleştirebilir.

Yukarıda çok kısaca özetlemeye çalıştığım "Sosyal Bankacılık Modeliyle Karz-ı hasen" yasal eksikliklerinin tamamlanması koşulu ile katılım bankacılığı bünyesinde uygulanması mümkündür.

Ancak katılım bankalarının kâr amaçlı ticari kuruluşlar olması, ticari hayatın realitesi, uygulama pratiği gereği; rekabet ve odaklanma sorunlarının yanı sıra karz-ı hasenin bir başka kurumsal kimlik altında konumlanmasından dolayı gereken önceliğin verilemeyecek olması gibi nedenler dikkate alındığında bu tür bir yapılanmanın karz-ı hasenin kurumsallaşması için uygun olmadığı kanaatindeyim. Buradan hareketle konuya önerimi izah ederek devam edeceğim.

Karz-ı hasen İçin Yeni Öneri: "Karz-ı hasen Finans Vakfı"

Sosyoekonomik bir meseleyi sosyal sorumluluk bilinciyle ele almaya çalıştığımız karz-ı hasen uygulamasının başarıya ulaşması; uygulamayı pratiğe dönüştürecek "kurumsallaşma" yöntemine de bağlıdır. Bu bağlamda, İslami bir gelenekle sosyal sorumluluk faaliyetlerinin yerine getirilmesinde önemli bir rol oynayan vakıf müessesesi karz-ı hasenin toplumda kabul görmesinde de önemli rol oynayacaktır. Fakat modern toplumun, günümüzün ekonomik ve finansal koşulları göz önünde bulundurulduğunda, karz-ı hasen uygulaması için oluşturulacak vakıflar, günümüz ekonomi ve finans uygulamalarına uyum sağlayacak bir yapıya sahip olmalıdır. Bu sebeple vakıf ruhuyla can bulmasını arzuladığımız modelin günümüz finans dünyasıyla uyumunu sağlayacak yasal ve teknik yapısıyla birlikte "Karz-ı hasen Finans Vakfı" olarak isimlendirilmesini öneriyorum. Bu aşamada ilk akla gelen Osmanlı'daki para vakıflarının işlevini bugün büyük ölçüde katılım bankaları karşılamaktadır. Bu nedenle, sadece karz-ı hasenin ihyası için yeni bir vakıf türü oluşturulmalıdır.

Kamu ve özel sektör teşvikli kaynakların sınırlı olmasının yanı sıra aile ve arkadaş borçlanmalarında yaşanan olumsuz deneyimler ve küreselleşen dünyada bireycilik dayanışma

için karşılıksız borç verme gibi güzel bir hasletin azalmasına neden olmuştur. Psikolojik yönden baktığımızda insanın ailesi de olsa insandan borç veya yardım istemesi/alması çok da kolay değildir. Ancak esas ve usulleri belli bir şekilde kurumsal bir yapıdan borç istenmesi/alınması daha kolay olup, istismların ve aile ilişkilerinin bozulmasının önüne de geçer. Ayrıca kurumsal yapı borç alanı işi konusunda eğitip destekleyebilir. Finansa erişimi zor olanların güzel borç yöntemi ve kurumsal bir yapı ile finansmana ulaşması daha kolay ve insancıl bir değer önerisi olarak bize fırsat penceresi sunmaktadır.

Karz-ı hasen finans vakfının oluşumunda bazı konuları çözüme kavuşturmak gerekiyor. Bu konulardan ilki; paranın değer kaybının önlenmesi, enflasyon farkının alınması, altın ya da döviz bazlı borç alma ve borç verme konusudur. Enflasyon farkının alınması tartışma konusu olsa da alınmasına destek veren İslam âlimleri de bulunmaktadır. Enflasyon farkının alınması bir anlamda karz-ı hasen olarak borç verenin korunması ile aracı kuruluş olan vakfın sürdürülebilirliğine katkı sağlayabilir. Bu önerinin uygulanabilmesi için fetvaya ve vergi mevzuatında düzenlemeye de ihtiyaç vardır.

İkincisi; yönetim (yönetici ve çalışanlarda aranan özellikler de dâhil), denetim ve şeffaflık konusudur. Buradaki önerimiz bankacılık kanununa benzer ancak kendine özgün bir yasal altyapı oluşturulması ile bu sorun çözülebilir.

Üçüncü konu ise; Vakfın alacaklarının tahsilatı ve tahsil edilemeyen alacaklara karşı tutumun ne olacağıdır. Konuyla ilgili önerimiz şunlardır:

- Mevcut yasal süreçler dikkat alınarak; karz-ı hasenin ruhuna uygun vakfın, vakfa karz-ı hasen veren ve vakıftan karz-ı hasen yolu ile mikro finansman kullananların haklarını koruyucu özel bir sözleşme hazırlanmalıdır.
 - Ayrıca işin manevi boyutunu hatırlatan ilave bir vakıf sözleşmesi hazırlanması; kişiye manevi sorumluluğu da hissettirmelidir.
 - Tahsilat yapılamayan alacağın borçlusu iyi niyetli ise bir kısmı ya da tamamı infak edilebilir. Bu konu vakıf yönetim kurulunun uhdesinde çözüme kavuşturulmalıdır.
 - Tahsil takip süreçlerinin ayrıntılı tanımlanmalarına ihtiyaç vardır.
 - Ekonomik olarak ise, varlıkların ve ihtiyaçların doğru tespiti, verilen kredinin hangi amaç için kullanılacağı, borçluya olacak katkısı, kefil, teminatların sigorta ettirilmesi gibi hususlar "koruyucu hekimlik" kapsamında önem arz etmektedir.
- Dördüncü konuda; kaynak ve gelir oluşturma

yöntemin ne olacağıdır.

Kaynak oluşturma alanları:

- Nakdi ve aynı kuruluş sermayesi,
- Bağışlar: İsteyen gayrimenkul ve/veya gayrimenkul kira gelirlerini bağışlayabilir, nakdi veya gayri nakdi bağış yapabilir, isteyen belli tutarda üyelik aidatı ödeyebilir.
- Verilen borç (karz-ı hasen) tahsilatları
- Geri ödenmek için alınan karz-ı hasen (vakfın borç alması)
- Gelir üretmek amacıyla vakfın yatırım fonlarına aracılık etmesi
Kamu kurumlarından yer tahsisi, nakdi ve gayri nakdi yardımlar; kefaletler sağlanabilir. Ayrıca bu vakfa yapılan bağışlar ile vakfın faaliyetleri vergiden muaf tutularak vakfın faaliyetlerinin geliştirilmesi teşvik edilebilir.
Gelir oluşturma alanları:
- Maliyetlerin karşılanması amacıyla alınan bağış ve kullanılan kaynak üzerinden yönetim gideri(masraf payı) kesilmesi: Vakfa amacı doğrultusunda bağış yapan veya geri almak üzere borç verenin yazılı beyanına istinaden (vakfesinde) belli tutarının yönetim gideri olarak belirtilip vakfa gelir yazılması, kalanın karz-ı hasen olarak kullanılması (Alınan yardım veya borcun %5, aidatın %5, kullanılan fonun %1 gibi yönetim gideri alınabilir).
- Alınan bağış ve kullanılan fonlar üzerinden yüzde 2 muhtemel zararlar için karşılık ayırmak.
- Sürdürülebilirlik için paranın değer kaybını enflasyon farkı olarak almak. (Bununla ilgili vergi muafiyetine ve fetvaya ihtiyaç vardır)
- Sigortacılık faaliyetlerinden elde edilebilecek gelirler.
- Faizsiz ürünlere yapılan yatırım gelirleri.
- Varsa iktisadi işletme gelirleri.
- Ve benzeri İslami referanslara uygun gelirler oluşturulabilir.

KARZI HASENİN
DÜNYADAKİ EN İYİ
UYGULAMALARINA
ÖRNEK GÖSTERİLEN
PAKİSTAN'DAKİ
AKHUWAT
KURULUŞU;
BUGÜNE KADAR

1,5

MİLYAR USD
KARZI HASEN
KULLANDIRDI

Katılım bankaları girişimciliği teşvik ederek ve ihtiyaç sahibi bireylere karzı hasen vererek sosyal sorumluluk görevlerini yerine getirebilir

“KFS’nde kaynak oluşturmada karz-ı hasen hesabı sahipleri ile yatırım fonu hesabına para yatırımlara ana para haricinde herhangi bir gelir ödenmez.”

Yukarıda belirtilen hususlar dikkate alındığında “Karz-ı hasen finans vakıfları” diye bir vakıf türüne yönelik bankalar kanununa benzer (Kuruluşu, çalışma modeli, faaliyet alanları, sermaye, şubeleşme, şeffaflık, denetim, yönetici ve çalışanlarında aranan özellikler gibi tüm hususları ayrıntılı düzenleyen hesap verebilir) bir yapıda vakıf yasası bu işin alt yapısı için çok önemlidir. Karz-ı hasen finans vakıflarının Vakıflar Genel Müdürlüğü ve BDDK’nın gözetim ve denetimi altında faaliyetlerini sürdürebilmelerine imkân sağlayacak bir yasal zemin oluşturulmalıdır.

Kendi sosyal dokumuza uygun ve deneyimlerimizden güç alarak; ahlaki değerler ışığında insan odaklı bir sistem inşa edilmesi kanaatimce ülkemizde katılım bankacılığına benzer bir etki yapacaktır. Özellikle hükümet politikası olarak, toplam sektör içerisindeki faizsiz bankacılığın payının artırılmaya çalışıldığı günümüzde faizsiz bir sistem olarak karz-ı hasenin ihya edilmesi, anılan politikalara ciddi destek sağlayacaktır.

KARZI HASEN FİNANS SİSTEMİ(KFS) VE ANA FAALİYET ALANLARI

Karzı Hasen Finans Sisteminin(KFS) ana değer önerisi; finansal erişilebilirliği artırmak ve “sosyal kârdır.” (Dünyada toplumsal barış ve Allah’ın rızası)

KAYNAK TOPLAMAK

- Bağış
- Karzı hasen hesabı
- Yatırım fonu gelirleri

HEDEF KİTLESİ

- Finansa erişim olanağı bulunmayan düşük gelirlili yoksullar ve sıkıntıda olanlar:
- Kendi evinde veya ticaret hanesinde çalışan serbest meslek sahibi girişimciler,
- Kırsal bölgelerdeki küçük çiftçiler ve esnafar,
- Kentlerde ise küçük esnafar, hizmet sağlayıcılar, zanaatçılar, seyyar satıcılar gibi gruplardan oluşur.

SİGORTACILIK VE YATIRIM FONLARINA ARACILIK ETMEK

KAYNAK KULLANDIRMAK (Karzı hasen yönetimi ile borç verme-mikro finans)

EĞİTİM VE DANIŞMANLIK
HİZMETLERİ VERMEK

Büyük ve süreçleri uzun finans kuruluşların yanında daha küçük, hızlı ve çok düşük maliyetlerde hizmet veren ve güven esasına dayanan finansal yapı ile yoksulların ve sıkıntıda olanların finansa erişimi kolaylaşacaktır.

Vakıf Katılım Risk Yönetimi Müdürü Ömer Salih Yücelsin

BANKALAR EKONOMİK KRİZLERE KARŞI Nasıl Tedbir Alır?

Finansal sistem, kredi arzındaki artış, yatırım iyimserliğinin güçlenmesi ve yüksek bir ekonomik büyüme temposunun ardından gelen finansal krizlerle doludur.¹ Özellikle 90'ların sonunda yaşanan Asya krizi, sonrasında 2001'de Türkiye'de yaşanan bankacılık krizi ve 2007'de emlak balonuyla başlayan ABD krizi çok geniş bir coğrafyaya yayılırken; birçok bankanın da tarihin sayfalarına karışmasına neden olmuştur.

Kredi verenler tarafından, borçluların (bu bir ülke, banka ya da kişiler olabilir) borçlarının gelirlerine kıyasla çok fazla yükseldiği ya da çok hızlı arttığı yargısına varıldığında krizler de tetiklenmiş olmaktadır. Peki, fon fazlası olanlar ile fon ihtiyacı olanlar arasında güven mekanizması tesis ederek faaliyet gösteren bankalar² ekonomik krizlere nasıl direnebilmektedir? Bilindiği üzere bankalar, bankacılık faaliyetleri sırasında yapılan işin doğası gereği ortaya çıkan riskleri yöneterek faaliyetlerini sürdürmektedir. Bankanın aracılık fonksiyonlarının anlaşılması ise yönetilen riskleri ortaya koyacaktır.

Banka sahip olduğu itibar ile güven tesis ederek topladığı fonları, fon ihtiyacı olanlara

tahsis etmektedir. Yapılan tasarruflar çoğu zaman fon taleplerine göre daha kısa vadeli ve daha küçük miktarda olduğu için banka aracılık fonksiyonu ile vade-miktar farklılıklarını fiyatlayarak; fon fazlası olanlara kâr payı ödemesi gerçekleştirecek, fon kullandırdığı yatırımcının kredibilitesini ölçerek fiyatlandırma ve teminatlandırma yaparak; bundan kâr payı tahsil edecek ve bu işten kazanç sağlayacaktır. Özetle banka güven mekanizması aracılığıyla

fazla fonları toplamakta, bilgi ve organizasyonel yapısını kullanarak bu fonları kullandırmakta ve kazanç elde etmektedir. Aynı zamanda bankalar kaynaklara hareket kazandırmakta, gömülemeyi önleyerek atıl kalabilecek fonları ekonomiye kazandırmakta, uzmanlıkları ile fon toplama/ kullandırma maliyetlerini azaltarak tasarruf sağlamaktadır. Yukarıda açıklanan fonksiyonlar ile bankalar başlıca kredi riski, piyasa riski, likidite riski, kâr payı oranı riski, operasyonel risk ve diğer birçok

riskleri üstlenmekte, işleyip dönüştürmekte ve yönetmektedir. Yani bankalar üstlendikleri riskleri tanımakta, ölçmekte, gerektiğinde transfer etmekte ya da makul ölçüde ise kabullenerek fonksiyonlarını sürdürmektedir. Çince fırsat ve tehlike sembolleri ile ifade edilen riskin, sadece fırsat/kazanç kavramlarının ön plana çıktığı

Bankalar, bankacılık faaliyetleri sırasında yapılan işin doğası gereği ortaya çıkan riskleri yöneterek hayatîyetlerini sürdürüyor

dönemlerde göz ardı edilen tehlike/zarar boyutu ise maalesef kriz dönemlerinde anlaşılmaktadır.

Risk alma eğiliminin aşırı artmasıyla, borçlanma ve borç vermenin makul seviyeleri aşması krizlere yol açmakta iken bankalar ne yapmaktadır?

Bilindiği üzere bankalar sermayelerine oranla yüksek miktarlarda dış kaynak (katılım fonu-kira sertifikaları, sermaye benzeri borçlanma araçları vb) bulma imkânına sahiptir. Bu kaldıraçın sınırlanması ise Basel ile gelen ilk kurallardan olan "sermaye yeterlilik rasyosu" ile gerçekleşmiştir. Fon kullandırımlarının sermayenin belli bir oranı ile sınırlandırılması ile banka bilançolarının aşırı büyümesinin önüne geçilmiştir. Risk iştahının sınırlandırılması, olası krizlere karşı bankaların ilk ve en önemli silahı olmaktadır. Çünkü faaliyetleri nedeniyle maruz kalınacak zararlarda müşterilerin ve diğer menfaat sahiplerinin karşılaştıkları kayıpların giderilmesinde sermaye, doğrudan güvence sağlayacaktır. Bu sınırlama (yasal sermaye yeterliliği) doksanlı yılların sonlarında piyasa riski ve operasyonel riskin eklenmesi ile daha da sıkılaştırılmıştır.

2000'lerin başında Basel II kural seti ile risk yönetim modellerinin ve ekonomik sermaye kavramının yanı sıra likidite riski, karşı taraf kredi riski, içsel sermaye değerlendirmesi gibi kavramlar bankacılık literatürüne girmiş ve bankaların risk yönetiminde daha ileri bir evreye geçilmiştir. Bankaların, beklenen zararlar için karşılık ayırırken, beklenmeyen kayıplar için ayrılan sermayenin üstlenilen riskler ile eşleştirilerek hesaplanması, risk/getiri dengesini gözeterek riski fiyatlayıp optimal özkaynak verimliliğine ulaşması hedeflenmiştir.

RİSK İŞTAHININ SINIRLANDIRILMASI, OLASI KRİZLERE KARŞI BANKALARIN İLK VE EN ÖNEMLİ SİLAHI OLMAKTADIR

Bankaların olası krizlere karşı ilk ve en önemli silahı risk iştahının sınırlandırılmasıdır

Basel II kuralları henüz tam olarak hazmedilip uygulamaya geçilmeden ABD'den başlayıp tüm dünyaya yayılan finansal kriz soru işaretleri uyandırsa da bankaların risk yönetimi yapılarını kuvvetlendirmesinin önemini ortaya koymuştur. Basel II ile birlikte artık banka birinci yapısal blokta tanımlanan riskleri (kredi riski, piyasa riski, operasyonel risk) belirlenmiş mevzuata göre hesaplayıp, yasal sermaye yeterliliğini düzenleyici-denetleyici otoriteye raporlamaktadır. Maruz kalınmasına rağmen birinci yapısal blokta yer almayan riskler (likidite riski, kâr payı oranı riski, menkul kıymetleştirme riski vb.) ise içsel sermaye yeterliliği değerlendirme süreçleri (İSEDES) ile ikinci yapısal blok riskleri arasında yönetilmektedir.

Risklerin teker teker tanımlanarak bankalarda nasıl yönetildiğine dair daha detaylı açıklamalar bu yazının içeriğini aşsa da yüzlerce risk tanımının yapılması, bunların sayısallaştırılması, sayısallaştırılmayanların izlenmesi, tümünün kontrolü ve raporlaması için sistemler kurulması, insan kaynağı tahsis edilmesi, iç kontrol ve iç denetim sistemleri kurulması, bağımsız denetimin ardından yasal denetimden geçerek bu bilgilerini şeffaf bir biçimde kamuoyu ile paylaşması bankaların olası krizlere karşı en önemli tedbirleridir.

¹Finansal Krizler Tarihi, Kindleberger C.B., Aliber R.Z., Çev:Ümit Şensoy, İş Bankası Kültür Yayınları, 2017

²Bu ve bundan sonraki tüm banka ifadelerinde "katılım bankaları" kastedilmektedir.

İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. (Takasbank)
İç Kontrol ve Uyum Birimi Yöneticisi **Kenan Dede**

ELEKTRONİK ÜRÜN SENETLERİ (ELÜS) Nedir?

Dünyadaki gelişmiş ülkeler, tarımın organize bir şekilde yapılabilmesi amacıyla devlet desteklerini kullanarak tarımda sanayileşmeyi başarmış ve bu sayede de mevcut gelişmişlik düzeylerine erişecekleri altyapının temellerini oluşturmuşlardır. Tarım ürünlerinin çiftçiler ve üreticiler nezdinde fiyatlarının oluşması ve ürünlerin kalite (kalibre, nitelik) yönleriyle iyileştirilmesi için piyasadaki tüm aktörlerin bilimsel bir şekilde deneme yanılma yöntemleriyle istikrarlı bir şekilde çalışmalarıyla mevcut üretimlerini sürdürülebilir hâle getirmişlerdir. Bu gelişmenin temelinde ise oluşturdukları ürün borsaları yer alıyor. Borsalarda oluşan fiyatlara göre bir sonraki yılın üretim planlamasını yapmakta ve arazilerini bu plana göre tahsis edilmektedir. Getiri getirmeyecek ürün yerine

tarım arazisinin verimi, yaptığı masraflar ve elde edeceği getiriye göre üretim yapan çiftçi kâr elde ettiği müddetçe üretimine devam etmiştir. Ayrıca çiftçiler elverişli ortamlarda depolama imkânlarına sahip tarım ürünlerini piyasada hemen satmak zorunda kalmayıp depolama imkânları sayesinde piyasa şartlarına göre ürünlerini satabilmekte, ürettikleri ürünleri teminat göstererek finansal kuruluşlardan kolayca kredi çekerek acil nakit ihtiyaçlarını karşılayabilmektedir. Fiyatların düşmemesi özellikle tüccarlar ve tarım ürünlerini işleyen sanayiciler ve tüketiciler açısından olumsuz olarak görünse de genel olarak olumsuzluk oluşturacak bir durum yoktur. Zira ürününü depolama olmadan hemen elinden çıkartmak durumunda kalan çiftçi ürününün para etmemesinin etkisiyle ya da kaliteye önem vermeyecek ya da

ELÜS, tarım ürünlerine fiyat istikrarı sağlamak amacıyla geliştirilen bir sistemdir

bir sonraki dönem ürün üretmekten vazgeçip başka işe yönelebilecektir. Ürünün kalitesiz olması tüketici memnuniyetsizliği oluşturacağı için tüccar ve sanayici zarar görecektir. Çiftçi üretmekten vazgeçerse bir sonraki hasat döneminde kalitesiz olabilecek üretimine ilave olarak daha az üretim nedeniyle fiyatların yükselmesine etki edeceği için hem daha az alım-satım olacak hem de fiyat yüksekliğinden dolayı tüketimde de sıkıntı oluşturacaktır. Her iki durumda da tüccar ve sanayici zarar görebileceği gibi asıl zararı Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinde belirtilen en alt ürün grupları olması nedeniyle tüketici yani düşük gelirliler halk ve ülke görecektir. Bunlara ilave olarak mahsul dönemlerinde büyük miktarlarda ürün alımı yapan tüccar ve/veya sanayiciler için de bir stoklama maliyeti oluşturmaktadır. Hem bu ürüne bağlı olarak sermaye hem de stoklama maliyetleri ürünün fiyatının olduğundan daha fazla yükselmesine neden olmaktadır. Bu sistem ile tüketici ve üreticiyi zarara sürükleyecek birçok olumsuzluğun önüne geçilmiş olunacaktır. Bu sistemin işleyişinin temelini oluşturan Elektronik Ürün Senetleri (ELÜS)'ni kısaca tanımlayacak olursak; tarım ürünlerine fiyat istikrarı sağlamak amacıyla geliştirilen bir sistem olmanın yanı sıra bu ürünlerin finansal bir yatırım aracı olarak kullanılabilmesi için geliştirilen hisse senetleri, tahvil-bono, kira sertifikaları gibi bir kıymetli evraklardır. ELÜS'ler, fiziksel karşılıkları Gümrük Bakanlığı'ndan yetki almış lisanslı depolarda saklanan tarım ürünlerinin, Merkezi Kayıt Kuruluşu (hisse senedi, kira sertifikası, tahvil bono gibi sermaye piyasası araçlarının kaydı olarak saklandığı kamu kurumu hüviyetindeki A.Ş. unvanına sahip tüzel bir kişiliktir) aracılığı ile ELÜS saklama hakkı yetkisine haiz banka ve aracı kurumların yatırım hesaplarında kaydi

ELÜS, TARIM
ÜRÜNLERİNİN
FINANSAL
BİR YATIRIM
ARACI OLARAK
KULLANILABİLMESİ
İÇİN GELİŞTİRİLEN
HİSSE SENETLERİ,
TAHVİL-BONO, KİRA
SERTİFİKALARI
GİBİ BİR KIYMETLİ
EVRAKLARDIR

Getiri getirmeyecek ürün yerine tarım arazisinin verimine göre üretim yapan çiftçi kâr elde ettiği müddetçe üretimine devam etmiştir

olarak tutulan menkul kıymetlerdir. Yatırımcılar/ müşteriler banka veya aracı kurum hesaplarında tuttukları ve diledikleri gibi kullandıkları altın veya para gibi bu kurumların yatırım hesaplarında bulunan ELÜS'lerde de altın ve para gibi tasarruf etme yetkisine haizdir. ELÜS'lerin fiziksel karşılıkları lisanslı depolarda saklanmakta ve istenildiği zaman bu depolardaki tarım ürünleri çekilebilmekte, başka kişi veya kurumlara satılabilmektedir.

Uzman Ayşe Nur Aydın

KATILIM BANKACILIĞINDA

Siber Güvenliğin Önemi

Teknolojinin hızlı gelişimi ile birlikte bireyler, şirketler ve devletler olarak hepimiz birbirine bağlı bir dünyada yaşıyoruz. Teknolojik gelişim hayatlarımızı kolaylaştırmakla birlikte bunun yanında yeni riskleri de beraberinde getiriyor. Gelişen teknolojilerin etkisiyle birçok kurum siber tehditlerle karşı karşıya kalıyor. Bu sebeple ağ güvenliği artık isteğe bağlı bir seçenek olmaktan çıkıp her alanda zorunlu bir ihtiyaç hâline geldi. Bu alanda gerçekleştirilen samsasyonel ihaller ve suistimaller, güvenlik saldırılarının küresel ekonomiyi tehlikeye atabileceği konusunda endişeleri arttırdığından, siber saldırılar artık uluslararası bir tehdit olarak görülmeye başlandı. Bu çerçevede, siber güvenlik ülkelerin ve şirketlerin güvenlik politikaları arasında yerini aldı. Siber güvenlik; sistemleri, ağları ve programları dijital saldırılardan koruma pratiği olarak tanımlanıyor. Siber saldırılar ise genellikle kullanıcıların normal iş süreçlerini kesintiye uğratmaya ve hassas bilgilere erişmeye, onları değiştirmeye veya yok etmeye yönelik eylemler olarak ifade ediliyor. İnsanlardan daha fazla cihazın bulunduğu ve siber saldırganların giderek daha yenilikçi ve kestirilmesi güç hâle geldiği günümüzde etkili siber güvenlik önlemlerinin uygulanması oldukça zorlaştı. Siber tehditler finansal sistem için de önemli risk unsurları arasında dikkat

Teknolojik gelişim hayatlarımızı kolaylaştırmakla birlikte bunun yanında siber tehdit gibi riskleri de beraberinde getirdi

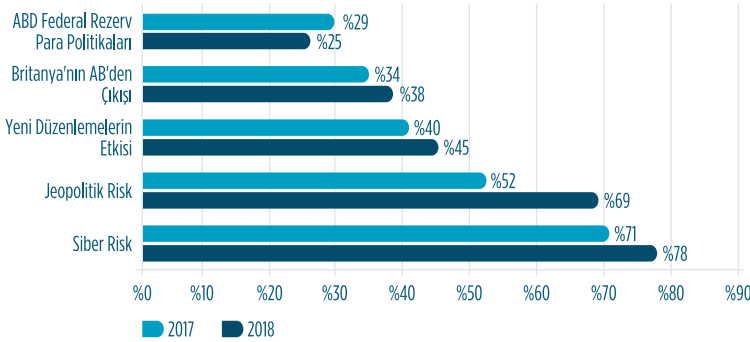
çekiyor. Dünyada piyasa katılımcılarıyla yapılan ankette finansal istikrarı olumsuz etkileyen sistemik risklerin sıralanması istendiğinde, grafikte görüldüğü gibi katılımcıların yüzde 78'i siber riskin, 2018 yılında ekonominin genelini etkileme potansiyeli olan en önemli riskler arasında birinci sırada yer alıyor.

Siber güvenlik geniş bir içeriğe sahip olup, iyi bir siber güvenlik stratejisi geliştirmek için tüm temel unsurlarını anlamak büyük bir önem arz ediyor. Siber güvenlik kritik altyapı, ağ güvenliği, bulut güvenliği, uygulama güvenliği ve nesnelerin interneti (IoT) güvenliği şeklinde alt bileşenlere ayrılıyor.

- **Kritik altyapı:** Kritik altyapı, elektrik ve su şebekesi, şehir aydınlatması, trafik ışıkları, kamu hizmet sunumu altyapısı ve hastaneler de dâhil olmak üzere toplumun dayandığı siber-fiziksel

sistemleri içeriyor. Örneğin, bir santralin internete entegre edilmesi siber saldırılara karşı savunmasız hâle getirebilmektedir. Kritik altyapıdan sorumlu kuruluşlar için çözüm, güvenlik açıklarını anlamak ve bunlara karşı korunmak için gereken özeni göstermektir. Diğer paydaşlar ise bağımlı oldukları kritik altyapıya yönelik bir saldırının onları nasıl etkileyebileceğini değerlendirmeli ve ardından bir acil durum planı geliştirmelidir.

FINANSAL İSTİKRARI OLUMSUZ ETKİLEYEN RİSKLER

• **Ağ güvenliği** : Ağ güvenliği, sisteme izinsiz girişlere ve içerideki kötü niyetli kişilerin yetkilendirilmedikleri alanlara erişimine karşı koruma sağlıyor. Ağ güvenliğinin sağlanması için genelde bazı imkân ve kolaylıklardan fedakârlık yapmak gerekebiliyor. Örneğin, bir organizasyonda fazladan oturum açma gibi erişim kontrollerine ihtiyaç duyulabilmekte, ancak bu durum aynı zamanda verimliliği olumsuz yönde etkileyebiliyor. Ağ güvenliğini izlemek için kullanılan araçlar çok fazla veri ürettiğinden çoğu zaman ele alınması gereken uyarılar kaçırılabilir. Ağ güvenliği izlemesinin daha iyi yönetilmesi amacıyla güvenlik ekipleri, anormal trafiği işaretlemek ve tehditleri gerçek zamanlı olarak takip etmek için makine öğrenimi (machine learning) teknolojilerinden yararlanıyor.

• **Bulut Güvenliği**: Bir firmanın veri depolamada bulut teknolojisine geçişi ilave güvenlik sorunları oluşturabiliyor. Örneğin, 2017 yılında, kötü yapılandırılmış bulut altyapısı örnekleri nedeniyle neredeyse haftalık frekansta küresel ölçekli veri ihlallerine şahit olunmuştur. Buna karşılık bulut teknolojisi sağlayıcıları, kurumsal kullanıcıların verilerini daha iyi şekilde güvence altına almasına yardımcı olacak yeni güvenlik araçları oluşturuluyor.

• **Uygulama Güvenliği**: Uygulama güvenliği (AppSec), bir dizi farklı tehdidi önlemek için yazılıma özellik veya işlev eklemenin genel tanımı olarak ifade ediliyor. AppSec güvenli kodlama uygulamaları ile başlamakta olup bug olarak adlandırılan uygulamalardaki hataları saptamaya yönelik fuzzing (bulandırma) testi ve uygulamaların açıklarını görmeyi amaçlayan penetrasyon testini de içeriyor.

• **Nesnelerin İnterneti (IoT) Güvenliği** : Internet of things (IoT), yani nesnelerin interneti

ARAŞTIRMAYA
GÖRE BANKA
YÖNETCİLERİNİN

%71'

DİJİTAL
YATIRIMLARINI
SİBER GÜVENLİK
ALANINA
YAPIYOR

Siber güvenlik: sistemleri, ağları ve programları dijital saldırılardan koruma pratiği olarak tanımlanıyor

güvenliği, internet üzerinden kullanıcılarla ve birbirleriyle etkileşime geçebilen cihazlar, sensörler, yazıcılar ve güvenlik kameraları gibi çok çeşitli kritik ve kritik olmayan siber fiziksel sistemleri kapsıyor. IoT cihazları sık sık siber saldırılara açık ve güvensiz bir durumda kalabilmekte olup bu cihazlar için bazen güvenlik yaması sağlanamıyor. Bu durum, IoT cihazlarının bir nevi zombi aygıtlar topluluğu olarak ifade edilen bir botnet'in parçası hâline getirilebilmesinden dolayı yalnızca kullanıcıları için değil, aynı zamanda internette başkalarına karşı da tehdit oluşturabiliyor. Böylece, IoT güvenlik açıkları hem ev kullanıcıları hem de toplum için güvenlik sorunlarının ortaya çıkmasına sebep olabiliyor.

Bankacılıkta Siber Güvenlik ve Katılım Bankalarına Yansımaları

Son yıllarda dünya hızla değişiyor ve bu değişim özellikle bankacılık alanında net bir şekilde görülüyor. Eskiden klasik yöntemlerle yürütülen bankacılık faaliyetleri teknolojinin sunduğu değişim ile bireysel işlemlerden piyasa işlemlerine kadar her alanda, artık dijital ortamlara taşındı. Ancak endüstrinin dijital bağımlılığının bankalar için önemli etkilere sahip olabileceği ve hatta sistemsel kaygılara dönüşebileceği ihtimali de bir dezavantaj olarak değerlendiriliyor. Günümüzde organizasyonlar, dijital hizmetleri sağlamak için dış kaynaklı sistemlerden yararlanıyor. Bankalar, harici veri beslemeleri, müşteri ve personel cihazları ya da bulut hizmetleri konularında kendi kontrolleri

Dünyada banka yöneticileri, bilgi teknolojileri sistemlerinin güvenliğine ve müşterilerin siber alanda korunmasına büyük önem veriyor

dışındaki sistemlere güvenmek için gerekli düzenlemeleri yaparak bu sistemlerin bilgi güvenliğine ve altyapılarına uyum sağlıyor. Nitekim bankaların dijitalleşmede dış kaynaklı sistemlere bağımlı olması durumu siber suçlular, hacktivistler ve hatta birbirlerine husumet besleyen devletlerin dikkatini çekmiş, söz konusu taraflar hızla artan ve büyüyen sınırlararası bağlantılardan faydalanarak bu fırsatı bir saldırı silahı olarak kullanmaya başladı. Siber güvenlik tarihinde hiç olmadığı kadar dikkat çekici bir boyut kazandı. Artık dünya genelinde banka yöneticileri tarafından bilgi teknolojileri sistemlerinin güvenliğine ve müşterilerin siber alanda korunmasına büyük önem veriliyor. Mart ayında Ekonomist Dergisi tarafından gerçekleştirilen, 400 banka yöneticisi arasında yapılan küresel bir çalışma, yöneticilerin yüzde 71'inin dijital yatırımlarını siber güvenlik alanına odakladığını ortaya koyuyor. Aşağıdaki grafikte görüldüğü üzere, kapılarını dijital dünyaya açan bankalar, bununla birlikte ortaya çıkan yeni tehditler ile karşı karşıya kalıyor ve bu durum yeni güvenlik ihtiyaçlarını da beraberinde getiriyor. İnternet bankacılığı ve mobil bankacılık, Türkiye'de gerek konvansiyonel bankalarla pazar payı için rekabete girişmiş olan gerekse de müşteri tabanını genişletmeye çalışan katılım bankaları

için önemli bir alan oluşturuyor. Bu bağlamda, yakın dönemde Türkiye'de teknolojiye dayalı yenilikçi ürünleriyle dikkat çeken katılım bankaları, dijitalleşmeye önemli ölçüde yatırım yapıyor. Dolayısıyla internet bankacılığı ve mobil bankacılığını büyüme stratejilerinin odağına yerleştirmiş olan katılım bankaları için siber güvenlik dikkate alınması gereken önemli faktörlerden biri hâline geldi. Bu nedenle, katılım bankaları siber güvenlik için giderek daha fazla kaynak ayırmaya başladı. Dijital dönüşüm ve buna bağlı olarak siber güvenlik konuları dünyada da İslami finansın temel meseleleri arasında yerini alıyor. Bahreyn merkezli İslami Bankalar ve Finans Kurumları Genel Konseyi (CIBAFI) tarafından yıllık yayınlanan "Küresel İslami Bankacılar Anketi"ne göre, sektör liderlerinin yüzde 40'ından fazlası kurumlarının FinTech ve dijital dönüşümlerini stratejik planlama kararlarına aldıklarını ve bu konuya yüksek önem atfettiklerini belirtiyor. Diğer yandan, aynı ankete göre bankaların yeni teknolojileri benimsemelerini önleyen engeller açısından, katılımcılar genellikle siber güvenliğin en önemli tehditlerden biri olduğunu ifade ediyor. Bu çerçevede, siber güvenlik sorunlarının aşılmasına yönelik atılacak adımların hem ülkemizde hem de küresel ölçekte İslami bankacılığın gelişimine katkı sağlayacağı öngörülmüyor.

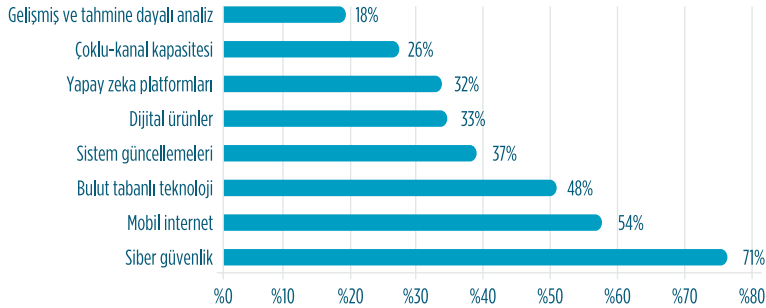
FinTech ve Siber Güvenlik

Finansal teknoloji olarak ifade edilen FinTech, sadece start-up olarak adlandırılan erken evre şirketlerinin büyümesini değil, aynı zamanda finansal sisteme ve bankacılık faaliyetlerine çoklu dijital kanalları entegre etmeyi amaçladığından, finansal hizmetlerin modernizasyonunu sağlayarak geleneksel bankaların müşterilere hizmet sunma şekillerinde temel bir değişim oluşturuyor. Hızla büyüyen FinTech, maliyetlerde önemli düşüş, müşteri ilişkilerinde gelişim ve finansal

kurumların rekabetçiliğinde artış gibi avantajlar sunarken, bir yandan da bu hızlı gelişimi ile birlikte giderek artan tehdit ve belirsizliklerden de payını almaktadır. PwC'nin 2016'da yaptığı bir ankete göre katılımcıların yüzde 56'sı bilgi güvenliği ve gizliliğini fintech'in yükselişine yönelik en büyük tehdit olarak tanımlıyor. Bankalar internet ortamında daha fazla hizmet sağladıkça, veri bütünlüğü ihtiyacı ve sonuç olarak veri güvenliği riski, FinTech için büyük bir sorun oluşturmaya başladı. Son yıllarda hem ülkemizde hem de küresel çapta bankacılık

Teknolojiye dayalı yeni ürünler geliştiren katılım bankaları da siber güvenlik için daha fazla kaynak ayırıyor

KÜRESEL BANKA YÖNETİCİLERİNİN DİJİTAL YATIRIMA ODAKLANDIĞI ALANLAR

sektöründe siber güvenlik olaylarında artışlar görülüyor. Dünya genelinde gerçekleşen siber olaylar arasında büyük çaplı ihaller, sahtekârlıklar ve soygun girişimleri dikkat çekiyor. Mesela, ABD'nin en büyük sermayeli bankası olan JP Morgan Chase 2014 yılında 76 milyon hanenin ve 7 milyon küçük işletmenin bilgilerinin çalındığı bir siber saldırıya maruz kaldı. Siber güvenliğe her yıl milyonlarca dolar harcayan banka, çalınan bilgilerin arasında isimlerin, adreslerin, telefon numaralarının ve e-posta adreslerinin bulunduğunu ve herhangi finansal bir kayıp olmadığını söylese de finansal kurumların siber suçlara karşı ne kadar açık olabileceği ortadadır.

Dijitalleşen dünyada, bankalar için büyük bir mesele olarak ortaya çıkan siber güvenlik, yönetim kurullarının ve üst düzey yönetim ekiplerinin önemli bir sorumluluğu hâline geldi. Finansal sistemin bel kemiği olan bankacılık sektörünün bilgi teknolojileri bakımından güvenli olması ve siber saldırılara karşı direnç gösterebilmesi, bu saldırıları anında tespit edebilmesi, hızlı bir şekilde yanıtlayabilmesi ve tehdidi ortadan kaldırmak için aksiyon alabilmesi gerekiyor. Bankalar ve fintech firmaları, sürekli değişen tehditlerle başa çıkmak için siber güvenliğe bağlı iş konularını tanıyan bir yapıya ihtiyaç duyuyor. Giderek karmaşıklaşan siber güvenlik konusunda yeni çözümlerden en iyi şekilde yararlanmak için entegre bir yaklaşıma ihtiyaç var. Bu yaklaşıma ulaşmak için, bankaların ve onlara hizmet sunan FinTech şirketlerinin proaktif bir duruş sergilemesi, etkili risk yönetimi stratejisi geliştirmesi, iş birliğine açık olması ve insan faktörünü dikkate alması önem arz etmektedir.

Siber Güvenlik ve Yasal Altyapı

Siber saldırıların finansal sektör üzerindeki tehditleri ve bunlara bağlı olumsuz etkiler arttıkça, finansal sektörü düzenleyen otoriteler

DÜNYADA FINANSAL İSTİKRARI OLUMSUZ ETKİLEYEN SİSTEMİK RİSKLERİN SIRALANMASINDA "SİBER RİSK"

1'İNCİ
SIRADA GELİYOR

de buna paralel olarak siber risk ve siber güvenlik konusunu kendi düzenleme ajandasına almaktadır. Ülkeler siber riskle başa çıkmak için bu alandaki hukuki altyapıyı iyileştiriyor, düzenleyici ve denetleyici uygulamaları güçlendiriyor. Farklı ülkelerde yapılan bazı uygulamalar ise şunlardır:

- Finansal istikrarı sağlamak için finansal sektör yetkilileri ile siber risklerin düzenlenmesi ve denetlenmesine dâhil olan diğer kurumlar arasında koordinasyon protokollerinin oluşturulması.

- Piyasa katılımcıları arasında siber olayların gönüllü ve anonim bilgi paylaşımını sağlamak için düzenleyiciler tarafından risk ve olay taksonomilerinin geliştirilmesi.

- Bilgi paylaşımını kolaylaştırmak için temel hizmetlerin sürekliliği üzerindeki fiili veya potansiyel etkiyi tahmin ederek zorunlu raporlamaların sağlanması.

- Bazı ülkeler, finansal kurumlardan, gerekli iş kararlarını almak için müdahale planları içeren BT stratejisi ve risk yönetimi çerçevesi geliştirmelerini istemektedir. Türkiye özeline baktığımızda, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı "Siber Güvenlik Yasa Tasarısı" nı hazırladı. Tasarıyla beraber Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi (USOM) ile SOME'lerin işlevinin daha da artırılması öngörüldükçe, etkin denetim, sır saklama yükümlülüğü, siber olaylara müdahale ekiplerinin görevleri, operasyon merkezleriyle Kamu-Net uygulamalarına ilişkin usul ve esaslar ifade edilmiş ve siber saldırılara karşı güvenlik açıklarını kapatmayan şirketlere uygulanacak çeşitli yaptırımlar da belirlendi. Ayrıca tasarının yasallaşması ile kurum ve şirketlerin siber güvenlik uzmanı istihdam etmesi zorunlu hâle getirilecektir.

GELECEĞİN MESLEKLERİ ÜZERİNE

Tavsiyeler

Yaptığımız iş ya da meslek bir anlamda kişiliğimizi yansıtır. Özellikle yıllarımızı verdiğimiz mesleğimiz, kişiliğimizin ve hayatımızın bir parçası hâline gelir, hatta çoğu kez adımız mesleğimiz ile anılır. Bu nedenle meslek seçimi pek çok genç insanın üzerinde kafa yorduğu bir konudur. Özellikle Sanayi Devrimi'nden sonra, meslek sayısı çok fazla artmış, 21. yüzyılda yeni postmodern meslekler ortaya çıkmıştır. Bu çeşitlilik ise meslek seçiminin zor olmasının sebeplerinden biridir. Meslek seçimi doğal, karmaşık ve dinamik bir süreçtir. Erken çocukluk döneminde hayaller baskın iken, ilkökul döneminde en çok tanınan üniformalı meslekler öne çıkar. Lise yıllarına doğru, yavaş yavaş asıl tercihler belirginleşmeye başlar. Üniversite yıllarında ise bu kararlar netleşir ve bir alanda odaklanmaya başlanır. Fakat meslek seçiminde bazen bir son durak yoktur, bir süreç olarak ömür boyu devam eder.

Geleceğin meslekleri içerisinde en çok dikkat çeken alanların başında bilişim teknolojileri geliyor. Bilgisayar mühendisliğinden, bilgisayar programı ve yazılımına kadar geniş bir yelpazede yer alan bu meslekler; bankacılık, eğitim, sağlık, grafik dizayn ve ticaret olmak

üzere hayatımızın her alanında yoğun olarak tercih edildiği alanlardır.

En popüler mesleklerden bir diğeri de sağlık bilimleridir. Hekimlik, diş hekimliği, sağlık memurluğu, anestezi teknikerliği, ayak bakımı uzmanlığı, diş teknisyenliği, tıbbi sekreterlik gibi meslekler bu alanda sayılmaktadır. Tıbbın her branşı ilgi çekmekle birlikte günümüzde dış görünüme verilen önemin artması ile özellikle

estetik ve kozmetik içerikli branşlar ön plana çıkmaktadır.

Sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesine paralel olarak, dünya yaşlı nüfusu giderek artmaktadır. Yaşlı bakımı ile ilgili branşları da bu gruba dâhil edebiliriz. Örneğin, evde çalışan bakıcı, huzurevi ve bakımevi çalışanı, hemşire, psikolog, sosyal hizmet uzmanı, bakım memuru, geriatri uzmanı gibi hekimler ilerleyen yıllarda aranan profesyoneller arasında olacaktır.

Toplumun genel eğitim düzeyinin ve sağlık bilincinin artması ile birlikte, insanlar hem sağlıklı beslenmek hem de fit olmak istemektedir. Bu durum sağlıklı beslenmenin önem kazanması ile ilgili meslekler olan diyetisyenlik ve gıda mühendisliği gibi alanların önemini artıracaktır. Organik tarım ürünlerinin üretimi ve satışı gibi

Birçok insanda kafa yorgunluğuna sebep olan meslek seçimi, doğru karar verilmediğinde bazen ömür boyu devam ediyor

Geleceğin meslekleri içerisinde en çok dikkat çeken alanların başında bilişim teknolojileri ve sağlık hizmetleri geliyor

mesleklerde de çok sayıda yetişmiş elemanlara ihtiyaç duyulacaktır.

Modası hiç geçmeyen alanlardan biri de eğitimidir. Anaokulundan üniversiteye kadar, hatta yaşam boyu süren hem örgün hem de yaygın eğitim önemini koruyacaktır. Zamanla belki online okullar olacak ve bazı dersler online alınacak, hizmet içi programlar kazanacak ve özellikle kişisel gelişim eğitimleri önem kazanacaktır. Özel spor eğitmenliği, yoga-meditasyon eğitmenliği ve sanatsal eğitim öğretmeni de geleceğin parlak meslekler arasında sayılabilir.

Genel olarak ekonomik refah arttığı için insanlar kendilerine ve kendi istedikleri şeylere daha çok para harcama eğiliminde. Kendini tanımak ve anlamak isteyen kişiler daha çok psikoloğa ve psikolojik danışmana gitmektedir. Bu hem modern yaşamın stresinin getirdiği bir ihtiyaç hem de bireylerin kendilerine daha fazla yatırım yapma isteklerindedir. İnsan ruhu ve zihinsel gelişimi ile ilgili meslekler çok iş yapacak ve kabul görecektir.

Günümüzde internet bazlı iş ve eğlence sektörü hızla büyümektedir. Gelecekte de bu büyümenin artan bir ivme ile sürmesi beklenmektedir.

Sosyal medya, paylaşım platformları sadece eğlence amaçlı değil iş bulma, iş verme, uzaktan pazarlama ve profesyonel iş takibi için hayati önemde bir mecra olacaktır.

POSTMODERN
MESLEKLER

21.

YÜZYILDA
ORTAYA
ÇIKMIŞTIR

Gelecekteki İş Ortamına Nasıl Hazırlanmalıyız?

Bir yaşam amacı oluşturmak ve bu doğrultuda bir hedef belirlemek çok önemlidir. Hedefler hem somut düzeyde maddi hem de soyut düzeyde manevi olmalıdır. Genç birey bu olgunluğa erişmelidir. Çok okumak ve kültürlü olmak da bu olgunluğa dâhildir. Bir işveren iş görüşmesinde adayın iş deneyiminin yanı sıra genel kültür ve birikimine de önem vermektedir. Bu nedenle akademik başarı ve sosyal gelişim için kitap, roman gibi kaynakların yanında, gazete, dergi okumak ve güncel haberleri takip etmek çok önemlidir.

Zengin bir özgeçmiş için formal okul yaşamının yanı sıra sivil toplum çalışmaları konusunda da deneyime sahip olmak gerek. Fakat bu her şeyi deneyelim anlamına da gelmemekle birlikte gelecekte yapılması düşünülen meslekleri besleyecek, kişiyi geliştirecek ve ikinci bir meslek olarak da yapılabilecek alanlarda vakit harcanmalıdır. Paralı veya gönüllü faaliyetlere katılmak da sosyal deneyim oluşturmakla birlikte zengin bir insan ve referans kaynağı olarak daha sonraki süreçte hizmet edecektir.

Kaynaklar:

Figler, H. (1999). The Complete Job-Search Handbook. 3rd Ed. An Owl Book. New York.

Brown, D., Brooks, L. (1989). Career Choice and Development. Jossey-Bass Publishers. San Fransisco.

SİBERNETİK
ALANIN DÂHİSİ:
El-Cezeri

*Sibernetik alanının kurucusu
olarak kabul edilen Cezeri,
bilim ve teknoloji alanında
yaptığı buluşlarla tanınıyor*

YAZI: Merve Kantarcı Çulha

Bilim ve teknoloji alanında yaptığı buluşlarla tanınan Cezeri, 1136 yılında Cizre'de dünyaya geldi ve öğrenimini Camia Medresesinde tamamladı. Cezeri, fizik ve mekanik alanlarında yoğunlaştı ve birçok buluşa imza attı. Dünya bilim tarihi açısından bugünkü sibernetik ve robot biliminde çalışmalar yapan ilk bilim adamı olan Cezeri'nin yaptığı otomatik makineler günümüz mekanik ve sibernetik bilimlerinin temel taşlarını oluşturdu. Mekanik alanında kaleme aldığı *El Câmî-u'l Beyn'el İlmî ve El-Amelî'en Nâfi fi Sînâ'ati'l Hiyel* eserinde 50'den fazla cihazın kullanım esaslarını ve yararlanma olanaklarını çizimlerle gösteren Cezeri, aynı zamanda kitabında tatbikata çevrilmeyen her teknik ilmin, doğru ile yanlış arasında kalacağını vurguladı.

Bu kitabın orijinali günümüze kadar ulaşamadı fakat bilinen 15 kopyasından 10'u Avrupa'nın farklı müzelerinde, beş tanesi Topkapı ve Süleymaniye Kütüphanelerinde yer alıyor. Otomasyon ve sibernetik dünyasının baş yapıtlarından birisi olan kitabın dikkat edilmesi gereken özelliklerinden biri de şekillerin sekiz yüzyıl önce boyanmasına karşın renklerin canlılıklarından hiçbir şey

kaybetmemiş olmasıdır.

Eserleri Nelerdir?

Kitab-ül Hiyel adıyla bilinen eseri altı bölümden oluşur. Birinci bölümde binkam (su saati) ile finkanların (kandilli su saati) saat-ı müsteviye ve saat-ı zamaniye olarak nasıl yapılacağı hakkında on şekil; ikinci bölümde çeşitli kap kacakların

yapılışı hakkında on şekil, üçüncü bölümde hacamat ve abdestle ilgili ibrik ve tasların yapılması hakkında on şekil; dördüncü bölümde havuzlar ve fıskiyeler ile müzik otomatları hakkında on şekil; beşinci bölümde çok derin olmayan bir kuyudan veya akan bir nehirden suyu yükselten aletler hakkında beş şekil; altıncı bölümde birbirine benzemeyen muhtelif şekillerin yapılması hakkında beş şekil yer alır.

Teorik çalışmalardan çok pratik ve el yordamıyla ampirik çalışmalar yapan Cezeri'nin kullandığı bir başka yöntem de yapacağı cihazların önceden kâğıttan maketlerini inşa edip geometri kurallarından yararlanmaktı. İlk hesap makinesinden asırlar önce aynı sistemle çalışan benzer bir mekanizmayı, geliştirdiği saatte kullanan Cezeri, otomatik olarak çalışan sistemler arasında denge kurmayı da başarmıştı.

Denge Sistemini Kurdu

Cezeri, otomatik kontrollü makinelerin ilki sayılan Jacquard'ın otomatik dokuma tezgâhından 600 yıl önce değişik haznelerdeki suyun seviyesine göre ne zaman su dökeceğine, ne zaman meyve ve içecek sunacağına karar veren otomatik hizmetçiyi geliştirdi. Bazı makinelerinde hidro mekanik etkilerle denge kurma ve harekette bulunma sistemine yönelen Cezeri, bazılarında ise şamandıra ve palangalar arasında dişli çarklar kullanarak karşılıklı etkileme sistemini kurmaya çalıştı. Kendiliğinden çalışan otomatik sistemlerden sonra su gücü ve basınç etkisinden yararlanarak kendi kendine denge kuran ve ayarlama yapan dengeyi oluşturması, Cezeri'nin otomasyon konusundaki en önemli katkısıdır. Cezeri'nin, Diyarbakır Ulu Camii'nin

Otomatik sistemler geliştiren Cezeri, su gücü ve basınç etkisinden yararlanarak kendi kendine ayarlama yapan dengeyi oluşturdu

EL CEZERI'NİN FILLİ SAATI

El Cezeri günümüzden yaklaşık 800 yıl önce Anadolu'nun güneydoğusunda yaşamış bir bilim insanıdır. El Cezeri birçok otomatik araç geliştirmiş. Bunlar arasında su pompaları, saatler, fıskiyeler, müzik aletleri ve suyu alçak bir yerden yüksek bir yere çıkarabilen düzenekler var. İşte el Cezeri'nin geliştirdiği araçlardan biri de filli saattir.

Filli saat bir otomat. (Bazı işleri otomatik olarak yapan mekanik ya da elektrikli araçlara otomat deniyor.) Günümüzde kullanılan yiyecek ve içecek otomatları gibi... Saat o dönemde İslamiyet'in hakim olduğu yerlerdeki kültürlerden öğeler içeren bir eser olarak kabul ediliyor.

Ünlü güneş saati de diğer bir önemli eser olarak tarihî kayıtlara geçti. El Cezeri'nin bilinen diğer ünlü yapıtları ise şunlardır:

- Diyarbakır Ulu Camii'deki Güneş Saati
- Fil su saati
- Tavus kuşlu ibrik
- Mumlu saatler
- Fıskiyeler
- Abdest almak için otomatlar
- Suyu yukarı çıkaran araçlar
- Saz çalan robotlar

Bilim adamı El-Cezeri 1206 yılında Cizre'de vefat etti.

ZENGİN KAYNAKLARI İLE GÜNEY

Afrika

Yazar: Kuveyt Türk Genel Müdür Yardımcısı **Dr. Ahmet Albayrak**, Kuveyt Türk Finansal Kurumlar Müdürü **Fatma Çınar**

Afrika Kıtası'nın en büyük ikinci ekonomisi olan Güney Afrika, tarım, enerji, inşaat, turizm ve maden kaynakları alanlarında dikkat çekiyor. İşte size binbir çeşit renkleriyle Güney Afrika notlarımız...

GÜNEY AFRIKA

Afrika kıtasının güneyinde yer alan Güney Afrika, gümüş, altın ve elmas madenleri ile zengin bir ülke. Ülkenin sınır komşularını Botswana, Zimbabve, Mozambik, Svaziland ve Namibya oluştururken ülkenin güneydoğusunda Hint Okyanusu, güney ve güneybatısında Atlas Okyanusu bulunmaktadır.

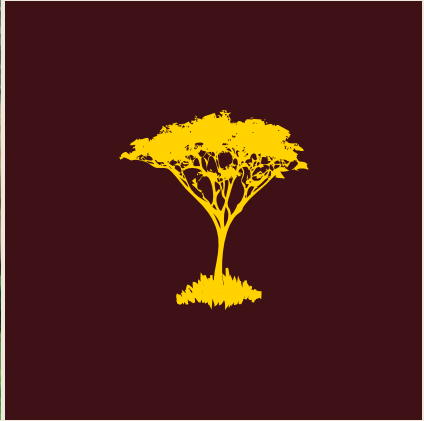
Güney Afrika Cumhuriyeti, Türkiye'nin Sahranın Güneyindeki Afrika'daki (SAGA) en önemli ticaret ortağıdır. Türkiye'nin SAGA'nın GSYİH'sinin yüzde 30'undan fazlasını üreten ve bölgenin en büyük ekonomisine sahip GAC ile ticareti, SAGA ülkeleriyle toplam ticaretin yüzde 40'ını oluşturuyor. Yaklaşık 277 milyar dolar GSYH ile Afrika Kıtası'nın en büyük ikinci ekonomisi olan Güney Afrika, hem ithalat (83 milyar \$) hem de ihracat (88 milyar \$) hacmi ile Afrika'nın bir numaralı dış ticaret ülkesidir.

Başkanlık sistemine dayanan parlamenter demokrasiyle yönetilen Güney Afrika'nın dış ticareti her yıl ortalama yüzde 15 artış kaydederek ülke ekonomisinin büyümesine önemli katkı sağlıyor. GAC'deki Türk yatırımlarının değeri ise 500 milyon dolardan fazla. Yatırımlarımız ağırlıklı olarak madencilik ve

tekstil sektörlerinde toplanmaktadır. Başta Cape Town ve Johannesburg kentlerinde olmak üzere, vatandaşlarımıza ait tekstil, halı, gıda ağırlıklı ithalat, toptan ve perakende satış yapan firmalar bulunmaktadır. Güney Afrika Cumhuriyeti(GAC) ekonomisinde ise başta madencilik olmak üzere, sanayi (imalat), tarım, ulaştırma, enerji, inşaat ve turizm temel sektörlerdir.

Güney Afrika Cumhuriyeti'nin başlıca ithalat yaptığı ülkeler sırasıyla Çin, Almanya, Hindistan, Suudi Arabistan şeklindedir. Ülkenin ithalatında öne çıkan ürünler; ham petrol, binel otomobiller, telefon cihazları, petrol yağlarıdır. GAC'ın başlıca ihracat ülkeleri ise Çin, ABD, Almanya, Botswana ve Namibya olup temel ihrac ürünleri ise kıymetli taşlar, yolcu taşımaya mahsus motorlu taşıtlar, metal cevherleri ve demir çelik ile makinelerden oluşmaktadır. Diğer Afrika ülkelerinde olduğu

Güney Afrika safari turlarıyla doğal yaşamı keşfedebileceğiniz, ulusal parkları ziyaret edebileceğiniz bir ülkedir

gibi bu ülkede de dış ticaret ortağı olarak Çin'in ilk sırada yer alması önümüzdeki dönemde dikkat çeken unsur olacaktır.

Maden bakımından dünyanın en zengin doğal kaynaklarının bulunduğu ülkede diğer dikkat çeken önemli faktör ise güçlü bankacılık yapısıdır. Ülkede 348 milyar dolar toplam aktif büyüklüğüne ulaşan bankacılık sektörü ülkenin GSYİH büyüklüğünün üzerindedir.

Ülkeye 2018 Temmuz tarihinde yaptığımız ziyarette sektörün önde gelen bankalarını ziyaret ederek Türkiye hakkındaki son gelişmeleri paylaşırken, GAC bankacılık yapısı hakkında kapsamlı bilgi alma imkânımız oldu. Ülkenin başlıca bankaları Standard Bank of South Africa, First Rand Bank, Nedbank, ABSA Bank veya kurumlarıdır. Aktif büyüklüğü 80 Milyar doların üzerinde olan bu bankalar ülke için sistematik risk önemine sahiptir. Standard Bank 105 milyar dolar aktif büyüklüğüne sahip ve hem ülkenin hem de Afrika'nın en büyük bankasıdır.

Bu bankaların en önemli faaliyetlerinden birisi de Sahra Altı Afrika ülkelerindeki şube, temsilcilik ve iştirakleri aracılığıyla faaliyet gösterip Afrika'nın

DÜNYA ALTIN
REZERVİNİN

%40'

GÜNEY AFRIKA'DA
YER ALIYOR

Maden bakımından dünyanın en zengin doğal kaynaklarının bulunduğu Güney Afrika, güçlü bankacılık yapısına sahip

güneyinden diğer ülkelere açılan en güvenli kapı olmasıdır. GAC'ın Türkiye ile olan dış ticaretine baktığımızda 2017 yıl sonu verilerine göre ihracatımız 485 milyon dolara ulaşırken ithalatımız ise 1,7 milyar dolar olarak gerçekleşti. Türkiye'nin Güney Afrika ithalatında motorlu taşıtlar, taşkömürü, işlenmemiş altın ürünleri ön plana çıkarken ihracatın da ise kara yolu taşıtları için parçalar, kauçuktan yeni dış lastikler, karton ve kâğıt ürünleri yer alıyor.

Gelir dağılımında büyük bir farklılık hâkim olan Güney Afrika'nın büyük bir bölümü yoksulluk içinde yaşamaktadır. İklim ise bölgelere göre değişiklik göstermektedir. Ülkenin batı kıyı kesimlerinde kurak iklim ve ılıman okyanusal iklim yaşanmakta olup, güney kıyı kesimlerinde yarı kurak iklim yaşanmaktadır.

GÜNEY AFRIKA'YA BAKIŞ

- Dünya altın rezervinin yüzde 40'ı Güney Afrika'dadır. Enerji üretiminde yüzde 70 oranında kömür kullanılmaktadır. GAC dünyada en düşük maliyetle elektrik üreten ülkeler arasında yer alıyor.
- Turizm GAC'ın ekonomisinde en hızlı büyüyen sektörlerden birisidir. Sektörün istihdamı 1,2 milyon kişi civarında olup, GSYİH içindeki payı yüzde 8 olarak tahmin edilmektedir ve bu oranın yüzde 14'e yükselmesi beklenmektedir. Ülke güçlü bir turizm potansiyeline işaret eden gerekli özelliklere sahiptir. Bu özellikler arasında; iyi bir iklim yapısı, kumlu sahiller, dağlar, oyun parkları, vahşi doğa rezervleri, spor tesisi ve olanaklarının olmasıyla birlikte İngilizcenin yaygın olarak kullanılması da yer almaktadır.
- Ulaşım altyapısı iş dünyasının ana bölümü için oldukça gelişmiş ve Afrika Kıtası'nda bulunan en iyi yapıya sahiptir. Büyük çaplı ve etkin limanlar, mükemmel kara ulaşım ağı, özellikle ABD ve Avrupa ile oldukça iyi hava yolu bağlantıları mevcuttur. Asya ve Afrika'nın diğer bölümleriyle de hava ulaşımı bağlantıları artmaktadır.
- Ülkede İslami bankacılık hizmetleri sunulmakta olup yerel bankalardan Absa, Standard Bank ve First Rand Bank aktif faaliyet göstermektedir. Bu bankalar ile İslami bankacılık alanlarında etkileşimi artırmayı hedefliyoruz.
- Güney Afrika'nın en kalabalık şehri olan Johannesburg'da zengin ve yoksul insanlar bir arada yaşıyor. Şehir merkezinde etrafı demirlerle çevrili lüks malikânelerde yaşayan halkla karşılaşırken şehre 20 dakika uzaklıkta "Soweto" (Southwestern Townships) bölgesinde gecekonducularda yaşayan yoksul halkı görüyorsunuz. Johannesburg'da bulunan Apartheid (ırkçılık) Müzesi 2001 yılında açıldı ve apartheid hikâyesi ile ilgili dünyanın önde gelen müzesi olarak kabul edildi. Mimarisi ile ilham verici bir bina kompleksinde yer alan müze, ırkçılığın yükselişini ve düşüşünü göstermek için türünün ilk örneği ve Güney Afrika'nın kültürel tarihinin önemli bir parçasıdır. Bu müzede ırkçılık dönemine ait hem görsel hem de video şeklinde multimedya sergileri bulunmaktadır. Dünyanın en saygı duyulan devlet adamlarından biri olan Mandela, Güney Afrika'da ırk ayrımcılığına dayalı rejimi (apartheid) yıkarak yerine tüm ırkların eşit şekilde temsil edildiği bir demokrasi getirmek için verilen mücadeleye önderlik etti.
- Güney Afrika'da önemli bir Müslüman nüfus var. Ülkenin özellikle büyük şehirlerinde çok güzel camileri, okulları ve araştırma merkezleri bulunuyor. Ticari ve profesyonel hayatta da oldukça aktifler. Güney Yarımküre'nin en büyük camisi "Cuma Mescidi" Durban kentinde yer alıyor. Hemen karşısında da Ahmed Deedat (Konuşmacı ve Yazar) ismini taşıyan bir İslami merkez var. 19. yüzyıl başında Cape Town kurulurken Osmanlı'nın Güney Afrika'ya gönderdiği Ebubekir Hocaefendi'nin mezarı da burada bulunuyor. Kendisi Güney Afrika'da İslam yayılmasına ve öğrenilmesine çok ciddi katkı yapmış.

Güney Afrika'ya Seyahat Etmeyi Düşünenlere Öneriler

- Güney Afrika ülkesinin bankacılık sektörü ile etkileşimi artırarak bu ülkeyi teknik açıdan yakından tanıyabilirsiniz. Böylece ülkemizin öne çıkan özelliklerini yatırımcı toplamlarından daha iyi ifade edebilirsiniz.
- Ülkede yapacağınız alışverişte hediyelik eşya hususunda hem el yapımı ahşap süs eşyalarını hem de boncuk işçiliği ürünlerini tercih edebilirsiniz. (1 TL = 2.27 ZAR (G.Afrika Randı)
- Güney Afrika'ya yapacağınız ziyarette mutlaka Johannesburg, Cape Town ve Durban şehirlerini görmeyi tavsiye ederim. Ayrıca seyahatinizden önce mutlaka hava durumunu kontrol ederek valiz hazırlamalısınız.

Güney Afrika ekonomisinde, turizm en hızlı büyüyen sektörlerden birisidir

Biz, paylaşmayı bilen
Türkiye'nin
Kuveyt Türk'üyüz

Biz birbirimize sapa sağlam bağlayan

Değerlerimizle Büyüyoruz

Sosyal sorumluluk faaliyetlerimiz ile milli değerlerimize, geçmiş ve geleceğimize sahip çıkıyor; insani yardım kampanyalarına, şehit ve gazi ailelerine, gelecek nesillere ve sanata destek veriyoruz.

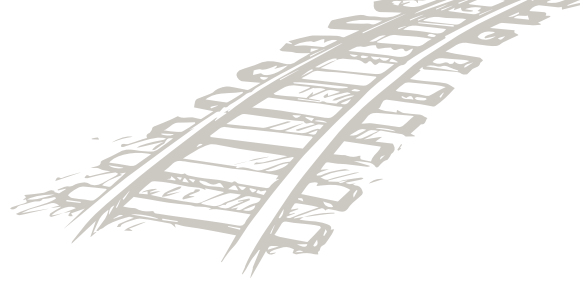

KUVEYTTÜRK
SAĞLAM BANKACILIK

Değerlerimizle Büyüyoruz

SİNEMA

TARİHE YOLCULUK: BAŞKA TREN GIDI GIDI

Belgesel, Sümerbank Basma Fabrikası'nın tarihi yolculuğunu fabrikaya ait bir tren olan Gıdı Gıdı'nın üzerinden ele alıyor

Başka Tren Gıdı Gıdı Belgeseli, 10. Uluslararası TRT Belgesel Ödüllerinde üçüncülük ödülünü aldı

Başka Tren Gıdı Gıdı belgeseli, Nazilli Sümerbank Basma Fabrikası'nın tarih içerisindeki yolculuğunu fabrikaya ait bir tren olan Gıdı Gıdı'nın üzerinden ele alıyor. Filmde ele alınan konu Rusya, Türkiye ve Yunanistan arasındaki geniş bir coğrafyada geçiyor. Belgeselin hedefi, 1930'lu yılların Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı kapsamında Sovyetler Birliği'nden sağlanan krediyle inşa edilen Sümerbank Fabrikası'nı ve bir fabrikanın bir şehrin yaşamında neleri değiştirdiğini belgelerle ve canlı tanıklarla anlatmak. Yasin Ali Türkeri'nin yönetmeliğini

yaptığı belgeselin çekimleri Türkiye, Rusya ve Yunanistan'da gerçekleştirildi. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca da desteklenen film, 11. Altın Safran Belgesel Film Festivali'nde "En İyi Senaryo" seçildi.

Belgesele Ödül

Tarihe tanıklık eden emektar tren Gıdı Gıdı'yı anlatan belgesel 10. Uluslararası TRT Belgesel Ödüllerinde Ulusal Profesyonel Kategori Üçüncülük Ödülü'nü aldı. Gıdı Gıdı Treni Nazilli'de

Sümerbank Basma Fabrikası'nda çalışan binlerce işçiyi 1995 yılına kadar taşıdı.

İSTANBUL'DA KÜLTÜR SANAT SEZONU BAŞLADI

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür Daire Başkanlığı yeni kültür-sanat sezonunun açılışını yaptı. "Kültür Sanat Hayat" temasıyla yeni sezona merhaba denilirken açılış törenine çok sayıda sanatçı katıldı. Açılışa İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanı Mevlüt Uysal, İBB Kültür Daire Başkanı Rıdvan Duran'ın yanı sıra ünlü sanatçı Orhan Gencebay, Emel Sayın, Yavuz Bingöl gibi pek çok sanatçı katıldı. Kültür ve sanatta yerli, millî olma çağrısı yapan Uysal, "Ülkemizde bugün birçok alanda başlatılan yerli ve millî seferberliği, kültür sanat alanında neden olmasın? Ben bu cevhere sahip olduğumuza inanıyorum." dedi.

OSMANLI BELGELERİ 400 YILA IŞIK TUTACAK

Van'daki kazı çalışmalarında ortaya çıkarılan Osmanlı dönemine ait belgelerle, İstanbul'daki Osmanlı arşivinde özeti çıkarılan 35 bin belgeden elde edilen bilgiler, kentin 400 yıllık tarihine ışık tutacak. İstanbul'daki Osmanlı arşivlerinde yer alan belgeleri karşılaştıran kazı ekibi, kentin tarihi hakkında önemli bilgiler elde etmeyi hedefliyor. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Van Bölgesi Tarih ve Arkeoloji Merkezi Müdürü Doç. Dr. Erkan Konyar, "Osmanlı arşivlerinde derlenmiş güzel okunur belgeler görülebiliyor ama burada ilk kez bir arkeolojik kazıda bu kadar fazla sayıda Osmanlı arşiv belgesi karşımıza çıktı." dedi.

TÜRKİYE'DE MÜZE SAYISI ARTTI

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2017 yılı kültürel miras istatistiklerini açıkladı. Buna göre Türkiye genelinde müze sayısı 2017 yılında 21 artarak 438'e ulaştı. Bunların 199 tanesi Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde, 239 tanesi ise özel müze kategorisinde yer aldı. Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı müzelerdeki eser sayısı, 2017'de 2016 yılına göre yüzde 0,2 azalarak 3 milyon 306 bin 73 oldu. Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı müze ve ören yeri ziyaretçi sayısı, 2017 yılında 2016 yılına göre yüzde 18,9 artarak 20 milyon 509 bin 746 oldu.

NEREDE, NE VAR?

ALBARAKA SANAT AKADEMİSİ BAŞLADI

Sanat Atölyeleri ve Sanat Galerisinden oluşan Albaraka Sanat Akademisi'nde yeni eğitim döneminde hüsn-ı hat, tezhib, ebru, minyatür ve çini dersleri verilecek. Gerçekleştirilen kurslarda başarılı olanlara Albaraka Sanat Akademisi ve Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi tarafından sertifika veriliyor. Kurslara herkes ücretsiz katılabiliyor.

EĞİTİMİ TASARIMLA BİRLEŞTİREN BİENAL

İstanbul Kültür Sanat Vakfı tarafından düzenlenen 4.Tasarım Bienali başladı. "Okullar Okulu" temasıyla gerçekleşen bienal 200 sanatçıyı ağırlayacak. Ücretsiz olarak görülebilecek bienal, eğitim ve tasarım eğitimi hakkında bir tartışma ortamı oluşturmayı hedefliyor. Haritalar, yiyecekler, zanaat, yapay zekâ gibi kavramları ele alan projeler var.

BİN 500 YILLIK TARIM ALETLERİ BULUNDU

Çanakkale'nin Ezine ilçesi'nde Alexandria Troas Antik Kenti'ndeki kazılarda, içerisinde demir ve bronzdan imal edilmiş tarım ve marangoz aletlerin yer aldığı bin 500 yıllık geçmişe sahip küp (Pithos) bulundu. İçerisinde tarım ve marangoz aletleri bulunan küpün, antik dönemde bakliyat türü gıda maddelerinin muhafazası yanında, mezar olarak da kullanıldığı belirlendi.

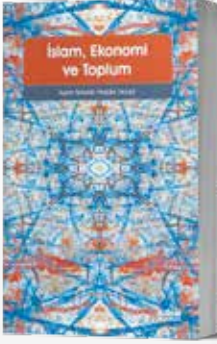
1500 YILLIK MOZAIK ZİYARETE AÇILDI

Adıyaman'da bulunan 1500 yıllık mozaik yapılan restorasyon ve konservasyon işleminin ardından ziyarete açıldı. Mozaik, bölgede bugüne kadar bulunan en büyük mozaik olma özelliğini taşıyor. Perre Antik Kent'te koruma amaçlı üzeri örtülerek 2018'de yeniden açılan mozaik restore edilerek turizme kazandırıldı.

K İ T A P

İSLAM, EKONOMİ VE TOPLUM

**İbrahim b. Muhammed el-Hukeyl
Syed Nawab Haider Naqvi, İktisat
Yayınları, 224 Sayfa**

Ahlakın insanın iktisadi davranışlarına yansımaları gerektiği emri üzerinden ilerleyen Naqvi, İslam'ın ahlaki ilkelerin iktisadi davranışlarda etkili olması için çözümü aşikâr-olmayan ve indirgenemez bir aksiyom setine dönüştürülmesi gerektiğini belirtmektedir. Bu bağlamda kitap, İslam ahlakına yönelik özünde sıra

dışı bir bakış açısı sunmaktadır. Böyle bir bakış açısı tevhid, denge (Adalet ve İhsan), özgür irade (İhtiyar) ve sorumluluk (Farz)'tan oluşan dört temel aksiyom ile temsil edilmektedir. Bu aksiyom setinin İslam iktisadı hakkında mantıksal çıkarımlar yapmak adına kullanılmak için yeterli niteliğe sahip olduğunu ve yapılan çıkarımların gerçek hayattaki Müslüman toplumlar bağlamında her zaman doğrulanabilir olmasa da yanlış da olmayacağını savunmaktadır.

İSLAMİ DÜŞÜNCE EKSENİNDE İKTİSADİ-MALİ POLİTİK MESELELER

Kolektif, Ekin Basım Yayın, 543 Sayfa

Modern iktisattan Ahilik kurumuna, murabahadan sosyal konulara kadar birçok alana yer verilen kitapta konulardan bazıları şu şekilde sıralanıyor; Müslümanların çoğunlukta olduğu toplumlarda İslam'ın yoksullukla mücadele anlayışı, Ahilik kurumunun İslami temelleri ve günümüze yansımaları, İslam'da devletin emek piyasasındaki rolü ve istihdam politikaları, İslam iktisadi

anlayışının Osmanlı'da kurumsal yansımaları, İslami perspektifte piyasa düzenleyici olarak devletin rolü, İslami bankacılık sistemine genel bir bakış, İslami finansa murabaha sistemi ve muhasebe uygulamaları, İslam'da devlet örgütlenmesi ve tarihi arka planı, Max Weber'in karizmatik otorite kuramı bağlamında, Hz. Muhammed'in (sav) otoritesi, İstişare ve Hz. Muhammed'in (sav) yönetimindeki yeri...

YÜRÜYEREK İSTANBUL

Melih Uslu, Mona Kitap, 372 Sayfa

İstanbul'un farklı noktalarını okuyuculara sunan ve gezginlere yol haritası niteliğinde olan bu kitapta, İstanbul'dan seçilmiş her biri iki ile dört saatlik süreler arasında yürünebilen 34 farklı güzergâh anlatılıyor.

İllüstrasyonları ve detaylı içeriğiyle dikkat çeken kitapta, Haliç'ten Tarihi Yarımada'ya kadar İstanbul'un en iyi

yürüyüş rotaları bir araya getirilmiş. Prof. İlber Ortaylı'dan Mario Levi'ye, Selim İleri'den Saffet Emre Tonguç'a kadar birçok ünlünün görüşlerinin de yer aldığı kitabı okurken İstanbul beyefendilerini müzikhollere taşıyan faytonlar, kantocular, Karagöz-ortaoyunu geleneği ve siyah beyaz Ayhan Işık filmleri gözünüzde canlanacak. *Yürüyerek İstanbul*, özel mekân önerileri ve az bilinen seyahat tüyolarıyla okuyucunun ilgisini çeker.

Hayatı kolaylaştıran mobil teknolojiler Albaraka'da!

**Yepyeni Albaraka Mobil'i hemen indirin,
sizi yüzünüzden tanıyan ve işleminizi
bir sözünüzle yapan teknolojilerimizle
hayatınıza kolaylık katın.**

**Yüz Tanıma
Teknolojisi**

**QR Kod ile
Para Çekme**

**Albaraka
Asistan**

f t in @ v
Alo Albaraka
0850 222 5 666
albaraka.com.tr

alBaraka
değerlerinize değer katıyoruz

BİZİM GÖZÜMÜZDE BURASI, EKONOMİYE GÜÇ VEREN BİR ÜRETİM TESİSİ.

3. yıl

Hayallerine inanan ve paylaşmayı seven insanlarımızın genç ve dinamik bankası Ziraat Katılım, 3 yıldır üretime verdiği destekle birlikte ülkenin gücüne güç katıyor.

 Ziraat Katılım

Paylaştıkça daha fazlası

Müşteri İletişim
Merkezi

www.ziraatkatilim.com.tr

